SLOVENSKÁ JAZDECKÁ FEDERÁCIA

SMERNICA PRE ROZHODCOV

11. vydanie

platné od 1. januára 2023

POZNÁMKA – MEMO

I. Časť smerníc 2023 bola prepracovaná, aby sa predišlo nadbytočnosti a aby sa informácie, ktoré patria k sebe, zhromaždili na jednom mieste, aby sa dali ľahšie nájsť. (Pozri časť 1. Predmet a všeobecné princípy voltíže)

Náš šport sa rýchlo rozvíja a Smernice musia odrážať tento vývoj tým, že poskytnú profesionálnejší, podrobnejší a presnejší systém na nastavovanie známok.

Hlavným cieľom bolo pridať viac podrobností, spresnení a zmysluplných referenčných známok pre cvičenia, ktoré by zabezpečili konzistentnejšie hodnotenie a zároveň poskytli detailnejšie usmernenie pre športovcov.

Obsah

1 PREDMET A VŠEOBECNÉ PRINCÍPY VOLTÍŽE 10
1.1 Všeobecne 10
1.2 Rozhodcovský zbor 10
1.3 Čas, hudba, zvonenie 11
1.4 Vysvetlenie známok 13
2 HODNOTENIE KOŇA 14
2.1 Všeobecné 14
2.2 Kvalita cvalu a priestupnosť (kvalita tréningu) 14
2.2.1 Rytmus (s energiou a tempom) 15
2.2.2 Uvoľnenosť (s pružnosťou a poddajnosťou) 15
2.2.3 Kontakt 16
2.2.4 Impulz 16
2.2.5 Rovnosť 16
2.2.6 Zhromaždenie 17
2.3 Voltížna schopnosť Koňa (prevedenie) 17
2.3.1 Ochota/poslušnosť 17
2.3.2 Rovnováha v tempe (vpred/vzad) 18
2.3.3 Rovnováha na kruhu (dnu/von) 18
2.4 Kritéria lonžovania 18
2.4.1 Pozícia lonžéra 18
2.4.2 Lonžovacie pomôcky 19
2.4.3 Vyväzovačky 20
2.4.4 Prezentácia a výstroj 20
2.5 Vstup a pozdrav a klusové kolo 20
2.5.1 Vstup a pozdrav – lonžér a kôň 20
2.5.2 Klusové kolo 21
2.6 Známka za koňa 22
2.6.1 Kvalita cvalu a priestupnosť (kvalita tréningu) 23
2.6.2 Voltížna schopnosť Koňa (prevedenie) 29
2.6.3 Lonžovanie 30
3 HODNOTENIE CVIČENÍ 32
3.1 Typy cvičení vo voltíži 32
3.2 Slovník biomechanických pojmov 32

3.3 Hodnotenie cvičení ... 34
3.3.1 Všeobecné kritéria ... 34
3.3.2 Podstata cvičení ... 34
3.3.3 Referenčné známky a všeobecné zrážky (nastavenie známok) ... 34
3.3.4 Harmónia s koňom ... 36
3.3.5 Kontrola tela a držanie tela ... 37
3.3.6 Kvalita pohybu ... 38
3.3.7 Rovnováha ... 39
3.3.8 Pružnosť ... 39
3.4 Špecifické zrážky v povinnej (P) a technickej (T) zostave ... 40
3.5 Pády vo voľnej a technickej zostave ... 41
3.6 Počítanie cvalových skokov ... 42
3.7 Dopad na zem ... 42
4 POVINNÁ ZOSTAVA ... 43
4.1 Všeobecné ... 43
4.2 Popis povinných cvičení a hodnotiace kritéria ... 44
4.2.1 NASKOČENIE ... 45
4.2.2 ZÁKLADNÝ SED ... 49
4.2.3 VÁHA ... 51
4.2.4 LASTOVIČKA ... 55
4.2.5 MLYN ... 56
4.2.6 POLOVIČNÝ MLYN ... 59
4.2.7 STRIH TAM ... 60
4.2.8 STRIH SPÄŤ ... 65
4.2.9 SPÄTNÝ ZÁŠVIH S OTVORENÝMI NOHAMI A NÁSLEDNÝM ODSKOKOM DNU ... 69
4.2.10 STOJ ... 72
4.2.11 KĽAK S UPAŽENÍM ... 75
4.2.12 PRVÁ ČASŤ ODSKOČENIA ... 77
4.2.13 PRVÁ ČASŤ ODSKOČENIA S NÁSLEDNÝM ODSKOKOM DOVNÚTRA 80
4.2.14 ZÁŠVIH S NOHAMI SPOLU ... 80
4.2.15 ODSKOK ZO SEDU VPRED DO VONKU ... 82
4.2.16 DRUHÁ ČASŤ ODSKOČENIA ... 83

5 VOĽNÁ ZOSTAVA 87
5.1 Požiadavky voľnej zostavy 87
5.2 Štruktúra skupín cvičení voľnej zostavy 87
5.3 Kritéria hodnotenia techniky 88
5.3.1 Prevedenie 88
5.3.2 Stupeň obtiažnosti – všeobecne 90
5.4 Umelecký dojem 93
5.4.1 Všeobecné 93
5.4.2 C1 – Rôznorodosť cvičenia – jednotlivci 98
5.4.3 C2 – Rôznorodosť pozícií – jednotlivci 101
5.4.4 C1 – Rôznorodosť cvičení – skupiny a dvojíc 103
5.4.5 C2 – Rôznorodosť pozícií – skupiny a dvojíc 104
5.4.6 C3 – Celistvosť kompozície – jednotlivci, skupiny, dvojice 104
5.4.7 C4 – Interpretácia hudby – jednotlivci, skupiny, dvojice 105
5.4.8 Zrážky z umeleckého dojmu 106
6 TECHNICKÁ ZOSTAVA 107
6.1 Všeobecné 107
6.2 Požiadavky technickej zostavy 107
6.3 Hodnotenie technickej zostavy 107
6.3.1 Technické cvičenia 107
6.3.2 Prevedenie doplnkových cvičení 107
6.4 Popis technických cvičení a kritéria hodnotenia 109
6.4.1 STOJ V PROTISMERE (ROVNOVÁHA) 109
6.4.2 MLYNSKÉ KOLO Z KRKU NA CHRBÁT (načasovanie/koordinácia) 112
6.4.3 STOJKA NA PREDLAKTÍ (sila) 115
6.4.4 NÁSKOK DO STOJKY NA RAMENE V PROTISMERE (odrazová sila) 118
6.4.5 IHLICA V PROTISMERE (pružnosť) 121
6.5 Umelecký dojem 125
7 Príloha I Stupeň obtiažnosti 129
8 Príloha II Kód komentárov 133

PREAMBULA

Súčasné usmernenia pre rozhodcov sú aktualizované 11. Vydaním, účinnosť nadobúdajú od 1. januára 2023.

Všetky ostatné texty týkajúce sa rovnakej záležitosti, ktoré boli vydané predtým, sa nahrádzajú.

Táto príručka vymedzuje detailne pravidlá FEI ***a ♦ SJF***, ktorá zastrešuje medzinárodné ***a národné*** voltížne preteky, musí byť čítaná v spojitosti so štatutárnymi, všeobecnými regulami, veterinárnymi regulami, a akýmikoľvek ďalšími predpismi FEI.

Za akýchkoľvek nepredvídaných alebo výnimočných okolností je povinnosťou zboru rozhodcov rozhodnúť sa na základe zdravého rozumu a fair-play, čo najpresnejšie odrážať zámer pravidiel a všeobecných pravidiel a akýchkoľvek iných pravidiel a nariadení FEI.

Kvôli stručnosti táto brožúra používa mužský tvar; toto sa má interpretovať tak, že zahŕňa obe pohlavia. Pojmy s veľkým začiatočným písmenom sú definované v pravidlách voltíže, vo všeobecných pravidlách alebo v stanovách.

FEI ZÁSADY SPRÁVANIA SA PRE ZDRAVIE KOŇA

FEI vyžaduje od všetkých, ktorí sú zapojení do medzinárodného jazdeckého športu, aby dodržiavali Kódex správania FEI a uznali a akceptovali, že zdravie koňa musí byť vždy prvoradé. Pohoda koňa nesmie byť nikdy podriadená súťažným alebo komerčným vplyvom. Je potrebné dodržiavať najmä tieto body:

1. **Všeobecné:**
    a. Dobrá starostlivosť o koňa

    Ustajnenie a kŕmenie musia byť kompatibilné s najlepšou starostlivosťou o kone. Vždy musia byť k dispozícii čisté, kvalitné krmivo a voda.

    b. Tréningové metódy

    Kone môžu absolvovať iba tréning, ktorý zodpovedá ich fyzickým schopnostiam a úrovni vyspelosti pre ich príslušné disciplíny. Nesmú byť vystavení metódam, ktoré sú násilné alebo vyvolávajú strach.

    c. Podkúvanie

    Starostlivosť o kopytá a ich podkúvanie musí byť na vysokej úrovni. Klince musia byť zvolené a pripevnené tak, aby zabránili riziku bolesti alebo zranenia.

    d. Preprava

    Počas prepravy musia byť kone plne chránené pred zraneniami a inými zdravotnými rizikami. Vozidlá musia byť bezpečné, dobre vetrané, udržiavané na vysokej úrovni, pravidelne dezinfikované a musia byť riadené kompetentným personálom. Na riadenie koní musia byť vždy k dispozícii kompetentné osoby.

    e. Cestovanie

    Všetky výjazdy musia byť starostlivo naplánované a kone musia mať možnosť pravidelného odpočinku s prístupom ku krmivu a vode v súlade so súčasnými smernicami FEI.

2. **Súťažná spôsobilosť:**
    a. Fyzická zdatnosť a spôsobilosť

    Účasť v súťaži musí byť obmedzená na kone a športovcov s preukázanou spôsobilosťou. Kone musia mať medzi tréningom a súťažou vhodné prestávky na odpočinok; po cestovaní by mali byť povolené dodatočné doby odpočinku.

b. Zdravotný stav

Žiadny kôň, ktorý je považovaný za nespôsobilého súťažiť, nemôže súťažiť alebo pokračovať v súťaži, vždy, keď nastanú nejaké pochybnosti, je potrebné vyhľadať veterinárnu pomoc.

c. Doping a lieky

Akékoľvek konanie alebo úmysel dopingu a nezákonného užívania liekov predstavuje vážny problém v oblasti dobrých zdravotných podmienok a nebude tolerované. Po akomkoľvek veterinárnom ošetrení musí byť pred súťažou poskytnutý dostatočný čas na úplné zotavenie.

d. Chirurgické zákroky

Akékoľvek chirurgické zákroky, ktoré ohrozujú zdravie súťažiaceho koňa alebo bezpečnosť iných koní a/alebo jazdcov, nesmú byť povolené.

e. Gravidné/nedávno ožrebované kobyly

Kobyly nesmú súťažiť po štvrtom mesiaci gravidity alebo s neodstavenými žriebätami.

f. Zneužívanie pomôcok

Týranie koňa pomocou prirodzených jazdeckých pomôcok alebo umelých pomôcok (napr. biče, ostrohy atď.) nebude tolerované.

3. Podujatia nesmú ohrozovať zdravie:

a. Súťažná aréna

Kone musia byť trénované a smú súťažiť len na vhodných a bezpečných podvrhoch. Všetky prekážky a súťažné podmienky (dizajn haly, dekorácie a pod.) musia byť navrhnuté s ohľadom na bezpečnosť koňa.

b. Povrchy

Všetky povrchy, po ktorých kone chodia, trénujú alebo súťažia, musia byť navrhnuté a udržiavané tak, aby sa znížili faktory, ktoré by mohli viesť k zraneniu.

c. Extrémne počasie

Preteky sa nesmú konať za extrémnych podmienok počasia, ktoré môžu ohroziť zdravie alebo bezpečnosť koňa. Pre kone po súťaži musia byť zabezpečené podmienky chladenia a vybavenie.

d. Ustajnenie počas pretekov

Stajne musia byť bezpečné, hygienické, pohodlné, dobre vetrané a dostatočne veľké pre typ a veľkosť koňa. Vždy musia byť k dispozícii umývacie plochy a voda.

4. Humánne zaobchádzanie s koňmi:

a. Veterinárna starostlivosť

Na podujatí musí byť vždy k dispozícii veterinár. Ak je kôň zranený alebo vyčerpaný počas súťaže, športovec musí ukončiť súťaž a musí sa vykonať veterinárne vyšetrenie.

b. Referenčné centrá

Kedykoľvek je to potrebné, kone by mali byť odobraté sanitkou a prevezené do najbližšieho príslušného liečebného centra na ďalšie vyšetrenie a liečbu. Zraneným koňom sa musí pred transportom poskytnúť úplná podporná starostlivosť.

c. Zranenia spôsobené súťažou

Mal by sa monitorovať výskyt zranení utrpených počas súťaže. Podmienky povrchu, frekvencia pretekov a akékoľvek iné rizikové faktory by sa mali starostlivo preskúmať, aby sa opakovaným zraneniam predchádzalo, či minimalizovalo ich vznik.

d. Eutanázia

Ak sú zranenia dostatočne závažné, môže byť potrebné, aby bol kôň čo najskôr utratený z humánnych dôvodov veterinárnym lekárom, s jediným cieľom minimalizovať utrpenie.

e. Dôchodok koňa

Aj po ukončení športovej kariéry koňa treba vynaložiť maximálne úsilie na to, aby bolo o koňa primerane a ľudsky postarané.

5. Vzdelanie

FEI vyzýva všetkých, ktorí sú zapojení do jazdeckého športu, aby dosiahli najvyššiu možnú úroveň vzdelania v oblastiach odborných znalostí relevantných pre starostlivosť a riadenie športového koňa.

Tento Kódex správania pre zdravie koňa môže byť z času na čas upravený a názory všetkých sú vítané. Osobitná pozornosť sa bude venovať novým zisteniam výskumu a FEI nabáda na ďalšie financovanie a podporu štúdií sociálnej starostlivosti.

Na právne účely je smerodajnou verziou anglický text.

1 PREDMET A VŠEOBECNÉ PRINCÍPY VOLTÍŽE

1.1 Všeobecne

Každá zostava dostane 4 známky s rovnakou hodnotou vzhľadom na špeciálne požiadavky danej zostavy.

Povinná zostava

- Známka a koňa 25%
- Známka za cviky 75%

Voľná zostava

- Známka za koňa 25%
- Technika 50%
- Umelecký dojem 25%

Technická zostava

- Známka za koňa 25%
- Technika 50%
- Umelecký dojem 25%

1.2 Rozhodcovský zbor

Môže pozostávať z 2, 4, 6, 8 rozhodcov. (pozri voltížne pravidla kapitola IV – Rozhodcovia).

Ak rozhodcovský zbor sa skladá z 2 rozhodcov, musia mať úroveň 2 a vyššiu.

Na majstrovstvách musí rozhodcovský zbor pozostávať z ôsmich členov.

Predseda zboru rozhodcov a/alebo technický delegát je zodpovedný za rozdelenie rozhodcov na CVI a podujatiach vyššej úrovne podľa nasledujúcich pravidiel:

- Rozhodca úrovne 1 je oprávnený posudzovať iba známky koňa, známky cvičenia (test 1, 2, 3) a známky techniky (výkon, stupeň obtiažnosti)
- Ak je to možné, každý rozhodca by mal byť rovnomerne zaradený do všetkých bodov počas podujatia
- Vo všetkých testoch jednej súťaže musia rozhodcovia zostať rovnakí. (napr. tí istí rozhodcovia posudzujú všetky testy v súťaži jednotlivcov)

	2 Rozhodcovia	
	Rozhodca za stolom A	**Rozhodca za stolom B**
	Známka A = 50%	Známka B = 50 %
Povinná zostava	Kôň, cvičenia	Kôň, cvičenia
Voľná zostava	Kôň, technika, umelecký dojem	Kôň, technika, umelecký dojem

	4 ROZHODCOVIA			
	Rozhodca za stolom A	**Rozhodca za stolom B**	**Rozhodca za stolom C**	**Rozhodca za stolom D**
	Známka A = 25%	**Známka B = 25 %**	**Známka C = 25%**	**Známka D = 25%**
Povinná zostava	Kôň	Cvičenia	Cvičenia	Cvičenia
Voľná zostava	Kôň	Technika	Umelecký dojem	Technika
Technická zostava	Kôň	Technické cvičenia	Umelecký dojem	Technické cvičenia

	6 ROZHODCOVIA					
	Rozhodca za stolom A	**Rozhodca za stolom B**	**Rozhodca za stolom C**	**Rozhodca za stolom A**	**Rozhodca za stolom D**	**Rozhodca za stolom C**
	Známka A1	**Známka B**	**Známka C1**	**Známka A2**	**Známka D**	**Známka C2**
Povinná zostava	Kôň	Cvičenia	Cvičenia	Kôň	Cvičenia	Cvičenia
Voľná zostava	Kôň	Technika	Umelecký dojem	Kôň	Technika	Umelecký dojem
Technická zostava	Kôň	Technické cvičenia	Umelecký dojem	Kôň	Technické cvičenia	Umelecký dojem

	8 ROZHODCOVIA							
	Rozhodca za stolom A	**Rozhodca za stolom B**	**Rozhodca za stolom C**	**Rozhodca za stolom D**	**Rozhodca za stolom E**	**Rozhodca za stolom F**	**Rozhodca za stolom G**	**Rozhodca za stolom H**
	Známka A1	**Známka B1**	**Známka C1**	**Známka D1**	**Známka A2**	**Známka B2**	**Známka C2**	**Známka D2**
Povinná zostava	Kôň	Cvičenia	Cvičenia	Cvičenia	Kôň	Cvičenia	Cvičenia	Cvičenia
Voľná zostava	Kôň	Technika	Umelecký dojem	Technika	Kôň	Technika	Umelecký dojem	Technika
Technická zostava	Kôň	Technické cvičenia	Umelecký dojem	Technické cvičenia	Kôň	Technické cvičenia	Umelecký dojem	Technické cvičenia

1.3 Čas, hudba, zvonenie

Známka za koňa

Hodnotenie začína vstupom do arény a končí po poslednom zoskoku na zem. Ak pretekajú na jednom koni viacerí voltižéri, alebo dvojice, vstup, pozdrav a klusové kolo (až do signálu zvonenia) sa bude hodnotiť pre všetkých voltižérov rovnako na tomto koni.

Povinná zostava

Čas povolený na cvičenie sa začína v momente, keď sa prvý voltižér dotkne voltížneho pásu, podušky alebo koňa a končí časovým limitom. Cvičenie, ktoré už bolo začaté v časovom limite, po zazvoní zvončeka, môže byť dokončené a bude hodnotené.

Technická zostava

Čas určený na zostavu sa začína v momente, keď sa voltižér dotkne voltížneho pásu, podušky alebo koňa. Hodnotenie *technických cvičení* končí časovým limitom; hodnotenie *prevedenia* končí po poslednom zoskoku pristátím na zemi; hodnotenie *umeleckého dojmu* je ukončené s časovým limitom; s výnimkou zoskoku, ktoré sa vykoná hneď po zazvonení,

a pred zoskokom sa nepredvedie žiadne ďalšie cvičenie: toto sa vyhodnotí pri poslednej sekvencii v T1.

- Keď voltižér stratí kontakt s koňom, čas a hudba sa zastavia (bez zvonenia) a obnovia sa, keď sa Voltižér opäť dotkne pásu, podušky alebo koňa. Test musí pokračovať do 30 sekúnd.

Voľná zostava

Čas určený na zostavu sa začína v momente, keď sa voltižér dotkne voltížneho pásu, podušky alebo koňa. Hodnotenie s končí po poslednom odskoku a pristátie na zemi.

Cvičenia (statické, dynamické alebo prechody), ktoré už prebiehajú v časovom limite, keď zazvoní zvonček, môžu byť dokončené a budú hodnotené.

Všetky nasledujúce prvky začínajúce po časovom limite budú zohľadnené v hodnotení výkonu vrátane zrážok za pády, ale nie v stupni obtiažnosti a umeleckého domu. Ak zoskoky alebo iné cvičenia sa predvedú po zazvonení, bude udelená zrážka zo známky umeleckého dojmu.

- **V súťaži jednotlivcov**, keď voltižér stratí kontakt s koňom, zastaví sa čas a hudba (bez zvončeka) a obnoví sa, keď sa voltižér znova dotkne rúčok, podušky alebo koňa. V zostave musí pokračovať do 30 sekúnd.
- V **súťaži skupiny a dvojíc**, keď všetci voltižéri stratia kontakt s koňom (kôň je prázdny), zastaví sa čas a hudba (bez zvonenia) a obnoví sa, keď sa voltižér znova dotkne rúčok, podušky alebo koňa. V zostave musia pokračovať do 30 sekúnd.

Všetky zostavy

Ak voltižér nemôže pokračovať ihneď po páde alebo sa vrátiť na kruh, rozhodca zazvoní. Čas a hudba sa zastavia a zostava sa preruší. V zostave musí pokračovať do 30 sekúnd po zaznení signálu na pokračovanie. Meranie času sa obnoví, keď sa voltižér znova dotkne rúčok, podušky alebo koňa.

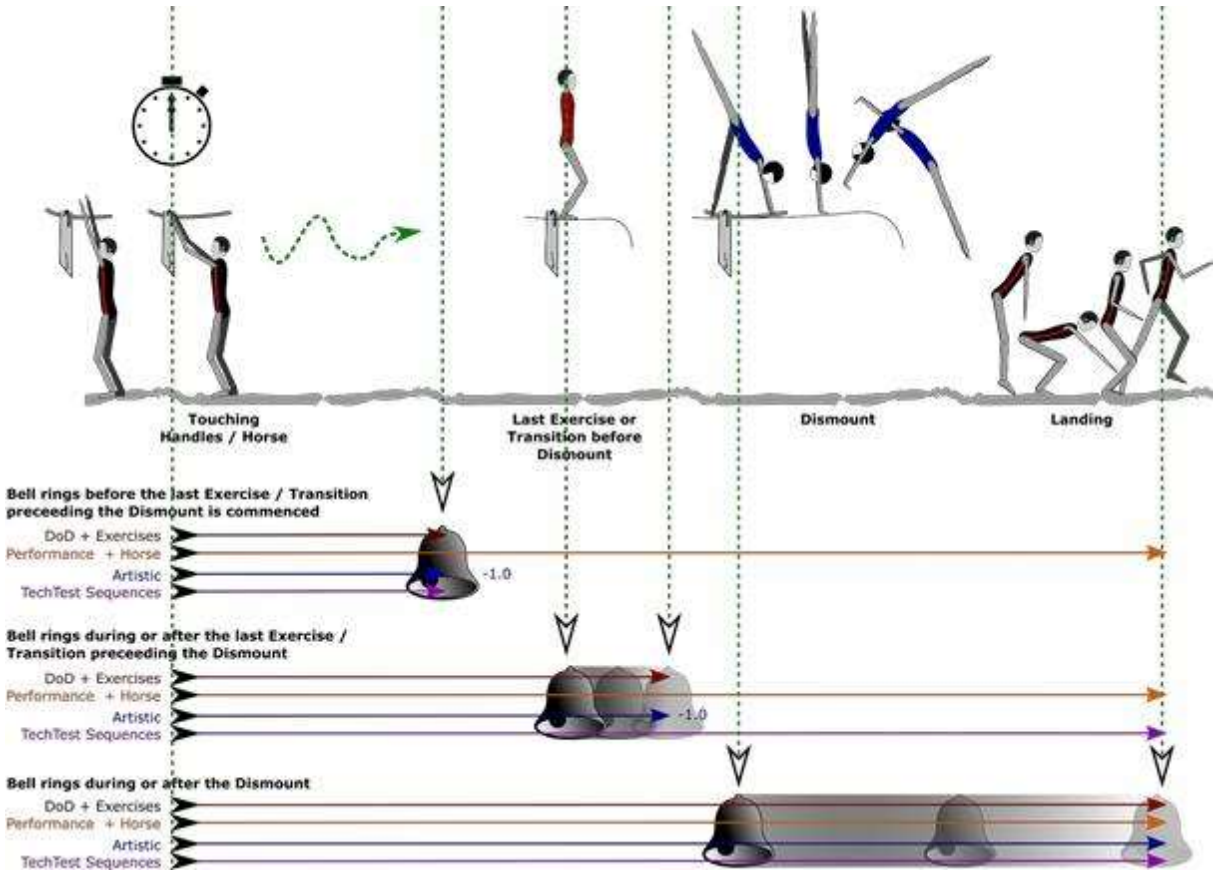

1.4 Vysvetlenie známok

Rozhodcovia postupujú v hodnotení podľa toho ako to je stanovené v týchto pokynoch, a vyhodnotia zobrazené zostavy pomocou stupnice bodov opísanej nižšie:

10	Výborný
9	Veľmi dobrý
8	Dobrý
7	Dostatočne dobrý
6	Uspokojivý
5	Dostatočný
4	Nedostatočný
3	Dosť zlý
2	Zlý
1	Veľmi zlý
0	Nepredvedené cvičenie alebo výsledok zrážok

2 HODNOTENIE KOŇA

2.1 Všeobecné

Hodnotenie koňa začína vstupom do arény a končí, keď sa voltižér dotkne zeme po poslednom zoskoku.

Ak viac ako jeden voltižér alebo dvojica vstúpia spolu do súťažnej arény na tom istom koni, vstup, pozdrav a klusové kolo (až do signálu zvončeka) sa bude brať do úvahy pre všetkých voltižérov na danom koni.

Maximálna známka je 10 bodov. Vypočítaná známka koňa sa zaokrúhli na tretie desatinné miesto (t. j. 0,0011 – 0,0014 nadol; 0,0015 – 0,0019 nahor).

A1 je všeobecná kvalita chodov a úrovne výcviku koňa, ako je predvedená vo výkone, A2 je výkon samotný a správanie sa koňa a A3 je kvalita lonžovania a komunikácie medzi lonžérom a koňom vrátane vstupu, pozdravu a klusového kola.

Celkovým cieľom tréningu je rozvíjať koňa, ktorý je „priestupný“ (Durchlässigkeit) a je ochotný a schopný okamžite reagovať na lonžérové pomôcky bez najmenšieho odporu alebo zaváhania.

Cval Voltížneho Koňa

Kôň sa pohybuje vpred v cvale s jasným impulzom zo zadnej časti, aby zapojil svaly smerom k zhromaždenému cvalu s tendenciou „do kopca“ a s presným zapojením zadných končatín.

2.2 Kvalita cvalu a priestupnosť (kvalita tréningu)

Pokyny k Tréningové Meradlo

Tréningová mierka je najdôležitejšou smernicou pre trénerov, jazdcov, lonžérov a rozhodcov.

Tréningová stupnica je rozdelená na tri časti:

- Rozvoj porozumenia a dôvery, so zameraním na rytmus, uvoľnenie a kontakt;
- Rozvoj hnacej sily, so zameraním na uvoľnenie, kontakt a prijatie udidla, kmih a priamosť;
- Rozvoj nosnej sily so zameraním na kmih, priamosť a zhromaždenie.

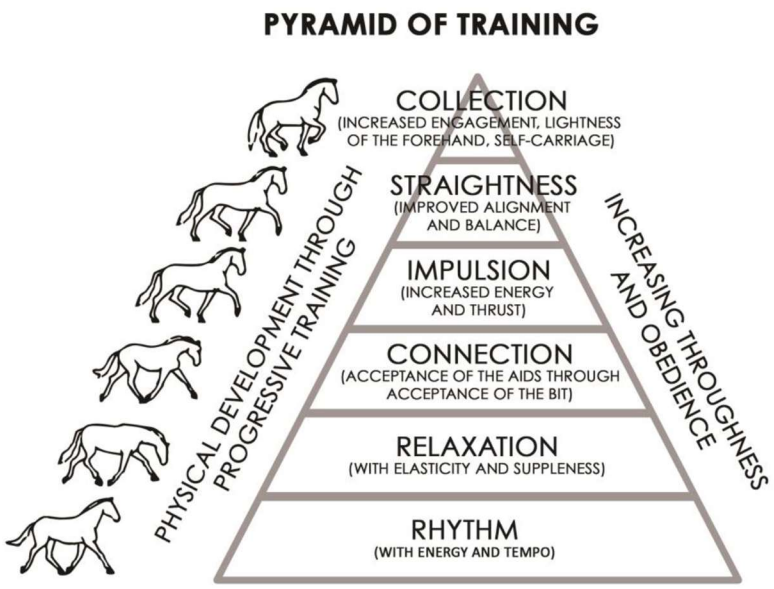

2.2.1 Rytmus (s energiou a tempom)

Rytmus je termín používaný pre charakteristickú sekvenciu krokov a načasovanie čistej chôdze, čistého klusu a čistého cvalu s jasným rytmom a jasným momentom vznosu (nie v kroku). Rytmus by mal byť vyjadrený s energiou a vo vhodnom a konzistentnom tempe, pričom kôň by mal rozvíjať schopnosť zostať v rovnováhe a samonosnosti primeranej úrovni jeho tréningu.

Správne stopy v ľavom cvale

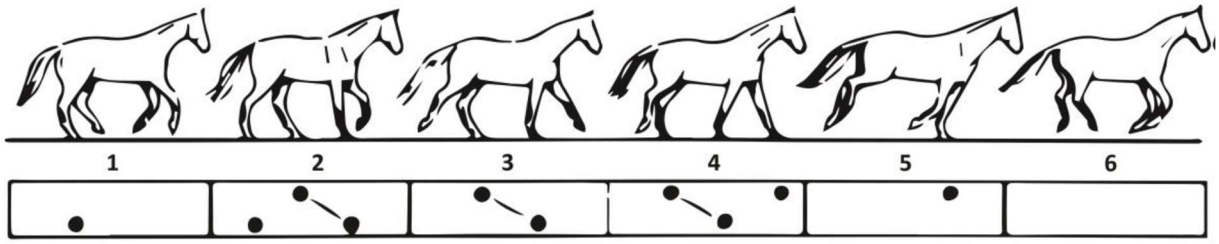

2.2.2 Uvoľnenosť (s pružnosťou a poddajnosťou)

Uvoľnenie sa vzťahuje na duševný stav koňa (pokoj bez úzkosti a nervozity), ako aj na jeho fyzický stav (neprítomnosť negatívneho svalového napätia). Psychické a fyzické stavy idú väčšinou ruka v ruke. Kôň sa učí akceptovať vplyv voltižéra/lonžéra bez toho, aby sa stal napätým. Kôň získava pozitívny svalový tonus, takže sa pohybuje s pružnosťou, pružným kývavým chrbtom a uvoľneným krkom

2.2.3 Kontakt

Kontakt cez telo ku kontaktu na vyväzovacích oťažiach (prijatie udidla (alebo nánosníka) prostredníctvom prijatia pomôcok) sa dosiahne, keď energia generovaná v zadnej časti pomocou hnacích pomôcok prúdi celým telom koňa a je prijatá vo vyväzovacích oťažiach a lonži, označovaná ako „most zapojenia“. Kontakt s udidlom alebo nánosníkom musí byť elastický a prispôsobiteľný. Prijatie uzdy sa pozná podľa tichého prežúvania koňa. To aktivuje slinné žľazy, takže ústa sa navlhčia a často je evidentná tvorba slín. Jemne sa pohybujúci jazyk by mal zostať pod udidlom (pri používaní udidla).

MOST ZAPOJENIA

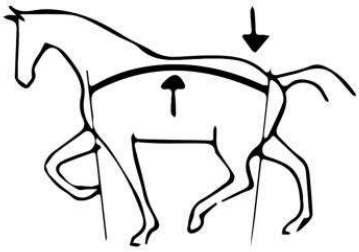

Pozdĺžne ohnutie chrbtice a zapojenie telesného jadra podporuje a zdvíha konský chrbát pod voltižérom, vytvára energický most medzi zadnou a prednou časťou.

ŽAIDNY MOST ZAPOJENIA

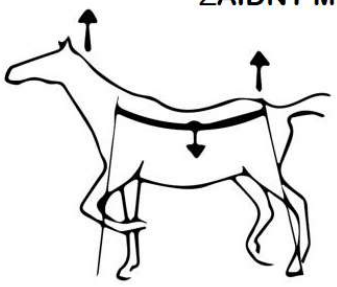

Kôň bez pozdĺžneho ohnutia chrbtice nemá žiadny most zapojenia a vytvára prehnutý postoj pod voltižérom. Toto by malo byť viac alebo menej zrejmé v závislosti od stavby tela.

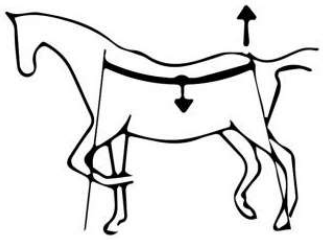

Prehnutý postoj a žiadny most zapojenia môže byť spôsobený použitím krátkych vyväzovacích oťaží. Prehnutosť znamená, že konský chrbát je v slabej pozícii pri nesení voltižéra. Predná časť môže byť akokoľvek zdvihnutá pomocou vyväzovacích oťaží, zadné nohy ostávajú nezapojené a preto nie je možné vytvoriť kmih a skutočné zhromaždenie.

2.2.4 Impulz

Impulz (zvýšená energia a ťah). Impulz je termín používaný na opis prenosu nedočkavého a energického, no kontrolovaného hnacieho ťahu generovaného zo zadnej časti do atletického pohybu koňa. Impulz je spojený s fázou vznosu. Meria sa podľa zapojenia zadných nôh koňa a túžby niesť sa vpred so zníženou krížovou časťou, elasticitou krokov, ohybnosťou chrbta a zvýšenou ľahkosťou predku.

2.2.5 Rovnosť

Rovnosť (zlepšené vyrovnanie a rovnováha). Hovorí sa, že kôň je rovný, keď kroky predných a zadných končatín dopadajú vhodne zarovnane na rovných a zakrivených líniách a keď je jeho pozdĺžna rovina v súlade s dráhou, na ktorej chodí. To koňovi umožňuje rovnomerne zaťažiť obe predné nohy, rovnomerne zapojiť obe zadné nohy, udržať telo vertikálne (bez nakláňania) a pripraviť koňa na zhromaždenie. Tento proces zlepšuje priečnu aj pozdĺžnu rovnováhu koňa.

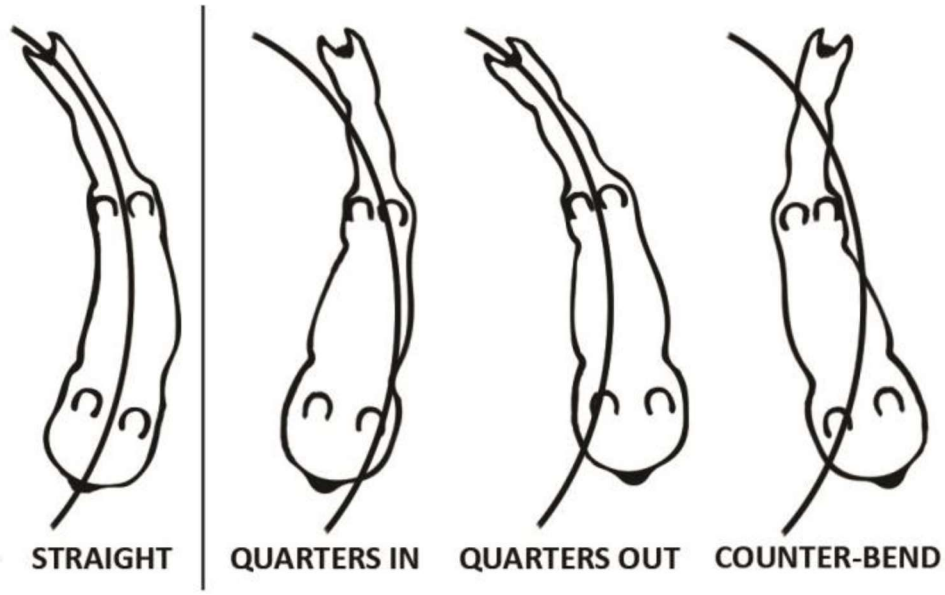

2.2.6 Zhromaždenie

Zhromaždenie (zvýšené zapojenie, ľahkosť prednej časti, samonosenie). Kôň ukazuje zhromaždenie, keď znižuje a zapája zadné končatiny a skracuje a zužuje jadro tela, čo vedie k ľahkosti a pohyblivosti predku.

Pretože je ťažisko posunuté dozadu, predok je odľahčený a zvýšený; kôň má tendenciu hýbať sa „do kopca“. Krk koňa je zdvihnutý, klenutý a celá horná línia je uvoľnená. Kôň robí kratšie, silne kadencované kroky a skoky.

Zdvihnutie musí byť výsledkom, a zároveň je podmienené poklesom zadných končatín. Toto sa nazýva relatívne zdvihnutie. Problém v tréningu je prezradený, ak kôň zdvihne krk bez toho, aby presunul svoje ťažisko dozadu a znížil zadnú časť. Toto sa nazýva absolútne zdvihnutie a môže, ak je všadeprítomné, nepriaznivo ovplyvniť zdravie koňa.

2.3 Voltížna schopnosť Koňa (prevedenie)

Kôň musí pôsobiť dojmom, že test vykonáva sám od seba a musí zostať v skutočnej rovnováhe a samonosnosti. Počas celého testu je obraz harmónie a ľahkosti.

2.3.1 Ochota/poslušnosť

Kôň spolupracuje bez odporu. Kôň sa sústreďuje na pomôcky lonžéra, neustále čaká na signály lonžéra a okamžite bez váhania reaguje na diskrétne pomôcky.

2.3.2 Rovnováha v tempe (vpred/vzad)

Kôň pracuje v konštantnom chode, tempe a energii bez zrýchľovania alebo spomaľovania v reakcii na vonkajšie faktory.

Rovnováhu v tempe (A2) treba odlíšiť od Rytmu (A1), napr. kôň môže vykazovať slabý rytmus s nie vždy jasným 3-dobým cvalom (nižšia známka A1), ale stále môže pracovať v úplne konzistentnej rýchlosti a energii (vyššia známka A2). Alebo môže vykazovať vynikajúci rytmus s jasným 3-dobým cvalom a jasným momentom vznosu (vyššia známka A1), ale rýchlosť sa počas výkonu opakovane mení v reakcii na cvičenie (nižšia známka A2).

2.3.3 Rovnováha na kruhu (dnu/von)

Kôň pracuje na konštantnom okruhu min. 15 m priemer bez vpádu do kruhu alebo mimo neho.

2.4 Kritéria lonžovania

Lonžovanie by malo odrážať ľahkú a bezproblémovú spoluprácu a komunikáciu medzi lonžérom a koňom.

2.4.1 Pozícia lonžéra

Lonžér by mal byť vo vzpriamenej pozícii s dobrým držaním tela, rovným chrbtom, uvoľnenými ramenami a hlavou vzpriamene otočenou ku koňovi. Obe ruky by mali byť uvoľnené, pred lonžérom, jemne ohnuté v lakťoch a s rukami na úrovni pod ramenami lonžéra a nad pásom. Ruky a zápästia by mali byť bez napätia.

Lonžér by mal stáť v strede kruhu a otáčať sa okolo ľavej nohy, keď kôň cvála doľava, okolo pravej nohy, keď kôň cvála doprava. Hoci to nie je ideálne, je prijateľné chodiť vo veľmi malom kruhu súčasne s koňom. To však môže ovplyvniť známku za lonžovanie.

Lonžér stojí na vrchole trojuholníka a predná a zadná časť koňa tvorí základňu. Lonžér by mal byť otočený smerom ku stredu koňa. Sú spojený lonžkou vpredu a bičom vzadu. Ak je potrebné upraviť kruhovú líniu alebo zapojenie alebo rýchlosť koňa, lonžér môže príslušne zmeniť polohu a môže posunúť bič zo zobrazenej polohy. To však môže ovplyvniť známku za lonžovanie.

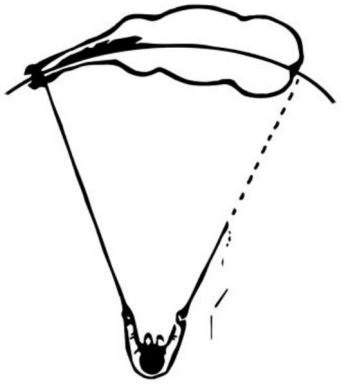

2.4.2 Lonžovacie pomôcky

Všetky pomôcky by sa mali používať správne a diskrétne.

Lonž

Lonžka je používaná miesto oťaží. Tie môžu byť držané ako opraty pri jazde na koni, držané medzi štvrtým a piatym prstom, alebo držané ako opraty na voze, medzi palcom a ukazovákom. Lakeť musí byť mierne ohnutý.

Rovnako ako pomôcky pri jazdení, musia byť signály dávané bez problémov a tak jemne, ako je to možné pre získanie požadovanej odpovede za pomoci stláčania alebo otočenia ruky (polovičná zádrž) - bez ťahania alebo visenie na lonži.

Lonžovací bič

Lonžovací bič je používaný miesto nohy jazdca. Keď bič nie je používaný na účely poskytovania potrebných pomôcok, mal by byť držaný v uhle asi 45 stupňov a viac, smerujúc k zadku koňa. Kôň by mal prijať bič ako pomôcku bez toho, aby prejavoval ustrašené reakcie, pričom by mal zostať ostražitý a reagovať na pomôcky.

Kôň musí byť podporovaný, aby mal slobodu pohybu vpred. Bič by sa nemal používať na nepretržité poháňanie koňa vpred, pretože pomôcky sú určené na zmenu smeru jazdy a nemali by na koňa neustále narážať.

Ak lonžér ide smerom ku koňovi, aby upravil výstroj, bič by mal byť sklopený a otočený dozadu, aby koňovi neprekážal.

Hlasové pomôcky lonžéra

Hlas sa používa hlavne na prechody, chválu, privolanie pozornosti koňa a/alebo na vyjadrenie mierneho nesúhlasu. Hlas je dôležitou pomôckou pri lonžovaní a mal by sa použiť (ako je popísané vyššie) na zmenu spôsobu jazdy bez neustáleho narážania na koňa.

2.4.3 Vyväzovačky

So správne nastavenými vyväzovačkami môže kôň niesť nos správne na alebo mierne pred kolmicou

2.4.4 Prezentácia a výstroj

Kôň musí byť na preteky vyvedený so správne nastavenou uzdou a správnou polohou voltížneho pásu a podušky/podložky. Všetky popruhy sú pripevnené alebo skryté. Všetko ostatné vybavenie (chrániče, bandáže atď.) musí byť správne pripevnené. Neodporúča sa nadmerné zdobenie, ktoré odvádza pozornosť od cvičenia.

Lonžér by mal byť vhodne oblečený. Je potrebné nosiť vhodnú obuv. Rukavice sú povolené. Neodporúča sa nadmerné zdobenie, ktoré odvádza pozornosť od cvičenia. Nie sú povolené rekvizity, klobúky atď.

2.5 Vstup a pozdrav a klusové kolo

Vstup, pozdrav a klusové kolo by sa mali vykonávať plynule od vstupu do arény až po naskočenie do cvalu a začatie cvičenia. Prerušenie tejto plynulosti alebo neprimerané meškanie bude znamenať zrážku – pozri nižšie.

2.5.1 Vstup a pozdrav – lonžér a kôň

Vstup

Pre správny vstup by mal lonžér viesť koňa do arény v kluse po priamej línii smerom k rozhodcovi A (ak to aréna dovoľuje). Kôň by sa mal dobrovoľne pohybovať kontrolovaným spôsobom s lonžérom na úrovni ľavého ramena koňa. Lonž možno držať v jednej alebo oboch rukách. Správne zastavenie priamo z klusu má byť predvedené v strede kruhu alebo blízko neho.

Pozdrav

Pre správny pozdrav by mal kôň prejaviť dobré správanie, stáť ticho a rovno oproti rozhodcovi A zo zastavenia počas pozdravu. Kôň musí stáť kolmo k rozhodcovi. Lonžér a voltižéri sa pozdravia rozhodcovi A, ktorý sa im pozdraví naspäť.

2.5.2 Klusové kolo

Kým voltižér(i) opustia stred kruhu, lonžér by mal koňa nasmerovať, aby sa presunul priamo na líniu kruhu s napnutou a neskrútenou lonžkou. Je dovolené viesť koňa do kruhu, ale tým získajú nižšiu známku. Kruh by nemal mať priemer menší ako 15 m v priemere. Bez zbytočného zdržania po dosiahnutí 15 m kruhu by mal kôň s pomocou lonžéra prejsť do pracovného klusu. Kôň musí klusať v kruhu, kým rozhodca A nedá signál zvončekom. Po zazvonení a bez zbytočného zdržania by mal kôň pomocou lonžéra plynulo prejsť do cvalu. Pred prechodom do cvalu je povolené krátke zastavenie alebo chôdza.

2.6 Známka za koňa

Pre známku A1, sa dáva šesť čiastkových známok medzi 0-10, je povolené jedno desatinné miesto a priemer týchto šiestich čiastkových známok sa počíta ako známka A1. Pre známky A2 a A3 sa udeľuje vždy jedna známka medzi 0-10 pre každú, je povolené jedno desatinné miesto.

<table>
<tr>
<td>Kvalita cvalu a priestupnosť</td>
<td>

Rytmus: Pravidelný, energický, rovnaká dĺžka krokov, čistý 3-dobý cval, jasný moment vznosu.
Uvoľnenie: Uvoľnenie a pružnosť celého tela koňa. Uvoľnený hojdavý chrbát. Uvoľnený krk. Pozitívny svalový tonus.
Kontakt: Most zapojenia. Ohnutý chrbát a zapojené jadro. Energia zo zadných končatín prúdi telom do mäkkého a pružného spojenia na vyväzovačkách a lonži.
Impulz: Samonosenie s pružnými krokmi, pružnosť a záber zadných končatín. Energia vytvorená zadnými nohami hlboko pod ťažiskom koňa (nosenie, nie tlačenie). Zdvíhanie predku (sklon do kopca) a znižovanie krížov.
Rovnosť: „Relatívna“ priamosť na kružnici. Zadné nohy sledujú kroky predných nôh. Telo je vertikálne. Kôň je zarovnaný s kružnicou cez celé telo.
Zhromaždenie: Znížené, zapojené zadné končatiny a kríže. Skrátenie a zúženie jadra má za následok ľahkosť a pohyblivosť predku. Celá horná línia je natiahnutá. Kratšie, silné, energické kroky.

<table>
<tr><td>Rytmus
10%</td><td>Uvoľnenie
10%</td><td>Kontakt
10%</td><td>Impulz
10%</td><td>Rovnosť
10%</td><td>Zhromaždenie
10%</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>
</td>
<td>A1</td>
<td>60%</td>
</tr>
<tr>
<td rowspan="2">Voltížna schopnosť koňa</td>
<td>Ochota/poslušnosť: Žiadny odpor alebo váhanie. Ostražitý a citlivý na pomôcky lonžéra. Harmónia a ľahkosť.

Rovnováha v tempe (vpred/vzad): Konštantne správny pohyb, tempo a energia bez zrýchľovania alebo spomaľovania.

Rovnováha na kruhu (dnu/von): Konštantný kruh min. 15 m priemer bez vypadnutia dnu alebo von z kruhu.</td>
<td rowspan="2">A2</td>
<td rowspan="2">25%</td>
</tr>
<tr>
<td>Zrážky: viď nižšie</td>
</tr>
<tr>
<td rowspan="2">Lonžovanie</td>
<td>Lonžovanie by malo odrážať ľahkú a nenáročnú spoluprácu a komunikácia medzi lonžérom a koňom.

Správne a diskrétne používanie pomôcok. Správna poloha a držanie tela. Vhodné šaty. Dobre nastavené vybavenie.

Nástup, pozdrav a klusové kolo: Mali by sa vykonávať plynule od vstupu do arény, až po prechod do cvalu, až kým sa voltižér nedotkne koňa.</td>
<td rowspan="2">A3</td>
<td rowspan="2">15%</td>
</tr>
<tr>
<td>Zrážky: viď nižšie</td>
</tr>
</table>

2.6.1 Kvalita cvalu a priestupnosť (kvalita tréningu)

Základné známky pre A1

Základná známka Rytmus

Základná známka	Popis	Poznámka
Do 10 bodov	Rytmus absolútne pravidelný a vyjadrený energiou. Dĺžka krokov rovnaká počas celého výkonu. Vždy čistý cval na 3 doby s jasným momentom vznosu.	• Správny rytmus krokov • Jasný moment vznosu • Rytmus vyjadrený energiou • Rovnaká dĺžka kroku • Kroky vždy správne • Tempo vhodné a pravidelné • Zadné končatiny aktívne • Kôň v rovnováhe
Do 8 bodov	Rytmus pravidelný, vyjadrený s miernou energiou. Dĺžka krokov je väčšinou rovnaká počas celého výkonu. 3-dobý cval s rozpoznateľným momentom vznosu.	• Väčšinou správny rytmus krokov • Viditeľné odpruženie • Rytmus vyjadrený s miernou energiou • Kroky väčšinou správne • Tempo väčšinou vhodné a pravidelné • Zadné končatiny sú väčšinou aktívne • Kôň vyzerá v rovnováhe
Do 6 bodov	Rytmus je väčšinou pravidelný, ale chýba mu energia alebo sa mierne ponáhľa. Dĺžka krokov sa počas výkonu trochu mení. Cval na 3 doby nie je vždy jasný a moment vznosu už nie je zrejmý.	• Zmeny v rytme krokov • Nie vždy jasný trojdobý cval • Nedostatok energie alebo mierne ponáhľanie • Mierne prerušenie správnych krokov • Tempo sa mení • Chýbajúca aktivita zadných končatín spôsobujúca poruchy rytmu • Kôň väčšinou v rovnováhe
Do 4 bodov	Rytmus je väčšinou nepravidelný a/alebo s nedostatkom energie (zdá sa, že ide o 4-dobý cval) a/alebo sa ponáhľa. Dĺžka krokov sa počas výkonu mení. Moment vznosu nie je zrejmý alebo je veľmi nekonzistentný.	• Rytmus krokov nie je jasný • 4 doby počas väčšiny výkonu • Rytmus bez energie alebo zhon • Prerušenie správnych krokov • Tempo sa mení • Chýbajúca aktivita zadných končatín spôsobuje vážne poruchy rytmu • Kôň zriedkavo v rovnováhe
Do 2 bodov	Rytmus nepravidelný (zdá sa, že cval je na 4 doby) počas celého výkonu, dĺžka kroku je počas výkonu nejasná.	• Rytmus krokov nejasný • 4-dobý cval počas výkonu • Nie sú zrejmé správne kroky • Nedostatok energie • Zadné končatiny výrazne neaktívne, čo spôsobuje vážne poruchy rytmu • Kôň nie je v skutočnej rovnováhe

Základná známka Uvoľnenie

Základná známka	Popis	Poznámka
Do 10 bodov	Úplne uvoľnený a pružný kôň počas celého výkonu. Kôň pracuje s pozitívnym svalovým tonusom. Žiadne známky napätia alebo stresu.	• Úplne uvoľnený výraz • Dobrá elasticita krokov • Oslobodenie od úzkosti • Pozitívny svalový tonus • Húpanie chrbta dozadu s evidentným skutočným mostom zapojenia • Chvost nesený uvoľnene • Rytmické dýchanie • Fyzická a duševná relaxácia zobrazená v celom rozsahu
Do 8 bodov	Uvoľnený a pružný kôň počas väčšiny výkonu. Väčšinou žiadne napätie alebo stres prechádzajúce cez telo. Väčšinou kývanie chrbta a uvoľnený krk.	• Uvoľnený výraz • Elasticita krokov • Oslobodenie od úzkosti • Uvoľnený krk • Húpanie chrbta dozadu • Chvost nesený väčšinou uvoľnene • Väčšinou rytmické dýchanie • Fyzická a duševná relaxácia prejavujúca sa počas väčšiny predstavenia
Do 6 bodov	Uvoľnenie a pružnosť sa počas výkonu neprejavia. Známky nedostatku poddajnosti. Určité napätie v chrbte a krku.	• Výraz prejavujúci určitú úzkosť a napätie • Určité napätie v pohybe krku • Určité napätie v chrbte • Rozrušené držanie chvosta
Do 4 bodov	Uvoľnenie a pružnosť sa počas výkonu neprejavia. Veľa príznakov nedostatku poddajnosti.	• Výraz zobrazujúci väčšinu času úzkosť a napätie • Jasné napätie v nosení krku. • Jasná tuhosť chrbta a/alebo postoj dutého chrbta • Jasne nepokojné držanie chvosta
Do 2 bodov	Uvoľnenie a poddajnosť sa neprejavujú. Kôň je veľmi napätý.	• Výraz zobrazujúci úzkosť a napätie v celom rozsahu. • Silné napätie v krku. • Silné napätie v chrbte (úplne prepadnutý chrbát) • Veľmi nepokojné nosenie chvosta

Základná známka Kontakt

Základná známka	Popis	Poznámka
Do 10 bodov	Jasný most zapojenia. Energia generovaná v zadných končatinách hnacími pomôckami prúdi celým telom koňa a je prijímaná do vyväzovacích oťaží a do lonžky počas celého výkonu.	• Jasné spojenie cez most zapojenia (flexibilný chrbát) • Mäkké ústa • Línia nosa koňa na alebo mierne pred kolmicou • Vyväzovačky zobrazujúce mäkké spojenie • Kontakt s lonžkou mäkký a prispôsobiteľný v stálom kontakte s lonžérom
Do 8 bodov	Menšie straty mostu zapojenia. Energia generovaná v zadných končatinách hnacími pomôckami prechádza celým telom koňa a je prijímaná do vyväzovacích oťaží a do lonžky počas väčšiny výkonu.	• Spojenie cez most zapojenia sa väčšinou prejavuje (ohnutý chrbát) • Mäkké ústa • Línia nosa koňa väčšinou kolmá, môže byť mierne pred alebo za kolmicou • Vyväzovačky väčšinou ukazujúce spojenie • Kontakt s lonžkou mäkký a prispôsobiteľný, väčšinou v kontakte s lonžérom
Do 6 bodov	Energia nie je vždy generovaná zadnými končatinami cez celé telo koňa. Kontakt s vyväzovačkami a lonžkou nie je vždy evidentný (momenty, keď sa kôň vyhýba kontaktu skrátením krku alebo umiestnením nosa pred alebo za kolmicu).	• Výraz prejavujúci určitú úzkosť a napätie • Určité napätie v pohybe krku • Určité napätie v chrbte • Rozrušené nosenie chvosta
Do 4 bodov	Energia nie je generovaná zadnými končatinami cez celé telo koňa. Kontakt s vyväzovačkami a lonžkou nie je zrejmý počas väčšiny výkonu (Kôň sa jednoznačne vyhýba kontaktu skrátením krku alebo umiestnením nosa pred alebo za kolmicu).	• Výraz zobrazujúci väčšinu času úzkosť a napätie • Jasné napätie v držaní krku. • Jasné napätie chrbta a/alebo postoj dutého chrbta • Jasné nepokojné nosenie chvosta
Do 2 bodov	Energia nie je generovaná zadnými končatinami cez celé telo koňa. Kontakt s vyväzovačkami a lonžkou nie je evidentný. Kôň nie je kedykoľvek na udidle.	• Výraz zobrazujúci úzkosť a napätie v celom rozsahu. • Silné napätie v krku. • Silné napätie v chrbte (úplne dutý chrbát) • Veľmi nepokojné nosenie chvosta

Základná známka Impulz

Základná známka	Popis	Poznámka
Do 10 bodov	Kôň prejavuje túžbu niesť sa vpred, s pružnými krokmi, pružnosťou chrbta (hojdaním) a zapojením zadných končatín. Energia vytvorená zadnými končatinami a zadnými nohami sa dostáva hlboko pod ťažisko koňa a vytvára zdvíhanie predku (tendencia do kopca) počas celého výkonu. Kríže sú znížené.	• Energia pohybu zozadu • Zadné nohy „nesú“ koňa a nachádzajú sa pod ťažiskom koňa • Kôň má elastické kroky • Nízke kríže • Kôň si zachováva rovnakú dychtivosť a energiu počas celého výkonu.
Do 8 bodov	Kôň prejavuje túžbu niesť sa vpred, s pružnými krokmi, pružnosťou chrbta (hojdaním) a zapojením zadných končatín. Energia vytvorená zadnými končatinami a zadnými nohami sa dostáva hlboko pod ťažisko koňa a vytvára zdvíhanie predku (tendencia do kopca) počas väčšiny výkonu.	• Energia pohybu väčšinou zozadu • Zadné nohy väčšinou „nesú“ koňa a nachádzajú sa pod ťažiskom koňa • Kôň si zachováva rovnakú dychtivosť a energiu počas väčšiny výkonu.
Do 6 bodov	Kôň nie vždy prejavuje túžbu niesť sa vpred a nepohybuje sa vždy pružnými krokmi. Väčšinou nedostatok energie, nutnosť poháňať lonžérom, alebo väčšinou cval po predku. Kôň sa zozadu skôr rúti ako zapája. Pružnosť chrbta (hojdanie) nie je vždy viditeľná a zadné končatiny sa nedostávajú pod ťažisko koňa, ale skôr „tlačia“ zadné končatiny nahor (vysoká krížová časť), než „nesú“ (nízke kríže).	• Energia pohybu sa neprejavuje vždy • Zadné končatiny zaostávajú, „tlačia“ na rozdiel od „nosenia“ (kríže sú vysoko). • Kôň nevykazuje elastické kroky • Kôň vykazuje nedostatok energie alebo nedostatok horlivosti ísť vpred (zastavenie) • Kôň sa väčšinou pohybuje po predku • Ponáhľajúci sa kôň
Do 4 bodov	Kôň neprejavuje túžbu niesť sa vpred, so strnulosťou v krokoch, chrbát nevykazuje žiadnu pružnosť (hojdanie). Zjavne chýba energia, musí byť neustále poháňaný lonžérom, alebo sa očividne pohybuje spadnutý na predku.	• Energia pohybu sa väčšinou neprejavuje • Kôň prejavuje jasný nedostatok energie a túžby • Zdá sa, že kôň má problémy • Kôň sa jasne pohybuje po predku • Kôň uteká
Do 2 bodov	Kôň nevykazuje absolútne žiadnu túžbu niesť sa vpred, so strnulosťou v krokoch, chrbát nevykazuje žiadnu pružnosť (hojdanie), zadné nohy sa nedostávajú pod ťažisko koňa. Žiadna energia, nutnosť byť neustále poháňaný lonžérom, či neustály pohyb spadnutý na predku.	• Energia pohybu sa neprejavuje • Zadné končatiny zaostávajú • Malá alebo žiadna elasticita krokov • Kôň sa v chode trápi

Základná známka Rovnosť

Základná známka	Popis	Poznámka
Do 10 bodov	Kôň má na kruhu „relatívnu“ priamosť. Zadné nohy nasledujú v stopách predných nôh. Kôň je zarovnaný celým telom na línii pohybu. Vertikálne telo.	• Kôň je rovný v tele • Zadné nohy idú po stopách predných nôh • Kôň v rovnováhe na oboch stranách tela • Rovnomerné rozloženie hmotnosti na všetky nohy • Vertikálne telo
Do 8 bodov	Kôň má väčšinou „relatívnu“ priamosť na kruhu. Zadné nohy nasledujú v stopách predných nôh. Kôň je väčšinou zarovnaný celým telom na línii pohybu. Telo takmer vertikálne.	• Telo väčšinou rovné • Zadné končatiny sledujú stopy predných nôh s minimálnou odchýlkou • Kôň je väčšinou v rovnováhe na oboch stranách tela • Väčšinou rovnomerné rozloženie hmotnosti na všetky nohy (mierne naklonenie je prijateľné), hlava rovno alebo mierne zaklonená • Telo mierne naklonené dovnútra
Do 6 bodov	„Relatívna“ priamosť koňa na kruhu nie je vždy evidentná. Zadné končatiny sa v niektorých častiach výkonu odchyľujú od krokov predných nôh. Kôň nie je vždy zarovnaný celým telom na línii pohybu. Telo nie je vždy vertikálne, ale ukazuje určité naklonenie.	• Telo nie vždy rovno • Zadné končatiny sa odchyľujú od stôp predných nôh • Stehná/zadok vypadávajú von alebo dovnútra • Mierne naklonenie tela • Hlava mierne vybočená/naklonená.
Do 4 bodov	„Relatívna“ priamosť koňa na kruhu nie je evidentná. Zadné končatiny sa počas väčšiny výkonu odchyľujú od stôp predných. Kôň je zriedka zarovnaný celým telom na línii pohybu. Telo sa jasne nakláňa.	• Telo nie je priamo • Zadné končatiny sa väčšinou odchyľujú od stôp predných končatín • Stehná/zadok vypadávajú von alebo dnu vo väčšinu výkonu • Telo sa zreteľne nakláňa • Hlava zreteľne vybočená/naklonená • Jasné zmeny držania kruhu
Do 2 bodov	„Relatívna“ priamosť koňa na kruhu nie je evidentná. Zadné končatiny sa počas celého výkonu odchyľujú od stôp predných nôh. Kôň nie je zarovnaný celým telom na línii pohybu. Telo nie je vertikálne.	• Žiadna rovnosť v tele • Zadné končatiny sa odchyľujú od stôp predných nôh • Stehná/zadok vypadávajú dnu alebo von počas celého výkonu. • Silné nakláňanie sa • Hlava veľmi vybočená/naklonená • Závažné zmeny držania kruhu

Základná známka Zhromaždenie

Základná známka	Popis	Poznámka
Do 10 bodov	Kôň vykazuje zhromaždenie znížením a zapojením zadných končatín a skrátením a zúžením jadra, čo vedie k ľahkosti a pohyblivosti predku. Pretože je ťažisko posunuté dozadu, predok je odľahčený a zvýšený; Kôň sa cíti viac „do kopca“. Krk koňa je zdvihnutý a klenutý a celá horná línia je natiahnutá. Kratšie a silnejšie skoky a kroky. Zvýšenie musí byť výsledkom, a zároveň spôsobené, poklesom zadných končatín. Toto sa nazýva relatívna zdvihnutie.	• Jasný pohyb do kopca • Nosenie zadných nôh (nie tlačenie) • Úzke jadro • temeno v najvyššom bode • Horná línia natiahnutá • Ľahká chôdza a pohyblivosť predku
Do 8 bodov	Kôň vykazuje zvýšené zhromaždenie znížením a zapojením svojich zadných končatín a určitým skrátením a zúžením jadra, čo vedie k určitej ľahkosti a pohyblivosti predku. Pretože sa ťažisko začína posúvať dozadu, predok sa stáva ľahším a zvýšeným; Kôň sa cíti viac „do kopca“. Krk koňa sa začína dvíhať a klenúť a horná línia sa predlžuje. Kratšie skoky a kroky. Pri rozvoji zhromaždenia nie je temeno koňa vždy najvyšším bodom.	• Pohyb väčšinou do kopca • Nosenie zadných nôh (nie tlačenie) • Zúženie jadra • Temeno v najvyššom bode vo väčšine výkonu • Kôň jasne rozvíja zhromaždenie • Natiahnutie hornej línie • Predok vykazuje rastúcu ľahkosť
Do 6 bodov	Kôň začína rozvíjať zhromaždenie. Chýba zapojenie cez chrbát. Zadné nohy nie vždy nesú koňa. Kôň sa nie vždy pohybuje „do kopca“. Temeno kolíše hore a dole, keď sa kôň snaží udržať rovnováhu pri rozvíjaní zhromaždenia. Kroky sa skracujú skôr napätím alebo pomalším tempom ako zhromaždením.	• Pohyb ide vždy do kopca • Zadné nohy sa občas vlečú (nie vždy nosia) • Jadro nie je úzke • Pozícia temena niekedy kolíše • Kôň začína predvádzať zhromaždenie • Horná línia nie je vždy natiahnutá • Predok ukazuje miernu ľahkosť
Do 4 bodov	Kôň vykazuje malé zhromaždenie. Tempo je pomalé a neaktívne, alebo je pohyb po predku. Chýbajúce zapojenie chrbta (tuhý alebo dutý chrbát). Zadné končatiny sa skôr ťahajú ako nesú. Kôň sa nepohybuje „do kopca“. Temeno môže byť najvyšším bodom, ale nie cez most zapojenia.	• Tendencia pohybu z kopca • Zadné nohy sa vlečú (nenosia sa) • Jadro je široké • Pozícia temena počas väčšiny výkonu kolíše • Kôň sa sotva začína zhromažďovať • Horná línia nie je natiahnutá • Predok vykazuje minimálnu ľahkosť
Do 2 bodov	Kôň nevykazuje žiadnu zhromaždenie. Tempo je pomalé a obmedzené, alebo pohyb po predku. Chýbajúce zapojenie chrbta. Zadné nohy sa ťahajú a nenesú. Kôň sa nepohybuje „do kopca“. Temeno môže byť najvyšší bod, ale nie cez zapojenie tela a/alebo je temeno nízko. Kôň je na predku, bez ľahkosti chôdze.	• Pohyb z kopca • Zadné nohy sú vlečené (nenosené) • Pomalé tempo, nedostatok energie • Jadro je široké • Pozícia temena počas väčšiny výkonu kolíše • Kôň nevykazuje žiadne zhromaždenie • Horná línia nie je natiahnutá cez most zapojenia • Predok nevykazuje žiadnu ľahkosť

2.6.2 Voltížna schopnosť Koňa (prevedenie)

Známka A2 zahŕňa pozornosť a sebadôveru, harmóniu, ľahkosť a jednoduchosť pohybu a akceptovanie pomôcok.

Kôň musí pôsobiť dojmom, že výkon počas zostavy vykonáva sám od seba a musí zostať v skutočnej rovnováhe a samonosnosti.

Vytiahnutie jazyka (jasne viditeľné) s otvorenými ústami a tvrdým kontaktom s vyväzovačkami/lonžkou, jeho držanie nad udidlom alebo jeho úplné vytiahnutie, škrípanie zubami, sklopené uši alebo švihanie chvostom, to všetko sú príznaky nervozity, napätia alebo odporu zo strany koňa a je potrebné vziať to do úvahy. To, že kôň jemne prežúva alebo olizuje ústa, nie je znakom napätia jazyka.

Základná známka	Popis	Poznámka
Do 10 bodov	Kôň pôsobí dojmom, že zostavu vykonáva sám od seba a zostáva v skutočnej rovnováhe a samonose. Počas celej zostavy je obraz harmónie a ľahkosti.	Ochota/poslušnosť Absolútna ochota vykonať zostavu v súlade s lonžérom. Rovnováha v tempe Absolútne pravidelné tempo a energia počas celej zostavy. Rovnováha na kruhu Absolútny konštantný kruh s priemerom najmenej 15 m.
Do 8 bodov	Lonžér je schopný riadiť väčšinou poslušného koňa počas zostavy bez jasného napätia. Väčšinu času je kôň ostražitý a reaguje na diskrétne pomôcky lonžéra a zostáva v rovnováhe a nesie sa. Dobrá harmónia a ľahkosť pohybu.	Ochota/poslušnosť Bez odporu a váhania. Rovnováha v tempe Pravidelné tempo a energia počas celého testu. Rovnováha na kruhu Väčšinu času konštantný kruh s priemerom nie menším ako 15 m.
Do 6 bodov	Kôň prechádza zostavou viac-menej poslušne, no v niektorých momentoch pôsobí dojmom napätia alebo odporu. Strata ľahkosti a harmónie. Kôň nie vždy reaguje na pomôcky lonžéra a nie vždy je v rovnováhe a nesie sa.	Ochota/poslušnosť Určitý odpor alebo váhanie. Rovnováha v tempe Niektoré zmeny v tempe a energii. Rovnováha na kruhu Priemer kruhu sa mení, ale väčšinou nemá priemer menší ako 15m
Do 4 bodov	Kôň je zjavne neposlušný alebo nevycvičený. Nie vždy akceptuje pomôcky lonžéra alebo chýba sebadôvera a pochopenie pre dané pomôcky.	Ochota/poslušnosť Niekoľko momentov odporu. Rovnováha v tempe Niekoľko zmien v tempe a energii. Rovnováha na kruhu Priemer kruhu je väčšinou 15 m alebo menej.
Do 2 bodov	Kôň je veľmi neposlušný alebo nevycvičený. Počas celej zostavy neakceptuje pomôcky lonžéra.	Ochota/poslušnosť Veľmi neposlušný s jasným odporom. Mimo kontroly lonžéra. Rovnováha v tempe Rýchlosť a tempo sa neustále mení. Rovnováha na kruhu Po celý čas je priemer kruhu 15 m alebo menej, alebo sa kôň neustále pohybuje dovnútra a von z kruhu.

Zrážky z A2

	Jednotlivci	Skupiny/Dvojice
Kôň urobí do 4 krokov v kluse / nejednotný cval / cval na nesprávnu nohu	2 body	1,5 bod
Kôň urobí viac ako 4 kroky v kluse/ nejednotný cvale/cval na nesprávnu nohu	4 body	3 body
Väčšie Prerušenie: napr. kôň sa zastaví, kráča, cvála, vyskočí dopredu, otáča sa , cúva...	4 - 6 bodov	3 - 5 bodov
Prerušenie pre opravu výstroja	Do 4 bodov	Do 4 bodov
Voltižér bežiaci vedľa koňa bez úmyslu naskočiť: - Do dvoch kôl (okrem prípadu asistovaného naskočenia alebo zoskočenia) - Dve alebo viac kôl		2 body 3 body

Zrážka sa udeľuje vždy, keď sa v zostave vyskytne chyba. Ak je udelená zrážka, mala by byť uvedená na výsledkovej listine.

Ten istý trest môže byť udelený niekoľkokrát. Ak sa pri jednom incidente vyskytne viacero chýb (napr. vykopnutie nasledované klusovými krokmi pred prechodom späť do cvalu), budú hodnotené ako jedna zrážka.

2.6.3 Lonžovanie

Základná známka A3

Základná známka	Popis
Do 10 bodov	Správne a diskrétne pomôcky. Vhodné diskrétne použitie biča. Lonž je rovná a demonštruje kontakt (lonž sa môže trochu prepadnúť v závislosti od hmotnosti) Stabilný lonžér, veľmi dobré držanie tela, vhodné oblečenie
Do 8 bodov	Správne pomôcky, ale jasne viditeľné. Vhodné, ale menej diskrétne použitie biča. Lonž nie je vždy rovná a dokazujúca kontakt (lonž sa môže trochu prepadnúť v závislosti od hmotnosti) Lonžér sa pohybuje vo veľmi malom kruhu (priemer približne 1 m) Dobré držanie tela, vhodné oblečenie
Do 6 bodov	Nie vždy správne pomôcky, alebo pomôcky nie sú účinné. Výrazné použitie biča. Lonž je často voľná a/alebo skrútená. Lonžér sa pohybuje v malom kruhu (priemer cca 1-2 m). Držanie tela nie je vždy správne.
Do 4 bodov	Lonžér ruší koňa Neustále používanie biča/pomôcok alebo nepoužívanie biča/pomôcok v prípade potreby (pasívne). Lonž je vždy uvoľnená alebo veľmi tvrdý kontakt Lonžér sa pohybuje v kruhu s priemerom väčším ako 3 m
Do 2 bodov	Výsledok niekoľkých chýb

Zrážky z A3 (vrátane vstupu, pozdravu a klusového kola)

	Zrážka
• Drobné prerušenie (drobná neposlušnosť/reakcia koňa, pozdrav nevycentrovaný, kôň nestojí rovno/nehybne atď.)	**0,1 - 0,2 bodu**
• Stredné prerušenie (stredná neposlušnosť/reakcia koňa, kruh nezačatý v kluse, neupravená lonž a výstroj, nevhodné používanie pomôcok, cval < 1 kolo pred alebo počas klusu atď.)	**0,2 - 0,5 bodu**
• Veľké prerušenie (závažná neposlušnosť/reakcia koňa, zastavenie koňa, beh koňa, klusové kolo príliš malé alebo nerovnomerné atď.) • Lonžér využíva príliš dlhý čas po pozdrave pred predvedením klusu (pomalý na dosiahnutie kruhu, pomalý na prechod do klusu, cvaly > 1 kolo pred alebo počas klusového kola atď.) • Lonžér vedie koňa po pozdrave na kruh	**0,5 - 1 bod**
• Lonžér urobí pol kruhu alebo sa pohybuje po aréne predtým, ako sa on/ona a kôň dostanú do stredu kruhu	**1 bod**

Zrážka sa udeľuje vždy, keď sa v zostave vyskytne chyba. Ak je udelená zrážka, mala by byť uvedená na výsledkovej listine.

Tá istá zrážka môže byť udelená niekoľkokrát. Ak sa pri jednom incidente vyskytne viacero chýb (napr. cval koňa v klusovom kole, po ktorom nasleduje niekoľko cvalových krokov pred prechodom späť do klusu), budú hodnotené ako jedna zrážka.

3 HODNOTENIE CVIČENÍ

3.1 Typy cvičení vo voltíži

Statické cvičenia

- Značná časť telesnej hmoty sa nepohybuje/nie je posunutá vzhľadom ku koňovi.
- Ťažisko by malo byť takmer v rovnakej vzdialenosti od zeme, pretože časti tela absorbujú pohyb koňa nahor a nadol.
- Technické cvičenia a cvičenia povinnej zostavy sa predvedú aspoň na jeden úplný cvalový skok a cvičenia voľnej zostavy a doplnkové cvičenia v technickej zostave sa predvedú na definovaný počet cvalových skokov.
    - Cvičenia *povinnej* zostavy na 4 cvalové skoky
    - *Technické* cvičenia na 3 cvalové skoky
    - Cvičenia *voľnej* zostavy na 3 cvalové skoky
    - *Doplnkové* cvičenia v technickej zostave na 3 cvalové skoky

Dynamické cvičenia

- Značná časť telesnej hmoty (prevažná väčšina hmotných bodov) je v pohybe/pohybuje sa po identifikovateľnej trajektórii (pohybovej dráhe).
- Pohyb je zámerný a kontrolovaný

Prechody

- prvok, ktorý a nepočíta do obtiažnosti vo voľnej zostave alebo ako doplnkové cvičenie v technickej zostave, ale v prevedení a v umeleckom dojme (okrem C1).

3.2 Slovník biomechanických pojmov

Roviny konského tela

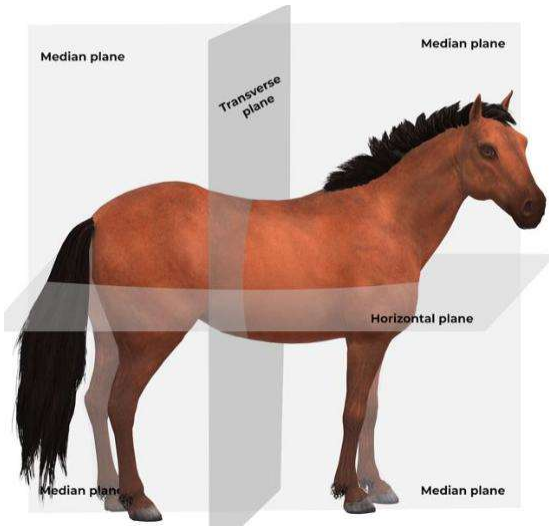

Roviny tela človeka

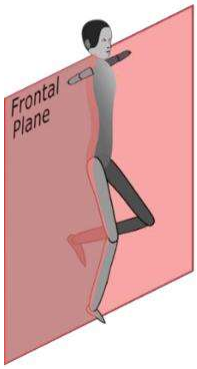

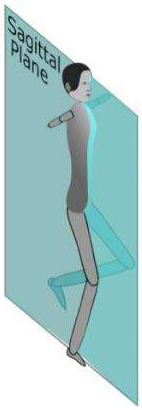

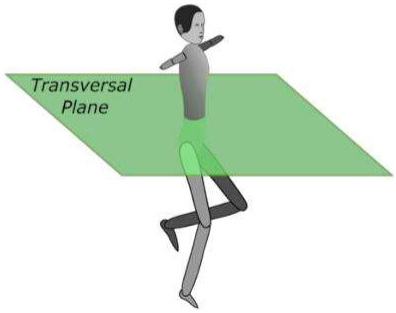

Os ľudského tela

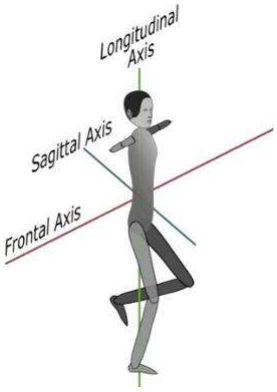

Fyziologické držanie tela

Postoj znamená polohu tela v priestore a má za cieľ udržať telo v rovnováhe a pod kontrolou pri statických ako aj dynamických pohyboch/cvičeniach.

Udržiava sa kontrakciou svalov a neustálym prispôsobovaním neuromuskulárneho typu.

Vo fyziologickom postoji hornej časti tela je chrbtica natiahnutá smerom nahor od základne krížovej kosti, v sagitálnej rovine, s tromi fyziologickými zakriveniami, ktoré sú vytvorené pozdĺž línie ťažiska.

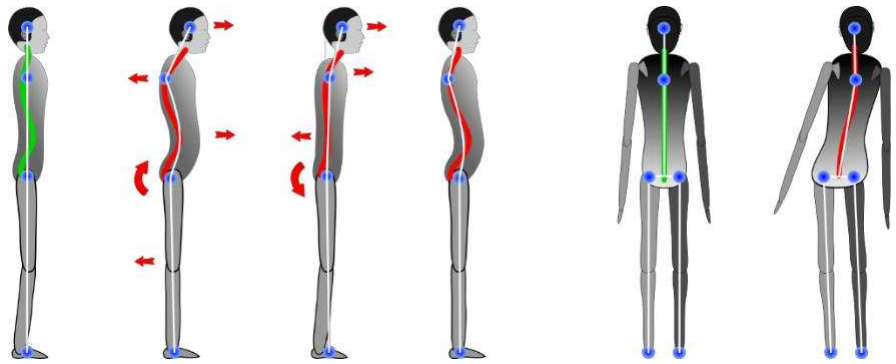

3.3 Hodnotenie cvičení

3.3.1 Všeobecné kritéria

Všetky voltížne cvičenia možno hodnotiť pomocou piatich všeobecných kritérií uvedených nižšie:

- Harmónia s koňom
- Kontrola tela a držanie tela
- Kvalita pohybu
- Rovnováha
- Flexibilita

Každé kritérium a ich požiadavky sú opísané v tabuľkách v bode 3.4.3.„Referenčné známky a všeobecné zrážky“.

3.3.2 Podstata cvičení

Podstatu cvičenia vysvetľujú 2 až 3 vyššie uvedené všeobecné kritériá.

Pre **povinné a technické cvičenia** sú tieto všeobecné kritériá uvedené v hornej časti popisu v príslušnej časti tejto smernice.

Pre cvičenia **voľnej zostavy** sa všeobecné kritériá líšia v závislosti od skupiny štruktúr, do ktorej cvičenie patrí. Cvičenia voľnej zostavy sú cvičenia, ktoré zodpovedajú definícii v bode 3.1. „Typy cvičení vo voltíži“ a nie sú uvedené ako povinné alebo technické cvičenia v smerniciach. Popis a kategorizácia cvičení voľnej zostavy sú uvedené v „Katalógu obtiažnosti“.

„Harmónia s koňom“ je najdôležitejším kritériom pre všetky cvičenia.

3.3.3 Referenčné známky a všeobecné zrážky (nastavenie známok)

Pre **technické cvičenie „Mlynské kolo z krku na chrbát“** si pozrite špecifické referenčné známky a odchýlky súvisiace s cvičením v sekcií *Technická zostava* v tejto smernici.

Prípady, na ktoré sa nevzťahujú tieto špecifické popisy, sa môžu riešiť podľa tabuliek s popisom Všeobecných kritérií uvedené nižšie (Harmónia s Koňom, Kontrola Tela a Držanie Tela, Kvalita Pohybu, Rovnováha, Pružnosť).

Pre cvičenia **voľnej zostavy** si pozrite nižšie uvedené tabuľky: rozhodcovia sa zamerajú na podstatu každého cvičenia a v tabuľkách nájdete 2 až 3 všeobecné kritériá, ktoré odrážajú ich podstatu.

Pri všetkých cvičeniach je možné uplatniť dodatočné zrážky za odchýlky, ktoré nesúvisia s Podstatou cvičenia (spolu maximálne 1,0 bodu).

Príklady:

a. **Menšia odchýlka spojená s podstatou cvičenia** by znamenala referenčnú známku 8, čo znamená odpočet 2 (z 10) za jeho výkon.
b. **Ďalšie odchýlky, ktoré nesúvisia s podstatou**, zvýšia zrážku, ktorá sa má zaznamenať pre cvičenie, maximálne do 1 bodu (všetko spolu za každé cvičenie).

Cvičenie s menšou odchýlkou spojená s podstatou (a.) + ďalšie odchýlky (b.) môže získať zrážku 2 + 1 = 3 za jeho prevedenie.

Príklad – Stoj bokom: Podstatou je harmónia s koňom, rovnováha a kontrola/držanie tela: voltižér vykazuje mierne napätie v hornej časti tela a/alebo nôh počas statickej fázy a menší nedostatok absorpcie pohybu koňa počas nasadenia alebo ukončenia cvičenia - > Referenčná známka 8,0 alebo zrážka 2; okrem toho sú ramená príliš nízke - > dodatočný odpočet z referenčnej známky 0,3 => výsledná známka 7,7 alebo Zrážka 2 až 3.

Príklad – Kotúľ vzad z krku na chrbát: Podstatou cvičenia je kvalita pohybu a rovnováha: voltižér dopadne na rovný chrbát (veľká odchýlka od optimálnej mechaniky) - > referenčná známka 4 alebo zrážka 6; ďalej nohy sú dosť ohnuté -> dodatočná zrážka z referenčnej známky 0,6 = > výsledná známka 3,4 alebo Zrážka medzi 6 a 7.

POZNÁMKA: Pri povinných a technických cvičeniach môžu byť zrážky vyjadrené v desatinných číslach; vo voľnej zostave a doplnkových cvičeniach v technickej zostavy sa zrážky zaznamenávajú v desatinách.

Legenda:

✔ Požiadavky: musia byť splnené pre získanie zodpovedajúcej referenčnej známky

– Odchýlky: tieto odchýlky sú už zohľadnené v príslušnej referenčnej známke. Známka je rovnaká, ak voltižér vykazuje jednu alebo viac odchýlok uvedených pre danú známku.

🗀 Poznámky: popis dodatočných odchýlok, ktoré sú tiež zahrnuté v príslušnej referenčnej známke (a nezahŕňajú dodatočné zrážky).

3.3.4 Harmónia s koňom

Popis Vytvorenie hladkého a harmonického spojenia s koňom a minimalizácia síl vyvíjaných na koňa predvídaním, absorbovaním pohybu koňa plynulým zrýchľovaním/spomalením podľa rytmu pohybu koňa po celú dobu cvičenia. Zohľadnenie koňa prispôsobením techniky a mechaniky cvičenia ku stavbe a úrovni výcviku koňa, aby sa zabezpečilo, že kôň bude schopný niesť cvičenie bez narušenia jeho pohodlia a rovnováhy. (Rytmická schopnosť, reakčná schopnosť , adaptačná schopnosť)	
Ukazovatele Veľkosť opornej plochy, rozloženie váhy na celú opornú plochu, dopad a odtlačenie sa od koňa, zrýchlenie a spomalenie telesnej hmotnosti, využitie pohybu koňa.	
Ref. Zn. **10** so zrážkou 0	✔ Využíva maximálnu požadovanú opornú plochu, má rovnomerne rozloženú váhu ✔ Úplne hladké a harmonické spojenie s koňom absorbovaním pohybu koňa ✔ V rytme po celý čas ✔ Zrýchlenie a odtlačenie: nevyvíja sa väčší tlak, aký je potrebný na dosiahnutie dokonalosti mechaniky ✔ Dopad a spomalenie: úplne jemné a harmonické
ref. Zn. **8,0** zrážka 2	Menšie odchýlky: ✔ V rytme po celý čas — Využíva takmer maximálnu požadovanú opornú plochu, má takmer rovnomerne rozloženú váhu — Hladké spojenie s koňom, tým takmer úplne absorbuje pohyb koňa — Zrýchlenie a odtlačenie: vyvíjanie mierne väčšieho tlaku na koňa, ako je potrebné — Dopad a spomalenie: nie úplne jemné a harmonické
ref. Zn. **6,0** zrážka 4	Stredné odchýlky: — Väčšinu času nevyužíva maximálnu opornú plochu, niekedy je nestabilná — Občas neabsorbuje pohyb koňa. — Niekedy mimo rytmu — Zrýchlenie a odtlačenie: vyvíjanie prudkého tlaku na koňa (spôsobené tlačením alebo ťahaním) — Dopad a spomalenie: pomerne tvrdé
ref. Zn. **4,0** zrážka 6	Veľké odchýlky: — Tvrdý pád na koňa — Výrazné narušenie komfortu alebo rovnováhy koňa — Výrazné zmeny veľkosti/tvaru/miesta opornej plochy — Labilita počas celého cvičenia — Veľmi malé spojenie s koňom a veľmi slabá absorpcia pohybu. — Mimo rytmu — Dopad a spomalenie: veľmi tvrdé

3.3.5 Kontrola tela a držanie tela

Popis Koordinácia svalovej aktivity, udržiavanie fyziologického držania tela a kontrola tela počas celého cvičenia. (orientácia tela, Schopnosť prepojenia, Sila,	
Ukazovatele Symetria ,vyrovnanie tela, stabilita tela, pevnosť/napnutie tela	
Ref. Zn. **10** so zrážkou 0	✔ Fyziologické držanie tela a požadované postavenie tela: správne ✔ Požadovaná pozícia: Správna ✔ Perfektné napnutie tela presne vymerané na kontrolu držania tela a polohy bez akéhokoľvek ďalšieho zbytočného napätie
ref. Zn. **8,0** zrážka 2	Menšie odchýlky: — Fyziologické držanie tela a požadované postavenie tela: mierne posunuté alebo zakrivené alebo naklonené — Požadovaná poloha: pomerne správna — mierne neflexibilné, viac napätia, ako je potrebné
ref. Zn. **6,0** zrážka 4	Stredné odchýlky: — Fyziologické držanie tela a požadované postavenie tela: posunuté, naklonené, zakrivené, zlý uhol, smer,... — Požadovaná poloha: zreteľne sa odchyľuje — Strata kontroly
ref. Zn. **4,0** zrážka 6	Veľké odchýlky: — Fyziologické držanie tela a požadované postavenie tela: Výrazne posunuté, naklonené a/alebo zakrivené, zlý uhol, smer, ... — Požadovaná pozícia: nedostatočne splnená — Výrazná strata kontroly

3.3.6 Kvalita pohybu

Popis Vykonávanie pohybu so správnou mechanikou, trajektóriou a rozsahom, kontrolovaným, plynulým pohybom, s presnosťou a precíznosťou. (Priestorové vnímanie, Kinestetická schopnosť, Sila, pohyblivosť)	
Ukazovatele Trajektória (dráha pohybu), postupnosť, plynulosť a načasovanie pohybu.	
Ref. Zn. **10** so zrážkou 0	✔ Mechanika: správne ✔ Načasovanie: správne ✔ Výborná plynulosť ✔ Trajektória (dráha pohybu) tela: správna
ref. Zn. **8,0** zrážka 2	Menšie odchýlky: — Mechanika: menšie odchýlky (napr. menší nedostatok rozsahu) — Načasovanie: časť pohybu mierne oneskorená alebo predčasná — Malý nedostatok plynulosti — Trajektória (dráha pohybu) tela: veľmi blízka k správnosti
ref. Zn. **6,0** zrážka 4	Stredné odchýlky: — Mechanika: stredné odchýlky — Časovanie: časti pohybu oneskorené alebo predčasné — Stredné prerušenie plynulosti — Trajektória (dráha pohybu) telesa: stredné odchýlky
ref. Zn. **4,0** zrážka 6	Veľké odchýlky: — Mechanika: veľké odchýlky — Načasovanie: niekoľko podstatných odchýlok v načasovaní — Náznak prerušenia plynulosti — Dráha (dráha pohybu) tela: veľké odchýlky

3.3.7 Rovnováha

Popis Udržiavanie rovnováhy celého tela a/alebo obnovenie tohto stavu počas statického alebo dynamického prvku. (schopnosť udržiavať rovnováhu, rytmus, predvídanie pohybu)	
Ukazovatele Vzťah medzi ťažiskom a opornou plochou, umiestnenie/zmeny opornej plochy, stabilita ťažiska.	
Ref. Zn. **10** so zrážkou 0	✔ Ťažisko: stabilné nad opornou plochou v celom rozsahu ✔ Oporná plocha: nezmenená počas celého obdobia
ref. Zn. **8,0** zrážka 2	Menšie odchýlky: Oporná plocha: nezmenená v celom rozsahu — Ťažisko: počas krátkeho okamihu mierne nestabilná, ale zostáva nad opornou plochou
ref. Zn. **6,0** zrážka 4	Stredné odchýlky: — Ťažisko: výrazná nestabilita so strednou odchýlkou, ale nad opornou plochou. — Oporná plocha: malé zmeny veľkosti/tvaru/miesta opornej plochy
ref. Zn. **4,0** zrážka 6	Veľké odchýlky: — Ťažisko: veľmi nestabilný, opakovane nie je nad opornou plochou (mimo rovnováhy) — Oporná plocha: výrazná zmena veľkosti/tvaru/miesta opornej plochy

3.3.8 Pružnosť

Popis Kombinuje pasívnu flexibilitu kĺbov a svalov a aktívnu flexibilitu potrebnú na udržanie pozície počas určitého času (flexibilita, sila).	
Ukazovatele Uhol požadovaného rozsahu pohybu.	
Ref. Zn. **10** so zrážkou 0	✔ Maximálny požadovaný rozsah.
ref. Zn. **8,0** zrážka 2	Menšie odchýlky: — Približne 80 % požadovaného rozsahu. — Nerovnomerná flexibilita v rôznych častiach tela. 🗀 Požadovaný rozsah sa nedosiahne znížením kvality postoja/polohy.
ref. Zn. **6,0** zrážka 4	Stredné odchýlky: — Tesne nad polovicou požadovaného rozsahu. — Pružnosť v niektorých zo zapojených kĺbov je zjavne nižšia ako v iných.
ref. Zn. **4,0** zrážka 6	Veľké odchýlky: — Menej ako polovica požadovaného rozsahu. 🗀 Tuhosť môže brániť voltižérovi v dosiahnutí dostatočnej mechaniky.

3.4 Špecifické zrážky v povinnej (P) a technickej (T) zostave

Do 0,5	**P + T**	Zlé predvedenie doskočenia (písmeno L)
1bod	**P**	• chýbajúce nakľaknutie pred váhou a stojom (písmeno K) • po odskočení dopad je predvedený inak ako na dve nohy (písmeno F)
1bod	**P + T**	• Za každý chýbajúci cvalový skok pri statických cvičeniach
2body	**P + T**	• Opakovanie (písmeno R): okamžité zopakovanie cvičenia alebo jeho časti bez opustenia koňa. Pri statických cvičeniach sa opakovanie vykonáva raz po jeho nasadení. (napr. Stoj: po pustení rúčok znova uchopenie a opätovné pustenie). Pri dynamických cvičeniach sa opakovanie vykonáva po začatí energetickej fázy (napr. v zášvihu : predšvih predvedený 2x) • Z povinnej zostavy – Náskok a náskok do stojky na ramenách z technickej zostavy sa hodnotí so zrážkou za opakovanie: ○ ak Voltižér stratí kontakt s koňom pred koncom fázy skoku. (uchopenie a uvoľnenie madiel) ○ keď Voltižér zosadne z koňa bez straty kontaktu počas ktorejkoľvek fázy skoku
	P	• Opakovanie (písmeno R): nesprávne cvičenie, po ktorom nasleduje správne cvičenie. (napr. v 3* povinnej zostave, ak Základný sed je predvedený pred Váhou – 2 body z Váhy) • Pád medzi dvoma cvičeniami (písmeno F): zrážka sa pridelí ku druhému cvičeniu.
Známka 0	**P + T**	• Cvičenie nebolo predvedené • opakovanie cvičenie dvakrát • za každé cvičenie alebo jeho časti predvedené v nesprávnom tempe koňa a nebolo zopakované • pre všetky cvičenia voltižéra, keď vykonal náskok s dopomocou • za každé cvičenie predvedený po časovom limite • zoskočenia z koňa v priebehu cvičenia (okrem Náskoku) • Strata kontaktu s koňom počas Naskočenia po fáze skoku.
	P	• za každý cvičenie predvedený voltižérom v zlom poradí bez opravenia • za cvičenie vykonané v zlom smere

3.5 Pády vo voľnej a technickej zostave

Kategória pádov	Popis	Skupina	Dvojica	Jednotlivec voľná zostava	Jednotlivec techn. zostava
1a	Neočakávaný pohyb spôsobená stratou rovnováhy, pri ktorom **všetci voltižéri** padnú na zem bez kontroly; **bez schopnosti udržať vzpriamenú** pozíciu na oboch nohách. (Bez kontaktu s koňom/výstrojom) počas alebo na konci zostavy. Kôň je **Prázdny.** Jedna zrážka za všetkých voltižérov	2.0	2.0	2.0	5.0
1b	Neočakávaný pohyb, pri ktorom **jeden z dvojice/jeden alebo dvaja zo skupiny** padnú na zem bez kontroly a **bez schopnosti udržať vzpriamenú** pozíciu na oboch nohách. **Kôň nie je prázdny.** Jedna zrážka za všetkých voltižérov	1.0	1.0		
2a	V dôsledku straty rovnováhy všetci voltižéri pádnu na zem bez kontroly ale dokážu udržať vzpriamenú pozíciu na oboch nohách (bez kontaktu s koňom/výstrojom) počas alebo na konci zostavy. **Kôň je Prázdny.** Jedna zrážka za všetkých voltižérov.	1.0	1.0	1.0	3.0
2b	V dôsledku straty rovnováhy **jeden z dvojice/jeden alebo dvaja zo skupiny** padnú na zem bez kontroly ale dokážu **udržať vzpriamenú** pozíciu na oboch nohách. **Kôň nie je prázdny.** Jedna zrážka za všetkých voltižérov	0.4	0.6		
3	V dôsledku straty rovnováhy voltižér **náhle zoskočí z koňa dotknúc sa nohami zeme. Stále v kontakte** s koňom/pásom/poduškou/iným voltižérom. Opätovný náskok. **Zoskok-náskok („džigitovka“) po strate rovnováhy**	0.4	0.6	0.6	2.0
4	**Zoskok-náskok s viac ako jedným odrazom** pred naskočením na koňa.	0.4	0.6	0.6	2.0
5a	**Po odskočení,** voltižér **nie je schopný udržať rovnováhu** na oboch nohách a **dotkne sa zeme inou časťou tela ako rukami**. (nezahŕňa to zrážky za predvedenie odskoku)	0.2	0.4	0.4	2.0
5b	**Po odskočení,** voltižér **nie je schopný udržať rovnováhu** na oboch nohách a dotkne sa zeme **rukou/rukami** (nezahŕňa to zrážky za predvedenie odskoku)	0.1	0.2	0.2	1.0

Pád je zaznamenaný na rozhodcovskej listine písmenom „P“ a príslušnou zrážkou.

3.6 Počítanie cvalových skokov

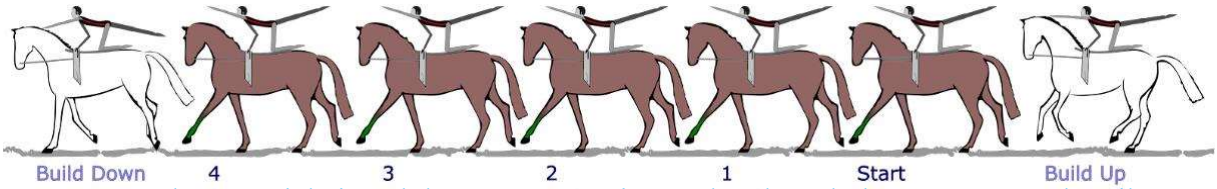

Po nasadení statickej polohy sa počítanie cvalového skoku začne v okamihu, keď je chrbát koňa v najnižšej polohe a vnútorná predná noha sa pohne dopredu (pozri obrázok).

3.7 Dopad na zem

Všetky pristátia musia byť kontrolované a vyvážené a musia absorbovať dopadové sily:

Mechanika:

- Ťažisko nad opornými nohami
- Mierne pokrčené kolená
- Kolená a členky na šírku bedier.
- Horná časť tela mierne ohnutá dopredu v absorpčnej fáze dopadu pred návratom do fyziologicky správnej, vzpriamenej polohy (spodná časť chrbta nie je vyklenutá ani zaoblená)
- chrbtica vo fyziologickej vzpriamenej polohe
- spodná časť chrbta nie je klenutá
- Ruky môžu byť natiahnuté vpredu, aby sa udržala rovnováha a hrudník sa počas dopadu udržal hore, pričom sa pohybuje dopredu
- Po absorpcii dopadu je povolené podskočiť si
- Bežte v smere, ktorý je vyvolaný správnym pristátím príslušného zosadnutia.

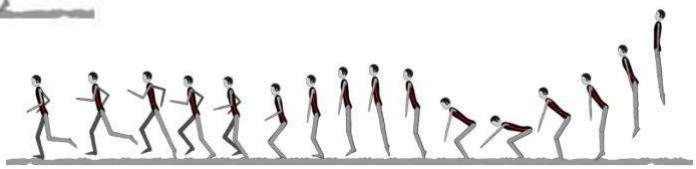

Zrážka za nesprávny dopad:

Do 0,5 bodov	**Povinná zostava**	• Slabé pristátie (písmeno L)
Do 5 bodov	**Voľná / Technická zostava**	• Slabé pristátie (písmeno L)

V prípade pádu pri dopade je odpočet za nesprávny dopad zahrnutý do zrážky za pád.

4 POVINNÁ ZOSTAVA

4.1 Všeobecné

Každé povinné cvičenie je hodnotené známkou; desatinné miesta sú povolené.

V súťaži skupín predvádza každé povinné cvičenie Voltižér1,po ňom nasleduje Voltižér2 atď.

V súťaži jednotlivcov, ak na koni štartuje viac voltižérov po odskočení predchádzajúceho voltižéra pokračuje ďalší jednotlivec bez čakania na zvonenie.

V súťaži dvojíc 1* Voltižér 1 predvedie každé povinné cvičenie a potom nasleduje Voltižér 2.

Ak kôň cvála po pravej ruke, všetky povinné cvičenia sú obrátene.

Povinná zostava SKUPÍN + JEDNOTLIVEC + DVOJICA Test 1 ♦ *Mladšie deti*

Cvičenia, ktoré treba predviesť:

1. Naskočenie, ♦ ***Nehodnotí sa***
2. Základný sed
3. Váha, ♦ ***Lastovička***
4. Stoj, ♦ ***Kľak s upažením***
5. Zášvih s nohami spolu
6. Polovičný mlyn
7. Spätný zášvih s otvorenými nohami a následným odskokom dnu.

Povinná zostava SKUPÍN + JEDNOTLIVEC Test 2, ♦ *Juniori,* ♦ *Staršie deti*

Cvičenia, ktoré treba predviesť:

1. Naskočenie
2. Základný sed
3. Váha
4. Mlyn
5. Strih tam
6. Strih späť
7. Stoj
8. Prvá časť odskočenia, následné odskočenie do vnútra

Povinná zostava SKUPÍN Test 3

Cvičenia, ktoré treba predviesť:

1. Naskočenie
2. Váha
3. Mlyn
4. Strih tam
5. Strih späť
6. Stoj
7. Prvá časť odskočenia
8. Odskok zo sedu vpred do vonku.

Povinná zostava JEDNOTLIVEC Test 3

Cvičenia, ktoré treba predviesť:

1. Naskočenie
2. Váha
3. Mlyn
4. Strih tam
5. Strih späť
6. Stoj
7. Prvá časť odskočenia
8. Druhá časť odskočenia (Odskok zo sedu vpred do vonku)

Povinná zostava FEI Challenge I/II – JEDNOTLIVEC (viď. Voltížne FEI Challange pravidlá)

Pridané cvičenia:

1. Lastovička
2. Kľak s upažením

4.2 Popis povinných cvičení a hodnotiace kritéria

Slovník na opis odchýlok v referenčných známkach:

Známka	Slovo
9	Mierna odchýlka
8	Menšia odchýlka
7	Malá odchýlka
6	Stredná odchýlka
5	Výrazná odchýlka
4	Veľká odchýlka

Legenda:
Referenčná známka:

✔ požadované pre referenčnú známku

– odchýlka, ktorá znamená maximálne zodpovedajúce referenčnú známku

🗀 poznámka popisujúca ďalšie odchýlky, ktoré sú tiež zahrnuté v príslušnej referenčnej známke (a nie neznamenajú dodatočné zrážky)

4.2.1 NASKOČENIE

Podstata:

Harmónia s koňom
Kvalita pohybu
Kontrola tela a držanie tela

Mechanika:

Je to dynamické cvičenie a pozostáva z 5 biomechanických fáz:

1. Fáza skoku — sa začína pri dotyku rúčok
2. Fáza švihu — sa začína, keď nohy stratia kontakt so zemou.
3. Fáza stúpania — sa začína pri tlačení ramenami
4. Fáza klesania — sa začína pri znižovaní ťažiska
5. Fáza dopadu — sa začína pri dotyku koňa (nohami, panvou), končí sa sedom.

1) S oboma rukami, ktoré sa dotýkajú akejkoľvek časti pásu, voltižér sa odrazí so spolu nohami, v blízkosti koňa. Horná časť tela je vzpriamená.

2) Pravá noha je v jednej línii s hornou časťou tela a švihá čo najvyššie. Pri stúpaní nahor (Swing & Stem) sa ľavá noha ohne v bedrách tak, aby zostala smerovať nadol.

3) Na začiatku fázy stúpania voltižér mení silu z ťahania na tlačenie rukami. Pravá noha zostáva v jednej línii s hornou časťou tela, kým voltižér dosiahne vyváženú, vertikálnu polohu stojky s rovnou osou tela. Panva a ramená sú rovnobežné s osou ramien koňa.

4) Po dosiahnutí stojky na rukách voltižér posunie ramená dopredu, aby udržal ťažisko nad stredom opornej plochy (ruky) a zároveň absorboval cvalový pohyb ramenami a udržal predĺženie paží. Pravá noha a telo sa pomaly spúšťajú kontrolovaným, plynulým a dobre vyváženým pohybom s konštantnou rýchlosťou.

5) Jemné vzpriamené a sústredené dosadnutie vo vzpriamenej polohe s vertikálnou hornou časťou tela.

Celý pohyb musí byť vykonaný plynulo

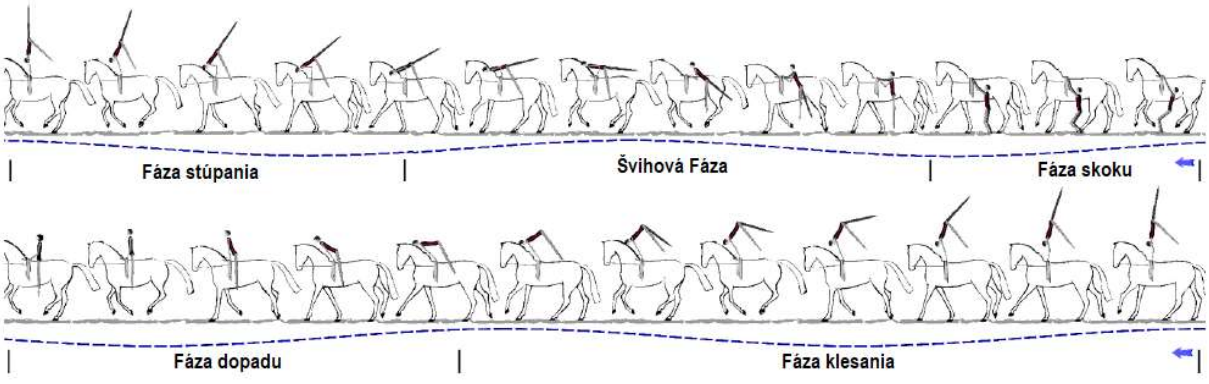

10	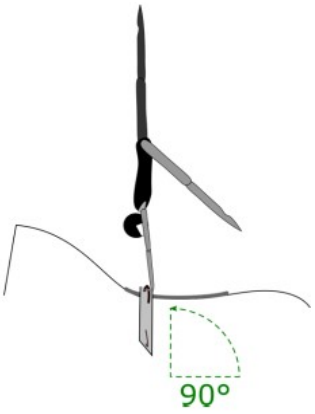	✔ Správna fáza výskoku ✔ V najvyššom bode uhol medzi hornou časťou tela a horizontálou je 90° (vertikálne) ✔ V najvyššom bode maximálne napnutie ramien a paží ✔ v najvyššom bode je ťažisko nad stredom opornej plochy (ruky) ✔ V najvyššom bode sú ramená rovnobežné a panva je takmer rovnobežná s osou ramien koňa; os tela je priama. ✔ Uhol medzi ľavou nohou a panvou/hornou časťou tela je maximálne 45°. ✔ Pravá noha je v jednej línii s hornou časťou tela počas celej švihovej a stúpajúcej fázy ✔ Správne klesanie a dosadanie ✔ Správny plynulý pohyb a rovnováha
9	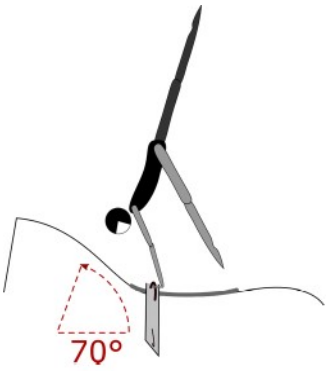	✔ Správna fáza výskoku ✔ v najvyššom bode je ťažisko nad stredom opornej plochy (ruky) ✔ V najvyššom bode sú ramená rovnobežné a panva je takmer rovnobežná s osou ramien koňa; os tela je priama. ✔ Pravá noha je v súlade s hornou časťou tela počas celej švihovej a stúpajúcej fázy ✔ Správne klesanie a dosadanie – Uhol medzi vrchnou časťou tela a horizontálnou 70° – V najvyššom bode: Maximálne napnutie paže (nezahrňujúc ramená) – Mierna nepravidelnosť v pohybe
8	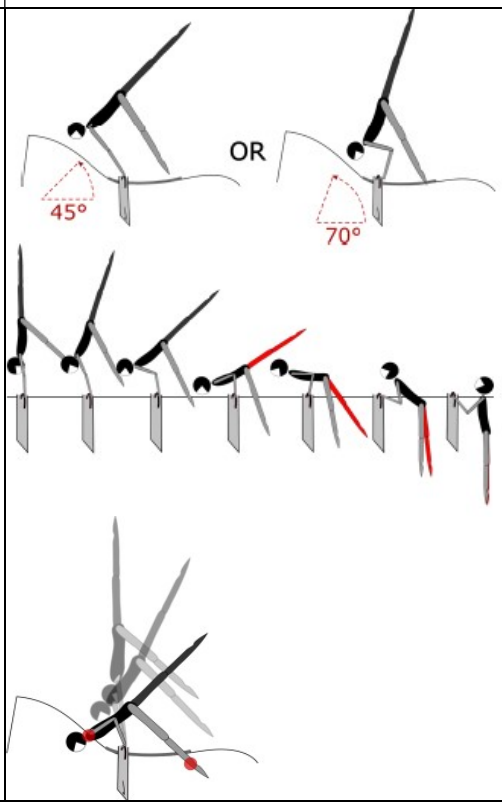	✔ Správna fáza výskoku ✔ V najvyššom bode je ťažisko nad stredom nosnej plochy a priamou osou tela ✔ V najvyššom bode sú ramená rovnobežné a panva je takmer rovnobežná s osou ramien koňa; os tela je priama. ✔ Ramená sú vyššie ako madlá ✔ Dosadnutie v strede – Malé nepravidelnosti v plynulosti pohybu – V najvyššom bode: • Maximálne napnutie paží **A** uhol medzi hornou časťou tela a horizontálou je: 45° **ALEBO** • Stredné napnutie paží A uhol medzi hornou časťou tela a horizontálou: 70° – Fáza švihu: pravá noha nie je v línii s hornou časťou tela (malé oneskorenie) – Dotýkať sa koňa/pásu počas Fáza švihu a stúpania s inou časťou tela (rameno, chodidlo...) bez toho, aby ste tento kontakt využili na odtlačenie.

7	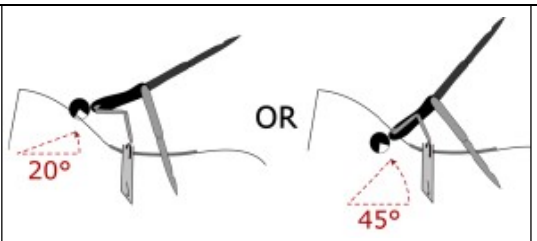	– Malá odchýlka pri dosadnutí – Voltižér sa neodráža znožmo (krokový postoj) – V najvyššom bode: • stredné napnutie paží A uhol medzi hornou časťou tela a horizontálou je 20° **ALEBO** • minimálne napnutie paží A uhol medzi hornou časťou tela a horizontálou je 45°
6	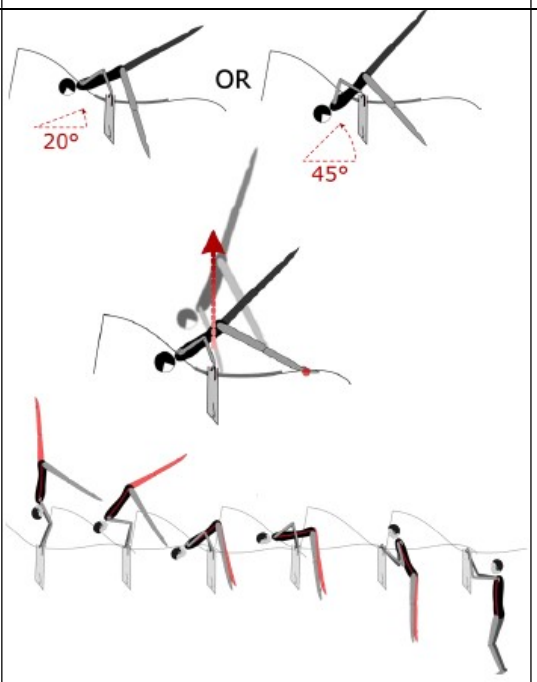	– Stredná odchýlka pri dosadnutí – Stredná nepravidelnosti v plynulosti pohybu – V najvyššom bode: • minimálne predĺženie paží a uhol medzi hornou časťou tela a horizontálou 20° **ALEBO** • bez vystretia paží A uhol medzi hornou časťou tela a horizontálou 45° – **Fáza stúpania**: odrazenie sa od koňa inou časťou tela ako rukami/pažami, s prerušením alebo bez prerušenia pohybu (chodidlo, rameno...) – **Fáza švihu a stúpania**: Fáza švihu a stúpania: Počas fázy švihu skočí Voltižér do podpornej polohy, pričom pravá noha smeruje nadol. Počas fázy stúpania sa Voltižér vyšvihne pravou nohou nahor (veľké oneskorenie).
5	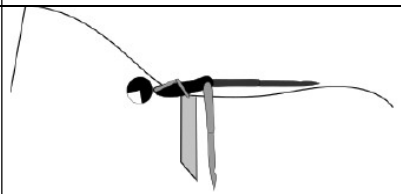	– Ťažisko dosahuje úroveň chrbta koňa – Dosadnutie nie na stred chrbta koňa – Ramená sú v najvyššom bode vyššie ako boky – Žiadna fáza stúpania a klesania 🗀 Vyrovnanie tela môže mať výrazné odchýlky
4	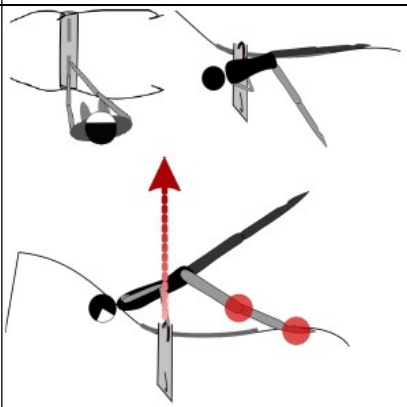	– **Fáza švihu**: panva a ramená sú úplne vytočené smerom ku koňovi. – Veľká nepravidelnosť v plynulosti pohybu (výrazné prerušenie, strata kontroly nad telom...) – **Fáza stúpania**: výrazné odtlačenie sa od koňa inou časťou tela ako rukami/pažami, s prerušením alebo bez prerušenia pohybu (chodidlo, rameno...). – **Fáza švihu**: Naskočenie bez stúpajúcej fázy, Voltižér potrebuje 3 cvalové skoky, aby sa dostal do sedu. – Výrazné prepadnutie na koňa a výrazné narušenie pohodlia alebo rovnováhy koňa 🗀 Vyrovnanie tela môže mať výrazné odchýlky
3		– Naskočenie bez stúpajúcej fázy a Voltižér potrebuje 5 alebo viac cvalových skokov, aby sa dostal do sedu.
0	Viď. tiež Špecifické zrážky	– Zosadnutie z koňa počas náskoku a strata kontaktu s koňom; **ALEBO** zosadnutie z koňa počas náskoku viac ako jedenkrát.

Zrážky

Do 1.5 bodu	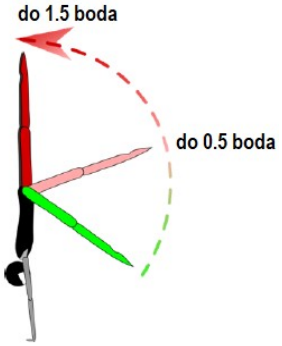	• zrážka sa uplatní, ak uhol medzi ľavou nohou a hornou časťou tela presahuje 45° (pozri obrázok).
2 body		• Opakovanie (písmeno R) : • Nedokončený pokus - zosadnutie z koňa pred dokončením náskoku, pričom zostáva v kontakte s aspoň jednou rúčkou; kroky medzi prvým a druhým pokusom sú povolené. • Dotknutie sa madiel a ich uvoľnenie raz pred prvým pokusom.

4.2.2 ZÁKLADNÝ SED

Podstata:
Harmónia s koňom
Kvalita pohybu
Kontrola tela a držanie tela

Mechanika:

Základný sed je statické cvičenie a pozostáva z 3 biomechanických fáz:

1. Fáza nasadenia sa začína v sede na chrbte
2. Statická fáza sa začína po zaujatí statickej polohy
3. Fáza zosadenia sa začína po dokončení statickej fázy

1) V sede voltižér nadvihne ruky a upaží; hlava smeruje dopredu.

2) Horná časť tela je vo fyziologicky správnej polohe (vrátane ramien, hrudníka, chrbtice a panvy). Uši, ramená, bedrové kĺby a členky tvoria vertikálnu líniu pozdĺž frontálnej roviny. Väčšina vnútornej strany nôh (vrátane kolien a stredu dolnej končatiny) je v kontakte s poduškou/koňom. Voltižér vytvorí trojbodový sed, pri ktorom sú 2/3 hmotnosti rovnomerne rozložené na oboch sedacích kostiach) a 1/3 na stehnách. Silné jadro udrží hornú časť tela v neutrálnej polohe a zároveň umožní bedrám zostať uvoľnené, čím absorbujú pohyb Koňa. Chodidlá smerujú nadol. Ruky sú v upažení, pričom končeky prstov sú vo výške očí.

Telo je pružné a bez akéhokoľvek napätia okrem svalovej činnosti potrebnej na absorbovanie cvalu a udržanie popísaného držania tela. Voltižér je v stabilnej, kontrolovanej a pružnej polohe.

3) Po ukončení statickej fázy Voltižér súčasne spustí ruky nadol, pričom pokračuje v absorbovaní cvalu, tvárou vpred. Voltižér sa chytí za vrchnú časť madiel.

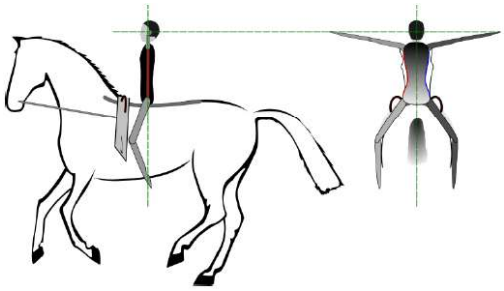

10		✓ Správna absorpcia pohybu koňa ✓ Správna rovnováha ✓ Správne držanie tela ✓ Správna poloha nôh ✓ Správne nasadenie a zosadenie

9		✓ Správna absorpcia pohybu koňa ✓ Správna rovnováha ✓ Správne držanie tela ✓ Správna poloha nôh – Mierne odchýlky pri nasadení a zosadení
8	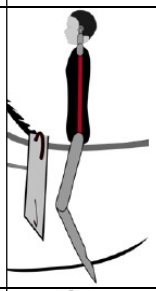	✓ Správna absorpcia pohybu koňa ✓ Správna rovnováha ✓ Správne držanie tela – Menšie odchýlky v polohe nôh – Menšie odchýlky pri nasadení a zosadení
7	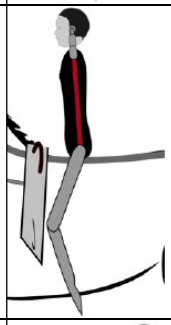	– Pomerne správna absorpcia pohybu koňa – Strata rovnováhy s malým výkyvom a trvaním (nie viac ako jeden cvalový krok) – Malá odchýlka od správneho držania hornej časti tela alebo postavenia nôh – Malá odchýlka pri nasadení a zosadení
6	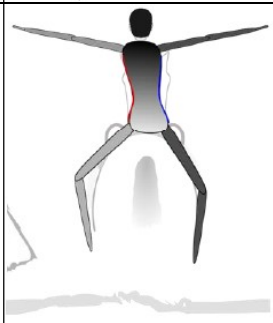	– Stredné narušenie absorpcie pohybu koňa, sedacie kosti sa raz zdvihnú z koňa – Stredná odchýlka od správneho držania hornej časti tela – Stredná odchýlka od správnej polohy nôh
5	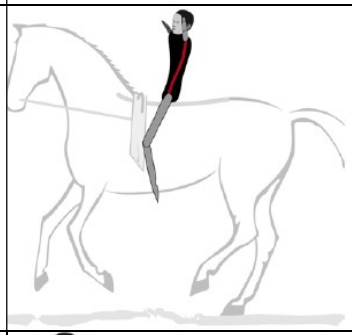	– Nedostatok rovnováhy s výraznou odchýlkou – Výrazná odchýlka od správneho držania hornej časti tela, prílišný veľký záklon A stredná odchýlka od správnej polohy nôh (napr. stoličková sed)
4		– Nedostatočná absorpcia pohybu koňa sedacie kosti sa zdvihnú z koňa viac ako raz

4.2.3 VÁHA

Podstata:

Harmónia s koňom
Kontrola tela a držanie tela
Rovnováha

Mechanika:

Váha je statické cvičenie a pozostáva z 3 biomechanických fáz:

1. Fáza nasadenia sa začína v sede na chrbte
2. Statická fáza sa začína po zaujatí statickej polohy
3. Fáza zosadenia sa začína po dokončení statickej fázy

1) Zo sedu sa voltižér dostane do podporu kľačmo znožmo vpred (pozícia „lavičky“ – viď obrázok) oboma nohami súčasne šikmo cez chrbticu koňa. Ľavé koleno je mierne vľavo od chrbtice koňa a ľavé chodidlo je mierne vpravo od chrbtice.
Hlava smeruje dopredu. Z polohy „lavičky“ sa súčasne zanoží pravá noha a predpaží sa ľavá ruka do rovnomerne zakrivenej línie nad horizontálnu rovinu. Dolná končatina zostáva v stálom kontakte s chrbtom koňa a váha je na nej rovnomerne rozložená.

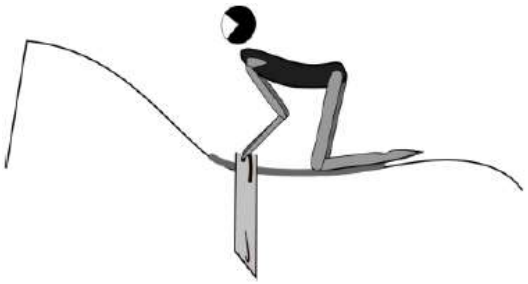

2)

- Statická fáza a počítanie cvalových skokov sa začína, keď sa nasadí statická poloha
- Pravá ruka sa drží na vrchu madiel
- Lopatky sú v jednej rovine. Pravá lopatka je stabilizovaná svalovou silou s maximálnou možnou vzdialenosťou medzi chrbticou Voltižéra a jeho lopatkou.
- Pravý ramenný kĺb je približne v rovnakej výške ako bedrový kĺb. Aby sa absorboval pohyb koňa, ramená Voltižéra sa počas celého cvičenia pohybujú (dopredu a dozadu a hore a dole) vo vzťahu ku pásu. Ramená Voltižéra sú nad pásom, keď je medzi hornou časťou tela Voltižéra a chrbtom koňa najväčšia vzdialenosť.
- Voltižér je nasmerovaný vpredu, hlava je vycentrovaná, pričom brada je vyššie ako ramená.

- Ramená, hrudník a panva sú rovnobežné s chrbticou koňa. Chrbtica spája línie rovnej ruky a nohy do plynulého pravidelného a stabilizovaného oblúku.
- Stredná pozdĺžna línia prechádzajúca telom sleduje ohyb Koňa na kruhu a chrbtica Voltižéra je v línii so strednou rovinou Koňa.
- Pravá noha nie je otočená v bedrovom kĺbe.
- Končeky prstov a prsty na nohách sú na úrovni najvyššieho bodu hlavy.
- Váha je rovnomerne rozložená na ľavú dolnú končatinu, ktorá je väčšinou v rovine podušky; ak je menšia časť dolnej končatiny a/alebo chodidla za poduškou, táto časť by mala byť natiahnutá, ale nemusí byť v kontakte s chrbtom koňa.
- Počas celej statickej fázy si horná línia udržiava rovnakú vzdialenosť od zeme a pohyb majú absorbovať kĺby podpornej ruky (ramená, lakte a zápästia - nie lopatky a hrudník) a nohy (boky a kolená - nie panva alebo chrbtica). Uhol ľavého stehna sa mení v závislosti od cvalovej fázy koňa. Vo fáze cvalu Keď je najväčšia vzdialenosť medzi hornou časťou tela Voltižéra a chrbtom Koňa, ľavý bedrový kĺb je mierne za ľavým kolenom.
- Voltižér je počas celého cvičenia v stabilnej, kontrolovanej a vyváženej polohe.
- Počítanie cvalových skokov sa končí, keď sa začne fáza zosadenia.

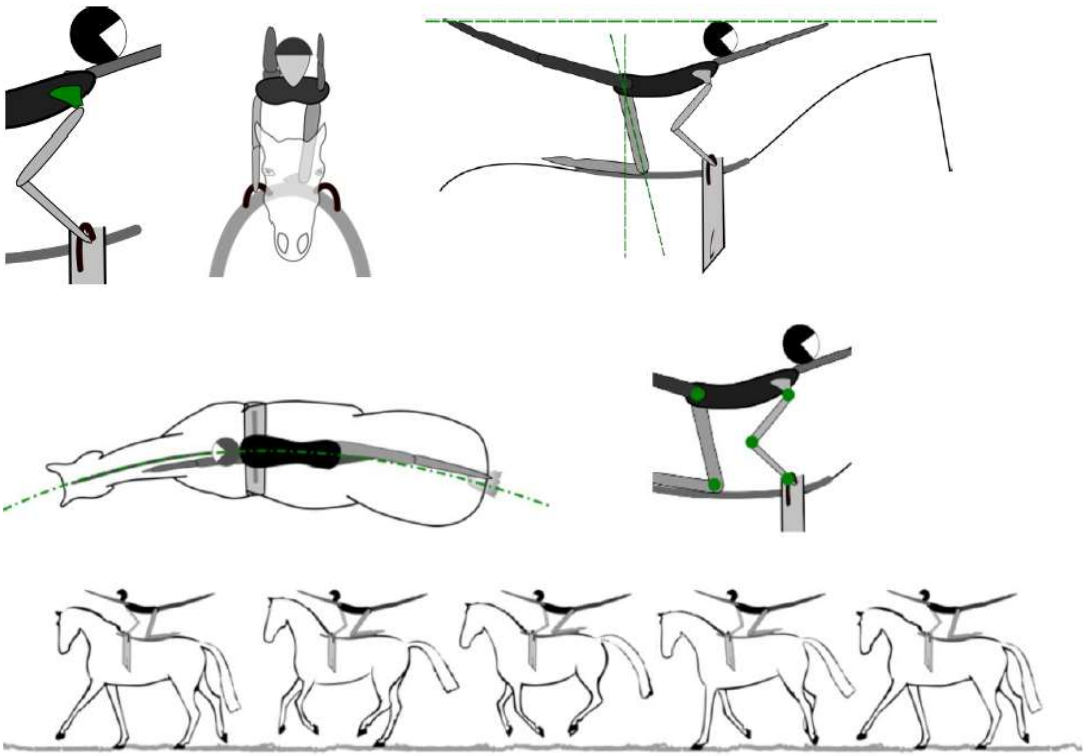

3) Po dokončení statickej fázy Voltižér súčasne spustí pravú nohu a ľavú ruku nadol a chytí sa vrchnej časti madiel. Voltižér podoprie svoju váhu na pažiach, natiahne ľavú nohu nadol a mäkko skĺzne do sedu vpred.

Pre povinné zostavy 1:

Cvičenie sa končí v polohe lavičky.

10	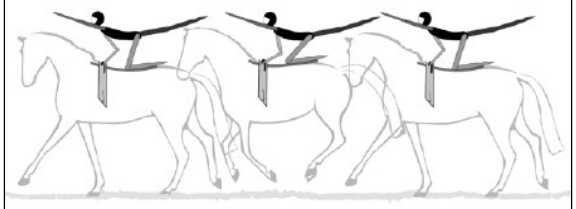	✓ Správna absorpcia pohybu koňa ✓ Správna rovnováha ✓ Správne držanie tela v oblasti ramien, hrudníka, driekovej časti chrbtice a panvy ✓ Stabilita hornej časti tela, ramien a nôh ✓ Správne zarovnanie tela pozdĺž chrbtice koňa ✓ Zdvihnutie končekov prstov a prstov na nohách na úrovni najvyššieho bodu hlavy; hlava je vycentrovaná a brada je vyššie ako plecia. ✓ Správna poloha ramien (nad alebo mierne za pásom) ✓ Správne nasadenie a zosadenie
9	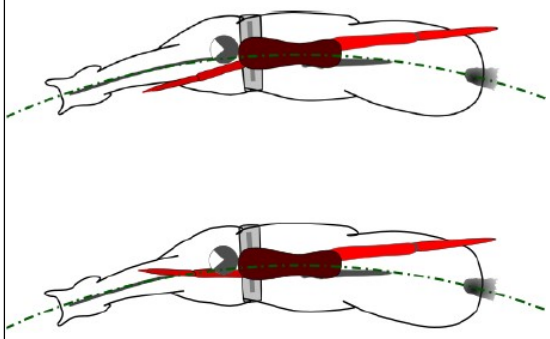	✓ Správna rovnováha ✓ Správne držanie tela v oblasti ramien, hrudníka, driekovej časti chrbtice a panvy ✓ Stabilita hornej časti tela, ramien a nôh ✓ Správna poloha ramien (nad alebo mierne za pásom) ✓ Brada je vyššie ako ramená – Mierna odchýlka v absorpcii – Zdvihnutie chodidla a ruky na úroveň najvyššieho bodu hlavy, ale mierne nerovnomerné – Pravá noha A ľavá ruka mierne vychýlené v porovnaní s chrbticou koňa.
8	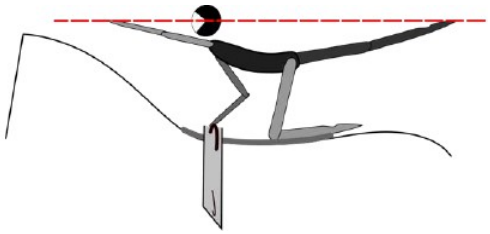	✓ Správna rovnováha ✓ Stabilita hornej časti tela, ramien a nôh ✓ Správna poloha ramien (nad alebo mierne za pásom) ✓ Brada je vyššie ako ramená – Menšia odchýlka v absorpcii – Menšia odchýlka od držania tela v oblasti hrudníka, driekovej časti chrbtice a panvy – Zdvihnutie nohy a ruky do výšky očí

7	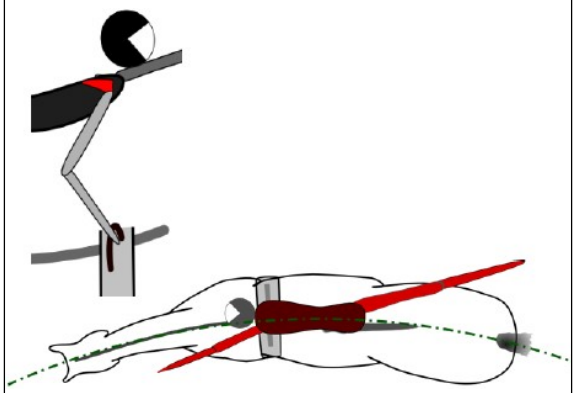	– Nerovnomerne rozložená hmotnosť na ľavej dolnej končatine – Strata rovnováhy s malým výkyvom v krátkom čase (jeden cvalový skok) – Malá odchýlka od držania tela v oblasti hrudníka, driekovej časti chrbtice a panvy – Horná časť tela stabilná s malým nedostatkom stability v ramene a nohe – Pravá noha a ľavé rameno sú v porovnaní s chrbticou koňa jasne vychýlené – Zdvihnutie nohy a ruky v úrovni očí môže byť nerovnomerné; brada je vyššie ako ramená – Ramená sú zreteľne pred/za pásom 🗀 V Nasadení a Zosadení môžu byť malé odchýlky, ktoré sú zahrnuté v referenčnej známke
6	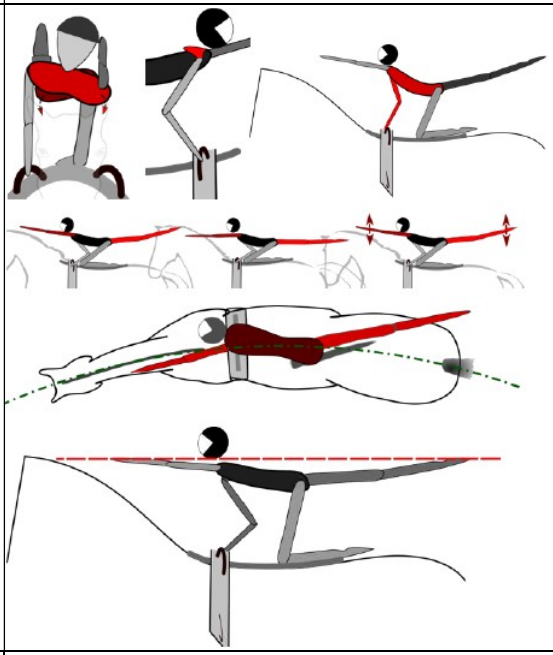	– Stredné odchýlky od správneho držania tela v oblasti hrudníka, driekovej časti chrbtice alebo panvy, príliš vysoké, príliš nízke ... – Rameno a noha sú jasne nestabilné – Stredná odchýlka v zarovnaní tela s chrbticou koňa – Zdvihnutie končekov prstov a prstov na nohách na úrovni brady, môže byť nerovnomerné; brada môže byť nižšie ako ramená. – Nedostatok rovnováhy 🗀 V Nasadení a Zosadení môžu byť stredné odchýlky, ktoré sú zahrnuté v referenčnej známke
5	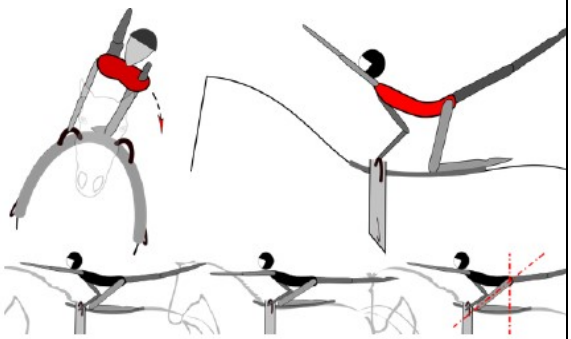	– Výrazný nedostatok absorpcie v ramene alebo nohe (uhol medzi stehnom a vertikálou sa takmer nezmenil) – Výrazné odchýlky od správneho držania hornej časti tela A panvy, ktoré nie sú v jednej línii: vytočené, príliš vysoko, príliš nízko, prepadnutý chrbát... – Nedostatočná stabilita/napnutia tela, ruky a nohy – Zdvihnutie končekov prstov a prstov na nohách do vodorovnej polohy alebo tesne nad ňu a/alebo príliš široký uhol medzi stehnom a vertikálou

4	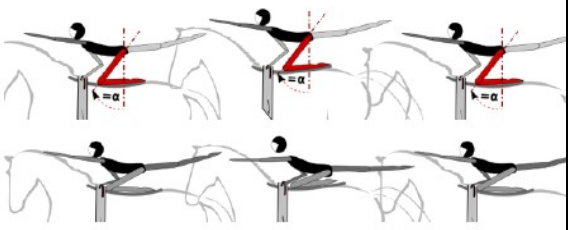	— Veľký nedostatok absorpcie v ramene alebo nohe (uhol medzi stehnom a vertikálou sa počas celej doby nemení). — Veľký nedostatok stability/napnutia — Závažný prepadnutie/ strata rovnováhy — Zdvihnutie končekov prstov a prstov na nohách pod horizontálnu líniu a/alebo veľmi široký uhol medzi stehnom a vertikálou (panva je veľmi blízko k ľavému chodidlu) 🗀 V Nasadení a Zosadení môžu byť veľké odchýlky, ktoré sú zahrnuté v referenčnej známke

4.2.4 LASTOVIČKA

Mechanika:

Lastovička sa vykonáva podľa popisu váhy s výnimkou ľavého ramena podľa úprav uvedených nižšie:

1. **Fáza nasadenie:** Pravá noha sa z polohy „lavičky“ zanoží do rovnomerne zakrivenej línie nad vodorovnú rovinu.
2. **Statická fáza:** Obe ruky sa držia za vrchnú časť madiel. Lopatky sú v jednej rovine a stabilizované svalovou silou s maximálnou možnou vzdialenosťou medzi chrbticou a lopatkami Voltižéra (pozri obrázok 2 pre Váha). Ramenné kĺby sú približne v rovnakej výške ako bedrové kĺby. Keď je medzi hornou časťou tela Voltižéra a chrbtom koňa najväčšia vzdialenosť, ramená sú nad pásom.

   Voltižér je nasmerovaný vpred a hlava je vycentrovaná, pričom brada je vyššie ako ramená.

   Ramená, hrudník a panva sú rovnobežné s chrbtom koňa (pozri obrázok 3). Línia chrbtice a nohy tvoria plynulý pravidelný a stabilizovaný oblúk (pozri obrázok 5).
3. **Fáza zosadenia:** Po dokončení statickej fázy voltižér spustí dole pravú nohu.

Platia referenčné známky a obrázky pre váhu, s výnimkou polohy ľavého ramena, ktoré je potrebné upraviť podľa vyššie uvedených predpisov.

Zrážky z Váhy a Lastovičky

Do 1 bodu	• Odchýlky od správneho nasadenia a zosadenia, napr. pravá noha je pred zdvihnutím natiahnutá nadol • alebo ruka a noha nie sú zdvihnuté súčasne.
1 bod	• Chýbajúce nakľaknutie pri Lastovičke (písmeno K)
2 body	• Jedna alebo obe ruky sú na páse, ale nie na vrchu madiel • Opakovanie Lastovičky (napr. klus) lastovičku možno opakovať z polohy „lavičky“ alebo zo sedu.

4.2.5 MLYN

Podstata:

Harmónia
Kontrola tela a držanie tela
Flexibilita

Mechanika:

Mlyn pozostáva z 4 biomechanických fáz:

1. Prvý prechod nohy sa začína zo sedu vpredu
2. Druhý prechod nohy sa začína z vnútorného sedu znožmo
3. Tretí prechod nohy sa začína z kontra sedu
4. Štvrtý prechod nohy sa začína z vonkajšieho sedu znožmo

1) **Prvý prechod** nohy sa začína zo sedu v polohe podobnej základnému sedu. Pravá noha je vystretá a prenesená cez krk koňa. Prvý prechod nohy sa končí tým, že Voltižér sedí znožmo, smerujúc do vnútra.
2) **Druhý prechod** nohy začína z vnútorného sedu znožmo a ľavá noha sa prenáša cez zadok koňa do kontra sedu.
3) **Tretí prechod** nohy sa začína z kontra sedu a pravá noha sa prenáša cez zadok koňa do vonkajšieho sedu znožmo.
4) **Štvrtý prechod** nohy sa začína z vonkajšieho sedu znožmo a ľavá noha sa prenáša cez krk koňa do sedu vpred.

Počas celého cvičenia zostáva Voltižér v správnej, vyváženej sediacej polohe, vo fyziologickom držaní tela. Uši, ramená, bedrový kĺb a členok opretej nohy tvoria vertikálnu líniu. Špičky sú dopnuté. Počas prechodu nohy sa horná časť tela môže nakláňať dozadu v uhle maximálne 10° za vertikálou, aby zostala v rovnováhe (pozri obrázok).

Pre sed vpred a vzad pozri popis Základného sedu.

Pri sede von/ dnu je os ramien voltižéra rovnobežná s chrbticou koňa a smeruje dovnútra/dovonku; nohy sú spolu a sú priložené ku koňovi.

Všetky prechody nohou sa vykonávajú vo vysokom, širokom a symetrickom oblúku (pozri obrázok), s maximálnou výškou a veľkým rozsahom pohybu. Pohyby sú plynulé, kontrolované a vykonávané konštantnou rýchlosťou. Pri prechode nohou úchop madiel sa postupne uvoľní a znovu uchopí. Moment uvoľnenia alebo opätovného uchopenia madiel

je na Voltižérovi. Ruky sú buď na madlách, alebo sú voľné a nie sú v kontakte s poduškou alebo koňom. Hlava, ramená a panva sa otáčajú súčasne.

Mlyn sa predvádza v štvordobovom rytme.

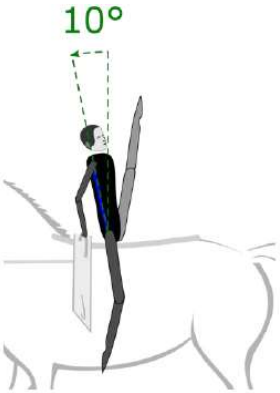

10	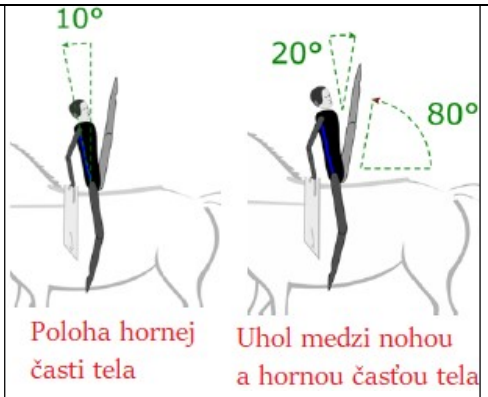	✓ Správna absorpcia pohybu koňa ✓ Správne držanie hornej časti tela v dokonalej rovnováhe 10° ✓ Uhol medzi nohou a hornou časťou tela 20° ✓ Vynikajúca plynulosť ✓ Hlava, ramená a panva sa otáčajú súčasne
9		✓ Správna absorpcia pohybu koňa ✓ Správne držanie hornej časti tela v dokonalej rovnováhe 10° ✓ Uhol medzi nohou a hornou časťou tela 20° ✓ Hlava, ramená a panva sa otáčajú súčasne – Takmer vynikajúca plynulosť s miernymi zmenami rýchlosti
8	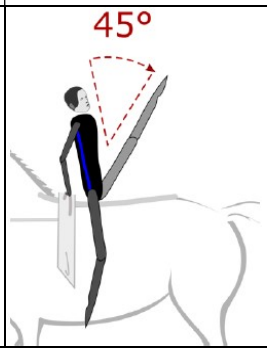	– Správne držanie tela s menšími poruchami rovnováhy a odchýlkami v „pokojovej“ pozícii – Jedna menšia odchýlka v absorpcii: počas krátkeho okamihu s koňom je spojená len jedna sedacia kosť (namiesto oboch) – Uhol medzi nohou a hornou časťou tela je 45° – Dobrá plynulosť s menšími zmenami v rýchlosti – Menšie oneskorenie medzi rotáciou hlavy, ramien a panvy

7	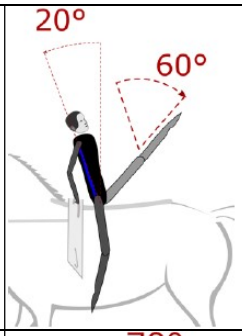	✓ Správne držanie tela s momentmi malej straty rovnováhy a odchýlkami v polohe pokojovej nohy – Pomerne správne držanie tela, horná časť tela maximálne 20° za vertikálou A uhol v bedrovom kĺbe 60°
6	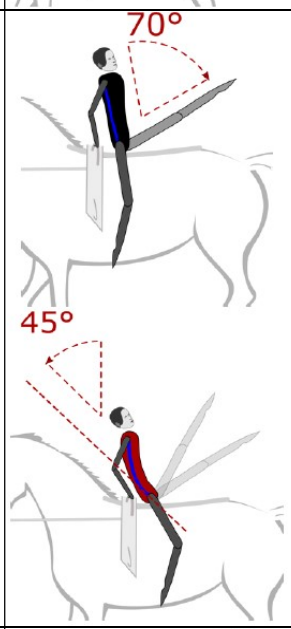	– Stredná odchýlka v absorpcii, nie je kontinuálne spojená s Koňom prostredníctvom sedacích kostí, ktoré sa zdvíhajú/ strácajú kontakt s Koňom – Držanie hornej časti tela a rovnováha: • Silné priťahovanie za madiel ALEBO • Uhol medzi vertikálou a panvou 45° – Noha sa pohybuje hore a dole, chýba jej plynulosť – Stredné oneskorenie medzi rotáciou hlavy, ramien a panvy – Uhol v bedrovom kĺbe 70°
5	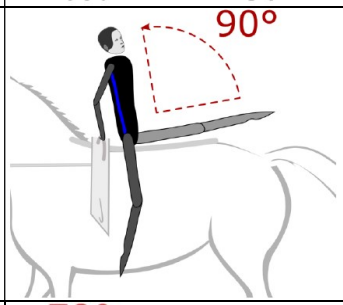	– Výrazné rozdiely v rýchlosti, plynulosti – Uhol v bedrovom kĺbe 90°
4	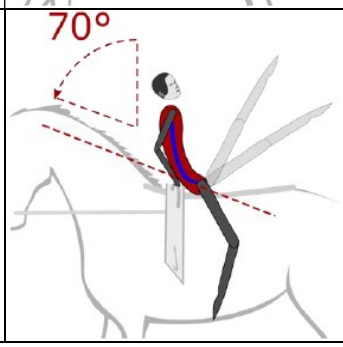	– Uhol medzi vertikálou a panvou 70°

Zrážky

1 bod	• Pre každú fázu s jednou alebo viacerými poruchami rytmu (písmeno T)

4.2.6 POLOVIČNÝ MLYN

Mechanika:

Polovičný mlyn pozostáva z 2 biomechanických fáz:

1. Prvý prechod nohy sa začína zo sedu vpredu
2. Druhý prechod nohy sa začína z vnútorného sedu znožmo

Polovičný mlyn sa skladá z prvého a druhého prechodu nohy z Mlynu.

Pre polovičný mlyn platia referenčné známky a grafické znázornenia podľa Mlynu (viď vyššie).

Zrážky

1 bod	• Zlyhanie rytmu medzi 1. a 2. fázou (písmeno T)

4.2.7 STRIH TAM

Podstata:

Harmónia s koňom
Kvalita pohybu
Kontrola tela a držanie tela

Mechanika:

Strih tam je dynamické cvičenie, ktoré pozostáva zo 4 biomechanických fáz:

1.	Energetická fáza	sa začína v sede a zahŕňa zášvih
2.	Fáza švihu a stúpania	fáza švihu sa začína, keď telo stratí kontakt s koňom a ruky ostanú jediným kontaktným bodom; fáza stúpania sa začína, keď sa ťažisko (CoG) dostane nad opornú plochu.
3.	Fáza klesania	sa začína po dosiahnutí maximálnej výšky
4.	Fáza dopadu	začína dotknutím sa koňa a končí sa v kontra sede

1) Zo sedu vpred s rukami na madlách voltižér získava energiu tým, že zdvihne nohy dopredu a nahor (predšvih) a potom švihne nohami nadol a dozadu (zášvih), pričom sa horná časť tela pohybuje dopredu a nadol. Ruky sú na madlách.

2) Voltižér súčasne:

- vyšvihne sa do maximálnej výšky s hmitom nôh (nohy sú od seba, podľa obrázku 1), kde je telo takmer vo vertikálnej polohe (približne 90° k horizontálnej rovine) s úplne vystretými pažami a ramenami; akonáhle telo stratí kontakt s koňom (okrem rúk), nohy sú vystreté.
- plynulo začne riadenú a neprerušovanú rotáciu okolo pozdĺžnej osi; rotácia sa začína na začiatku fázy stúpania (keď je CoG nad opornou plochou)
- predvedie nožnicový pohyb nohami: nohy sa míňajú tesne vedľa seba v rovnakej vzdialenosti od zeme – nohy sú v krokovej pozícií (chodidlá sú od seba - pozri obrázok), pravá noha je vpredu, ľavá vzadu; nožnicový pohyb sa začína v najvyššom bode stúpajúcej fázy a končí sa na úplnom začiatku fázy klesania.
- panva je na začiatku fázy klesania vytočená o minimálne 60° (pozri obrázok2).

3) Voltižér:

- znižuje ťažisko kontrolovaným, plynulým a dobre vyváženým pohybom s konštantnou rýchlosťou; ramená sa pohybujú dopredu a ťažisko zostáva nad opornou plochou. Nohy zostávajú v krokovej pozícii.
- počas fázy klesania sa vzdialenosť medzi nohami sa zväčší na šírku koňa
- absorbuje cvalový pohyb s pomerne vyrovnanými pažami

4) Voltižér sa jemne dotkne podušky napnutými nohami; v tom čase panva dosiahne rotáciu aspoň 90° (pozri obrázok). Voltižér dokončí rotáciu, pričom sa jemne skĺzne do vzpriameného kontra sedu.

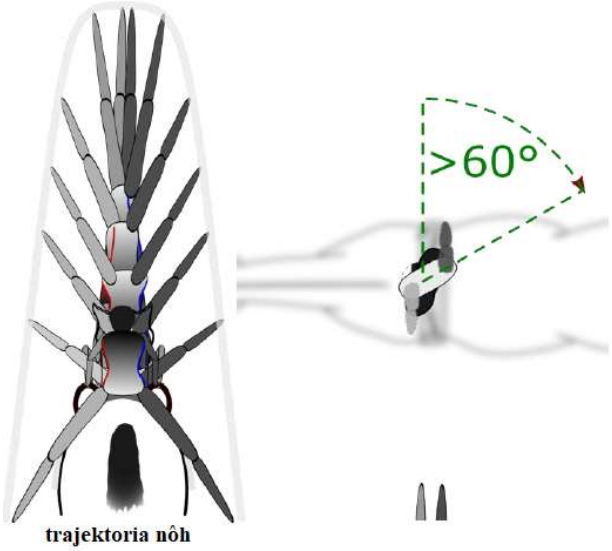

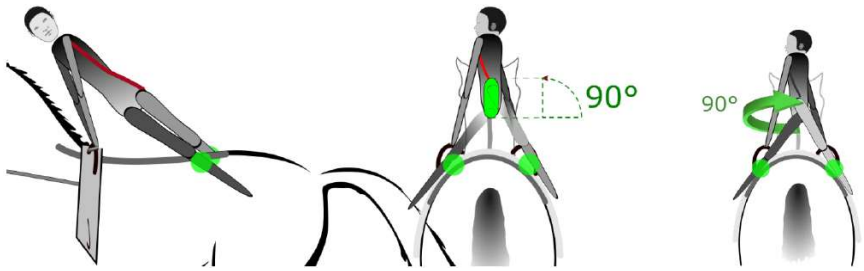

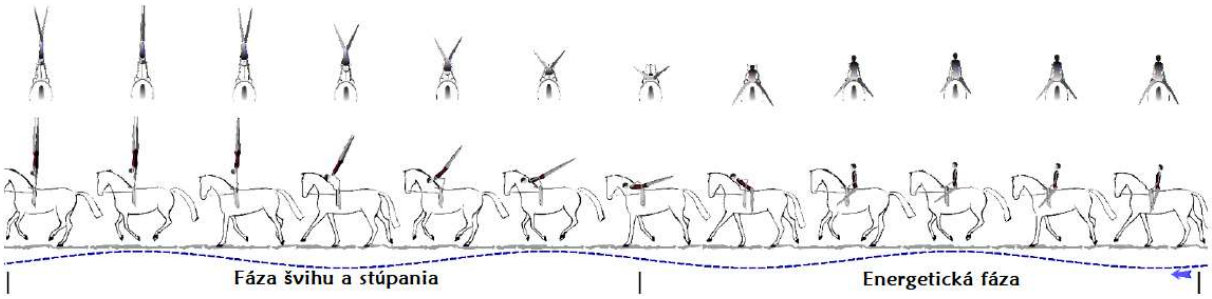

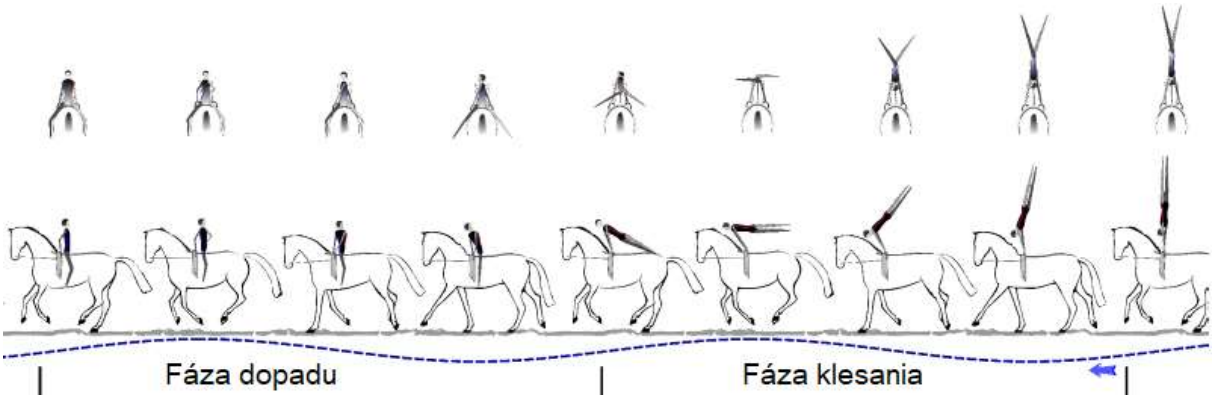

10	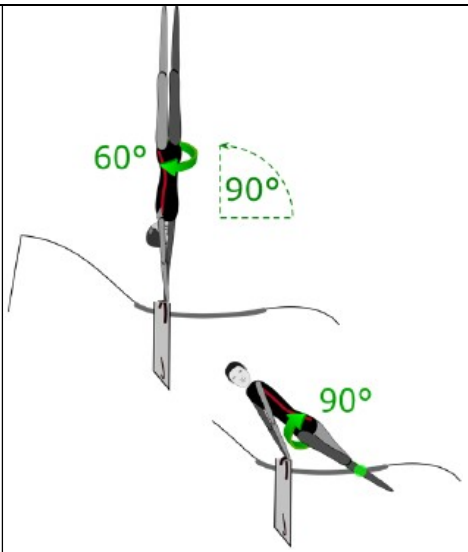	✓ V najvyššom bode: maximálne napnuté paže a ramená A uhol medzi hornou časťou tela a horizontálnou r.: 90° ✓ Rotácia panvy pred fázou klesania: 60° ✓ Nohy prechádzajú tesne vedľa seba v rovnakej vzdialenosti od zeme; dosiahnu krokovú pozíciu (nohy od seba - pozri obrázok 1), pričom pravá noha je vpredu, ľavá vzadu ✓ Kontrola tela a držanie tela: Správne ✓ Pomalé, kontrolované a vyvážené klesanie ✓ Na začiatku fázy dopadu sa panva otáča o 90° A plynulo sa skĺzne do správneho kontra sedu ✓ Jemné a vycentrované dosadnutie ✓ Správna plynulosť pohybu
9	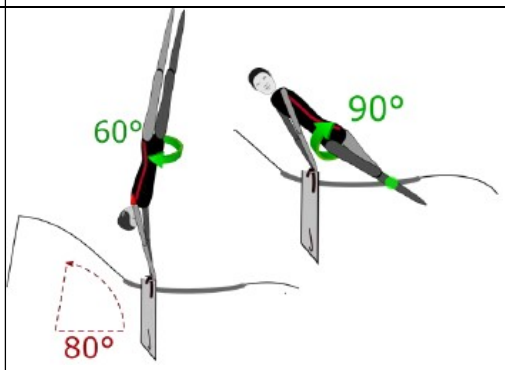	✓ Rotácia panvy pred fázou klesania: 60° ✓ Kontrola tela a držanie tela: Správne ✓ Rotácia panvy o 90° pri bode kontaktu ✓ Jemné a vycentrované dosadnutie – V najvyššom bode: napnutie paží (okrem ramien) A uhol medzi hornou časťou tela a horizontálnou r.: 80° – Nohy sú napnuté a prechádzajú jedna cez druhú, s miernymi odchýlkami v trajektórii a šírke nôh do krokovej pozície – Pomalé a takmer úplne kontrolované klesanie – Mierna nepravidelnosť v plynulosti
8	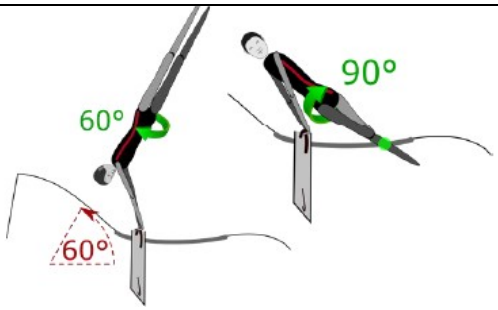	✓ Rotácia panvy pred fázou klesania: 60° ✓ Na začiatku fázy dopadu sa panva otáča o 90° – V najvyššom bode: Maximálne napnutie paží (okrem ramien) A uhol medzi hornou časťou tela a horizontálnou r.: 60° – Kontrola tela a držanie tela: s menšími odchýlkami, ako je mierne prehnutý chrbát – Pomalé a pomerne kontrolované spúšťanie – Jemné dosadnutie, ale mierne nevycentrované – Menšie nepravidelnosti v plynulosti

7	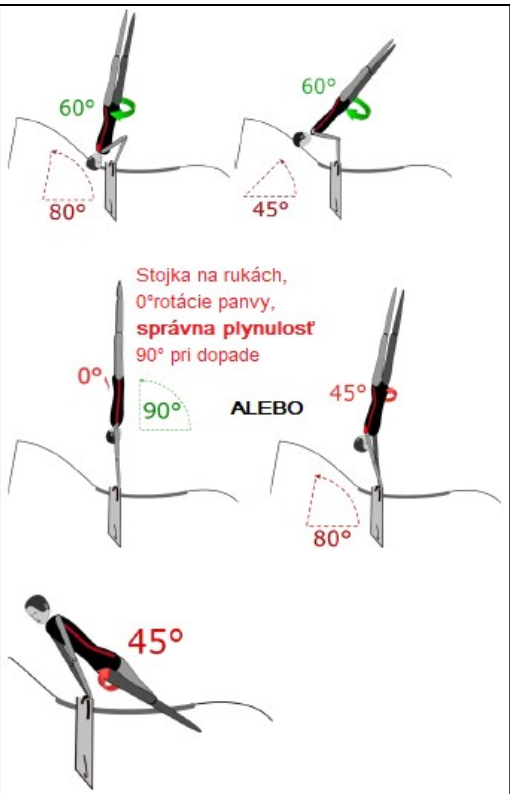	— V najvyššom bode: • Stredné napnutie paží A uhol medzi hornou časťou tela a horizontálou: 45° A otočenie panvy pred fázou klesania: 60° **ALEBO** • Minimálne vystretie paží (okrem ramien) A uhol medzi hornou časťou tela a horizontálnou r: 80° A Rotácia panvy pred klesaním: 60° **ALEBO** • Maximálne vystretie paží A uhol medzi hornou časťou tela a horizontálnou r.: 90° A rotácia panvy pred fázou klesania 0° A na začiatku Fázy dopadu - rotácia panvy o 90°, jemné dosadnutie, plynulé skĺznutie do správneho kontra sedu. **Správna plynulosť pohybu** — Nohy sa míňajú s malými odchýlkami v trajektórii a šírke nôh; jedna noha klesá skôr ako druhá. — Malá odchýlka v kontrole klesania — Na začiatku fázy dopadu rotácia panvy o 45° — Takmer jemné dosadnutie, ale nevycentrované; plynulé skĺznutie do správneho kontra sedu. — Malá nepravidelnosť v plynulosti
6	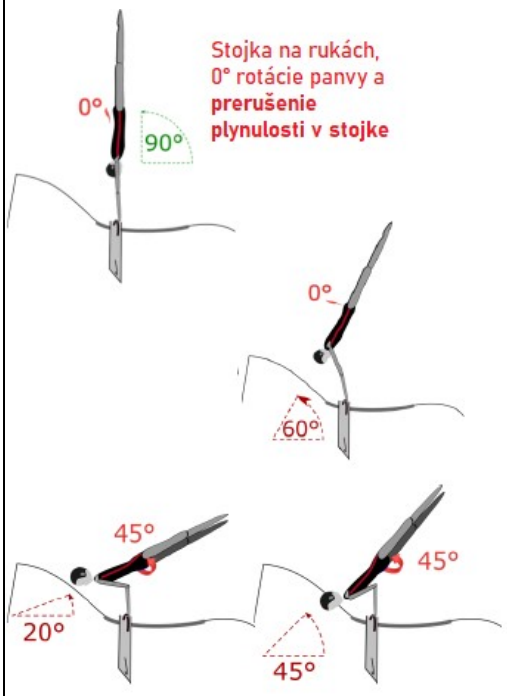	V najvyššom bode: • Maximálne napnutie paží a ramien A uhol medzi hornou časťou tela a horizontálnou r.: 90° A rotácia panvy pred fázou klesania: 0° A na začiatku fázy dopadu rotácia panvy menšia ako 90°, **skĺznutie do kontra sedu s prerušením, prerušenie plynulosti v stojke na rukách.** **ALEBO** • Stredné napnutie paží A uhol medzi hornou časťou tela a horizontálnou r.: 60°A rotácia panvy pred fázou klesania: 0° • Stredné napnutie paží A uhol medzi hornou časťou tela a horizontálnou r.: 20° A rotácia panvy pred fázou klesania: 45° **ALEBO** • Minimálne napnutie paží A uhol medzi hornou časťou tela a horizontálnou r.: 45° A Rotácia panvy pred fázou klesania: 45° — Stredná odchýlka v pohybe nôh — Kontrola tela a držanie tela: stredné odchýlky, ako je prehnutý chrbát, ohnutie v ramenách alebo bedrách, telo nie je v jednej línii s pozdĺžnou osou koňa — Stredná nepravidelnosť v plynulosti — Pomerne tvrdé dosadnutie

5	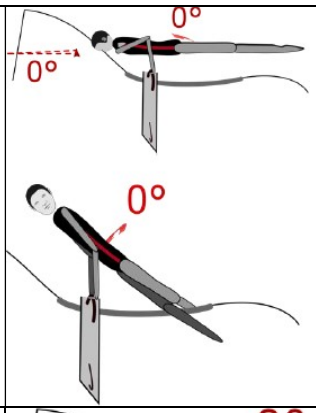	– V najvyššom bode: Minimálne napnuté paže A uhol medzi hornou časťou tela a horizontálnou r.: 0° A rotácia panvy pred fázou klesania: 0° – Nohy s výraznými odchýlkami v trajektórii a šírke nôh: obidve nohy vypichnuté, "helikoptéra", jedna noha je počas fázy klesania spadnutá. – Na začiatku fázy dopadu je rotácia panvy 0° – Výrazná nepravidelnosť v plynulosti
4	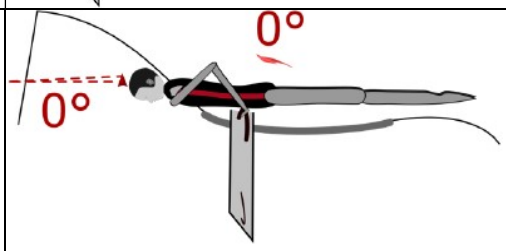	– V najvyššom bode: Žiadne napnutie paží A uhol medzi hornou časťou tela a horizontálnou r.: 0° A rotácia panvy pred fázou klesania: 0° – Kontrola tela a držanie tela: Veľké odchýlky, ako napríklad výrazne prehnutý chrbát, ohnutie v ramenách alebo bedrách, telo nie je v jednej línii s pozdĺžnou osou koňa, nedostatočné napnutie nôh – Veľká nepravidelnosť v plynulosti – Závažný pád na koňa, výrazné narušenie pohodlia alebo rovnováhy koňa

4.2.8 STRIH SPÄŤ

Podstata:

Harmónia s koňom
Kvalita pohybu
Kontrola tela a držanie tela

Mechanika:

Strih späť je dynamické cvičenie, ktoré pozostáva zo 4 biomechanických fáz:

1. Energetická fáza — sa začína z kontra sedu
2. Fáza švihu a stúpania — začína keď sa telo nadvihne a stratí kontakt s koňom a ruky ostanú jediným kontaktným bodom
3. Klesajúca fáza — sa začína po dosiahnutí maximálnej výšky
4. Fáza dopadu — začína dotknutím sa koňa nohami a končí v sede vpred

1) Z kontra sedu získava voltižér energiu tým, že dolné končatiny zanoží a potom nimi švihne dopredu a nahor, pričom horná časť tela sa pohybuje dozadu.

2) Hneď ako telo stratí kontakt s koňom (okrem rúk) nohy sú vystreté.
Voltižér súčasne:

- švihne sa nahor (do bodu maximálnej výšky) s pohybom nôh podľa obrázku 2 (nikdy nie spojené), pričom horná časť tela je nad horizontálnou r., paže sú úplne napnuté a nohy sú blízko kolmice; v čase, keď sa začína fáza klesania, je panva otočená o uhol najmenej 30°, zatiaľ čo ľavá noha je tlačená nahor pozdĺž kolmice, aby dosiahla bod maximálnej výšky.

3) Následne:

- nohy prechádzajú jedna cez druhú (obrázok), pričom tento pohyb je začatý v bode maximálnej výške a dokončený počas fázy klesania.
- voltižér znižuje ťažisko kontrolovaným, plynulým a dobre vyváženým pohybom s konštantnou rýchlosťou; ťažisko zostáva nad opornou plochou (pás).
- vzdialenosť medzi chodidlami je rovnaká ako šírka koňa
- voltižér absorbuje cvalový pohyb s pomerne rovnými pažami počas celej doby pohybu

4) Voltižér sa jemne dotkne podušky rovnými nohami; v tomto momente panva dosiahne rotáciu aspoň 90°. Voltižér dokončí rotáciu, pričom jemne skĺzne do vzpriameného sedu vpred.

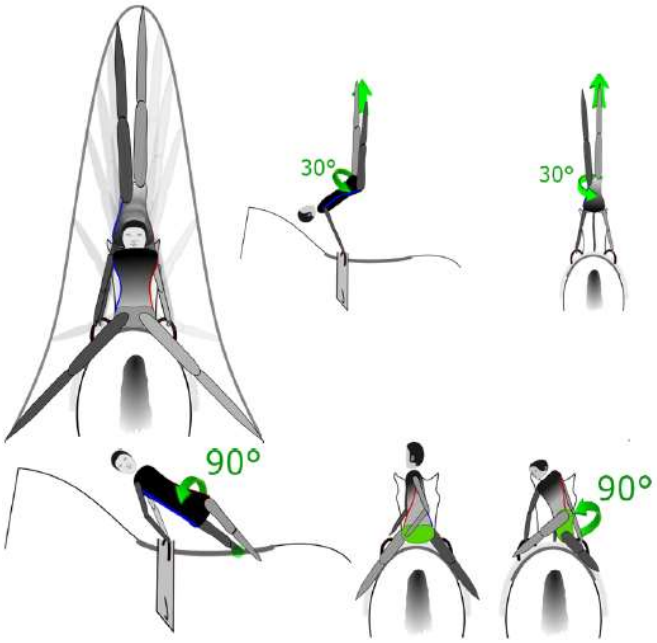

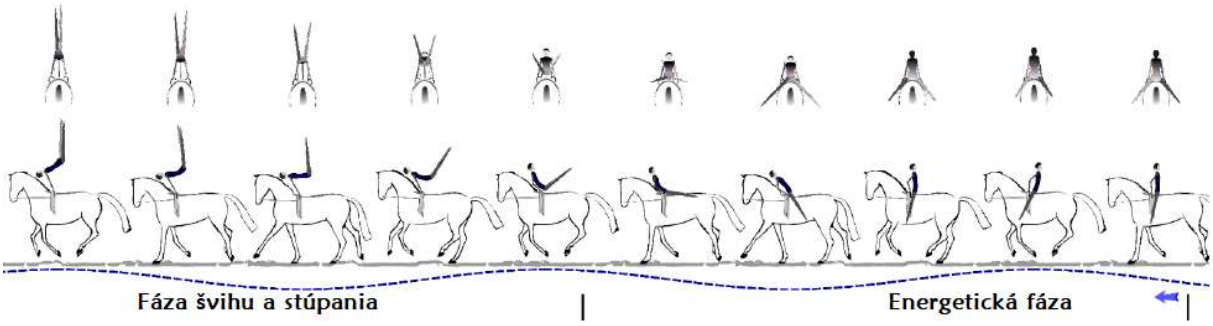

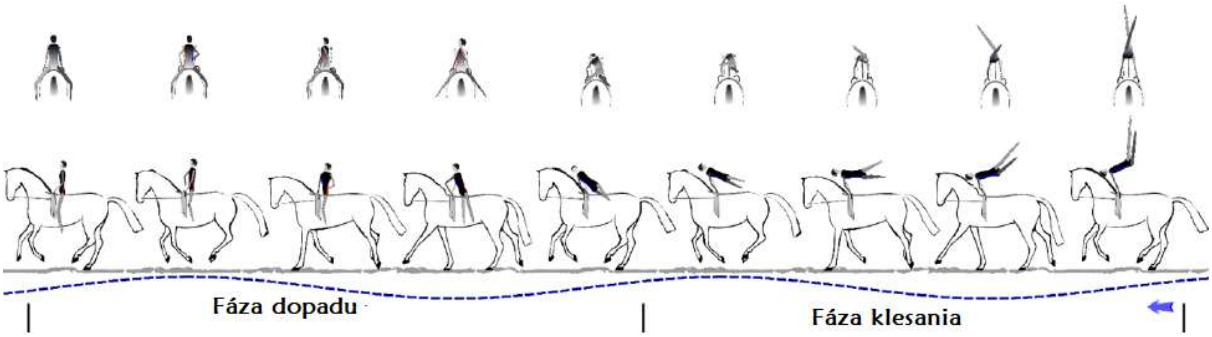

10	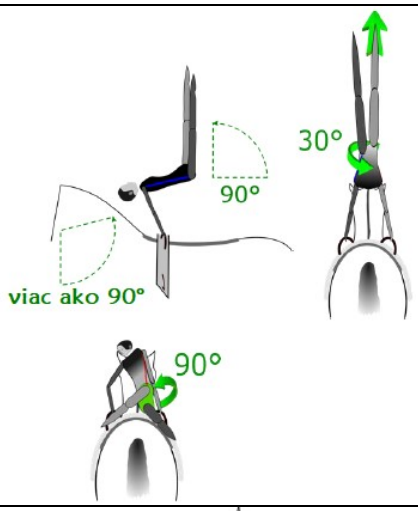	✓ Uhol medzi vertikálou a hornou časťou tela: viac ako 90° A uhol medzi nohami a horizontálnou r.: 90° ✓ Úplné napnutie paží v najvyššom bode ✓ Rotácia panvy pred fázou klesania: 30° ✓ Kontrola tela a držanie tela: Správne ✓ Správne pohyby dolných končatín ✓ Pomalé, kontrolované a rovnomerné klesanie ✓ Na začiatku fázy dopadu rotácia panvy o 90°. ✓ Jemné a vycentrované dosadnutie A plynulé skĺznutie do správneho sedu vpred. ✓ Správna plynulosť pohybu
9	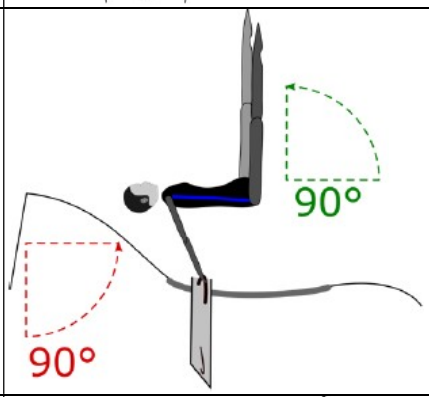	✓ Rotácia panvy pred fázou klesania: 30° ✓ Kontrola tela a držanie tela: Správne ✓ Správne pohyby dolných končatín ✓ Pomalé, kontrolované a rovnomerné spúšťanie ✓ Na začiatku fázy dopadu rotácia panvy o 90°. ✓ Jemné a vycentrované dosadnutie A plynulé skĺznutie do správneho sedu vpred. – Uhol medzi vertikálnou r. a hornou časťou tela: 90° A uhol medzi nohami a horizontálnou r. 90° (úplné napnuté paže)
8	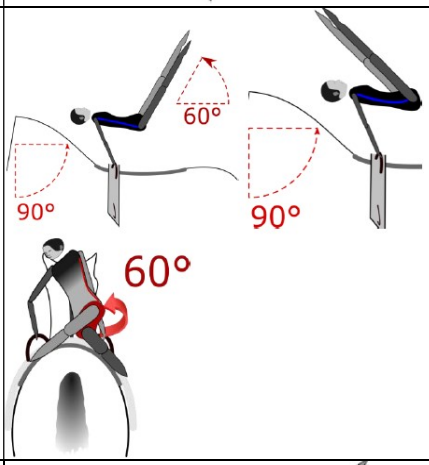	– Uhol medzi vertikálou a hornou časťou tela: tesne pod 90° A uhol medzi nohami a horizontálnou r. 60° (úplné napnuté paže) – Rotácia panvy pred fázou klesania: 10° – Kontrola tela a držanie tela: dostatočne správne – Menšie odchýlky v pohybe dolných končatín – Pomalé a pomerne kontrolované klesanie – Na začiatku fázy dopadu rotácia panvy o 60°. – Jemné dosadnutie ale mierne nevycentrované pri otočení sa dopredu – Menšia nepravidelnosť v plynulosti pohybu
7	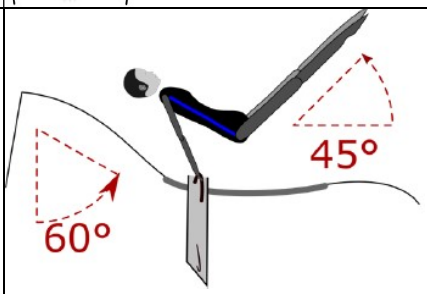	– Uhol medzi vertikálnou r. a hornou časťou tela: tesne pod 60° A uhol medzi nohami a horizontálnou r. 45° – Rotácia panvy pred fázou klesania: 0° – Kontrola tela a držanie tela: s malými odchýlkami, ako je napríklad mierne prepadnutý chrbát – Pomerne nekontrolované klesanie – Na začiatku fázy dopadu rotácia panvy o 60° – Pomerne jemné dosadnutie, ale nevycentrované keď sa otáča dopredu; skĺznutie do správneho sedu vpred s malým prerušením v plynulosti.

6	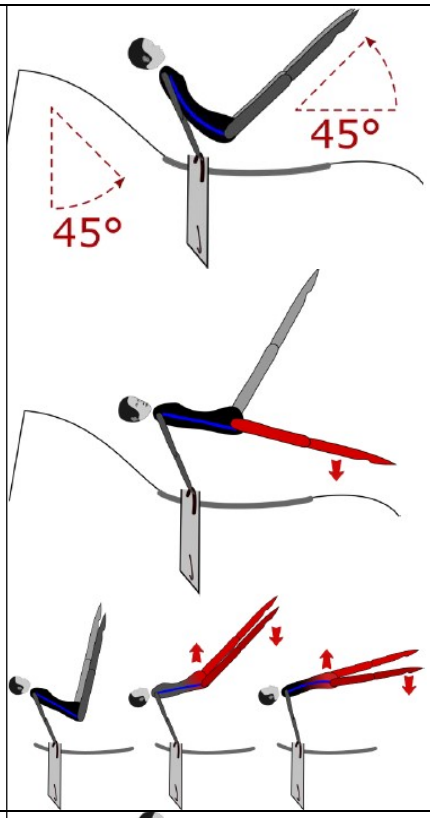	– Uhol medzi vertikálnou r. a hornou časťou tela: tesne pod 45° A uhol medzi nohami a horizontálnou r. 45° – Kontrola tela a držanie tela: stredné odchýlky – Stredná nepravidelnosť v plynulosti pohybu – Pomerne tvrdé dopadnutie – Stredné odchýlky v pohybe dolných končatín – Panva sa tlačí hore rýchlym predĺžením nôh v bedrových kĺboch, čo spôsobuje prerušenie plynulosti. (rybyčkový pohyb)
5	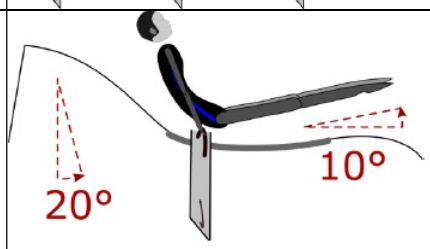	– Uhol medzi vertikálnou r. a hornou časťou tela: tesne pod 20° A uhol medzi nohami a horizontálnou r. 10°
4	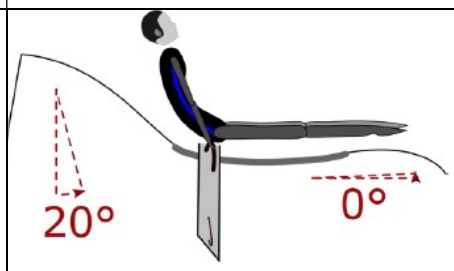	– Uhol medzi vertikálnou r. a hornou časťou tela: tesne pod 20° A uhol medzi nohami a horizontálnou r. 10° – Kontrola tela a držanie tela: veľké odchýlky – Veľké odchýlky v pohybe dolných končatín – Veľká nepravidelnosť v plynulosti pohybu – Prepadnutie – Veľké narušenie pohodlia alebo rovnováhy koňa – Na začiatku fázy dopadu rotácia panvy o 0°

4.2.9 SPÄTNÝ ZÁŠVIH S OTVORENÝMI NOHAMI A NÁSLEDNÝM ODSKOKOM DNU

Podstata:

Harmónia s koňom
Kvalita pohybu
Kontrola tela a držanie tela

Mechanika:

Spätný zášvih s otvorenými nohami a následným odskokom dnu je dynamické cvičenie, ktoré pozostáva z 5 biomechanických fáz:

1. Energetická fáza — sa začína z kontra sedu
2. Fáza švihu a stúpania — začína keď sa telo nadvihne a jediným kontaktným bodom s koňom sú ruky
3. Klesajúca fáza — sa začína po dosiahnutí maximálnej výšky
4. Fáza dopadu — začína dotknutím sa koňa nohami
5. Odskok do vnútra — sa začína z kontra sedu a končí dopadom na zem.

1) Z kontra sedu získava voltižér energiu tým, že dolné končatiny zanoží a potom nimi švihne dopredu a nahor, pričom horná časť tela sa pohybuje dozadu.

2) Hneď ako telo stratí kontakt s koňom (okrem rúk) nohy sú vystreté.
Voltižér súčasne: vyšvihne sa nahor (do bodu maximálnej výšky) s pohybom nôh podľa obrázku 2 spätného strihu (nikdy nie spojené), pričom horná časť tela je nad horizontálnou r., paže sú úplne vystreté a dolné končatiny sú blízko kolmice a v maximálnej výške otvorené na šírku bedier.

3) Následne: voltižér znižuje ťažisko kontrolovaným, plynulým a dobre vyváženým pohybom s konštantnou rýchlosťou; ťažisko zostáva nad opornou plochou (pás). Voltižér absorbuje cvalový pohyb s pomerne rovnými pažami.

4) Voltižér sa jemne dotkne podušky rovnými nohami, pričom jemne skĺzne späť do kontra sedu.

5) Vonkajšia noha prechádza ponad chrbát koňa do sedu dnu znožmo, os ramien je mierne vytočená dopredu podľa kritérií stanovených pre Mlyn. So spolu nohami voltižér súčasne otočí celé telo do smeru jazdy s napnutými pažami a bokmi, následne sa odtlačí od madiel smerom hore a od koňa. Voltižér pustí madlá a predvedie správny odskok ((maximálne o jednu stopu smerom dovnútra kruhu).

Spätný zášvih so spolu nohami ako aj odskok dovnútra musia byť vykonané plynulo.

10	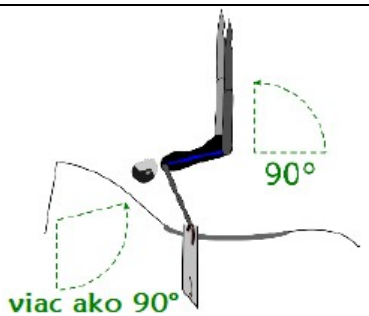	✓ Uhol medzi vertikálnou r. a hornou časťou tela: viac ako 90° A uhol medzi nohami a horizontálnou r. 90° (úplné napnuté paže) ✓ Kontrola tela a držanie tela: Správne ✓ Úplné vystretie paží v najvyššom bode ✓ Pomalé, kontrolované a rovnomerné spúšťanie ✓ Jemné a vycentrované dosadnutie A plynulé skĺznutie do správneho kontra sedu. ✓ Správna plynulosť pohybu
9	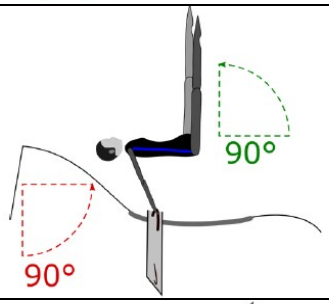	✓ Kontrola tela a držanie tela: Správne ✓ Správne pohyby dolných končatín ✓ Pomalé, kontrolované a rovnomerné klesanie ✓ Jemné a vycentrované dosadnutie A plynulé skĺznutie do správneho kontra sedu. – Uhol medzi vertikálnou r. a hornou časťou tela: 90° A uhol medzi nohami a horizontálnou r. 90° (úplné napnuté paže)
8	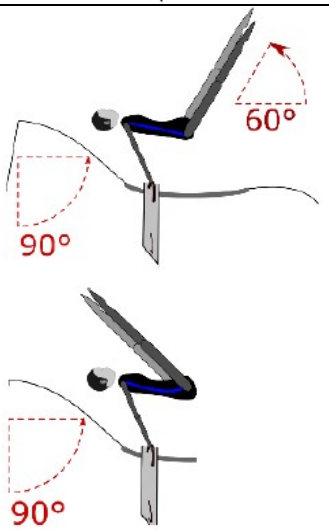	– Uhol medzi vertikálnou r. a hornou časťou tela: tesne pod 90° A uhol medzi nohami a horizontálnou r. 60° (úplné napnuté paže) – Kontrola tela a držanie tela: dostatočne správne – Pomalé a pomerne kontrolované klesanie – Jemné dosadnutie ale mierne nevycentrované – Menšia nepravidelnosť v plynulosti pohybu
7	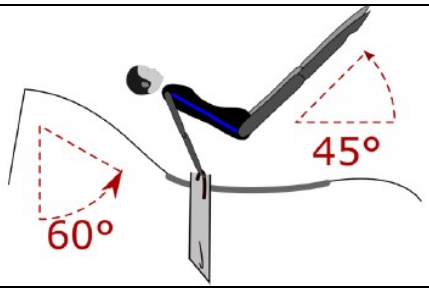	– Uhol medzi vertikálnou r. a hornou časťou tela: tesne pod 60° A uhol medzi nohami a horizontálnou r. 45° – Kontrola tela a držanie tela: s malými odchýlkami, ako je napríklad mierne prepadnutý chrbát – Pomerne nekontrolované klesanie – Pomerne jemné dosadnutie, ale nevycentrované; skĺznutie do správneho sedu vpred s menším prerušením v plynulosti.

6		– Uhol medzi vertikálnou r. a hornou časťou tela: tesne pod 45° A uhol medzi nohami a horizontálnou r. 45° – Kontrola tela a držanie tela: stredné odchýlky – Stredná nepravidelnosť v plynulosti pohybu – Dosť tvrdé dopadnutie – Panva sa tlačí hore rýchlym predĺžením nôh v bedrových kĺboch, čo spôsobuje prerušenie plynulosti.((rybyčkový pohyb)
5	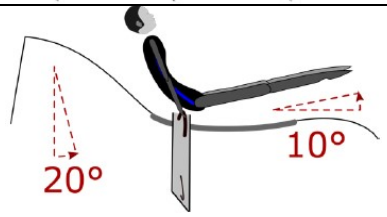	– Uhol medzi vertikálnou r. a hornou časťou tela: tesne pod 20° A uhol medzi nohami a horizontálnou r. 10° – Dopad: Výrazne nevycentrované, ale pomerne jemné
4	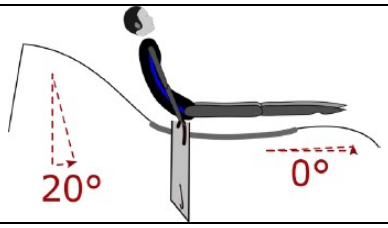	– Uhol medzi vertikálnou r. a hornou časťou tela: tesne pod 20° A uhol medzi nohami a horizontálnou r. 0° – Kontrola tela a držanie tela: veľké odchýlky – Veľká nepravidelnosť v plynulosti pohybu – Závažné prepadnutie na koňa; veľké narušenie pohodlia alebo rovnováhy koňa

Zrážky

Do 1 bodu	• Odchýlky v odskoku dnu
1bod	• Nohy nie sú otvorené v najvyššom bode

4.2.10 STOJ

Podstata:

Harmónia s koňom
Rovnováha
Kontrola tela a držanie tela

Mechanika:

Stoj je statické cvičenie a pozostáva z 3 biomechanických fáz:

1. Fáza nasadenia — sa začína zo sedu vpred – v 1* povinnej sa stoj začína z polohy lavičky
2. Statická fáza — sa začína po zaujatí statickej polohy
3. Fáza zosadenia — sa začína po dokončení statickej fázy a končí v sede vpred.

1) Zo sedu voltižér sa dostane do polohy lavičky, následne so spolu nohami poskočí jemne na chodidlá s panvou čo najvyššie, za stáleho absorbovania cvalu. Po doskočení na obe chodidlá, ruky sa súčasne púšťajú madiel, horná časť tela sa dvíha do vzpriameného stoja, ruky sa upažia (počas vystierania sa tela, alebo po vystretí sa).
Hlava po celú dobu smeruje dopredu.

2) Statická fáza a počítanie cvalových skokov sa začína, keď sa zaujme statická poloha.

- Cvalový skok absorbuje voltižér najmä kĺbmi od chodidiel po bedrá. Kĺby nôh sú ohnuté len toľko, koľko je potrebné na absorbovanie zmien stúpania chrbta koňa.
- Horná časť tela zostáva vo fyziologicky správnej polohe. Ramená, panva a chodidlá zostávajú v priečnej rovine koňa rovnobežnej s voltížnym pásom.
- Nohy sú rovnobežné so strednou rovinou koňa (pozri obrázok). Kolená a chodidlá sú od seba na šírku bedier a smerujú dopredu. Chodidlá zostávajú nehybné a váha je počas celej doby rovnomerne rozložená na celých chodidlách.
- V upažení sú špičky prstov vo výške očí.
- Telo je stále pružné a bez akéhokoľvek napätia okrem svalovej činnosti potrebnej na prispôsobenie sa cvalu a udržanie opísaného postoja. Voltižér je v stabilnej a kontrolovanej polohe.
- Počítanie cvalových skokov sa končí, keď sa začne fáza zosadenia.

3) Po ukončení statickej fázy voltižér súčasne spustí ruky nadol za stáleho absorbovania cvalu, tvárou pred. Voltižér sa chytí za vrchnú časť madiel, podoprie časť svojej váhy o paže, vystrie nohy nadol a jemne skĺzne do sedu vpred

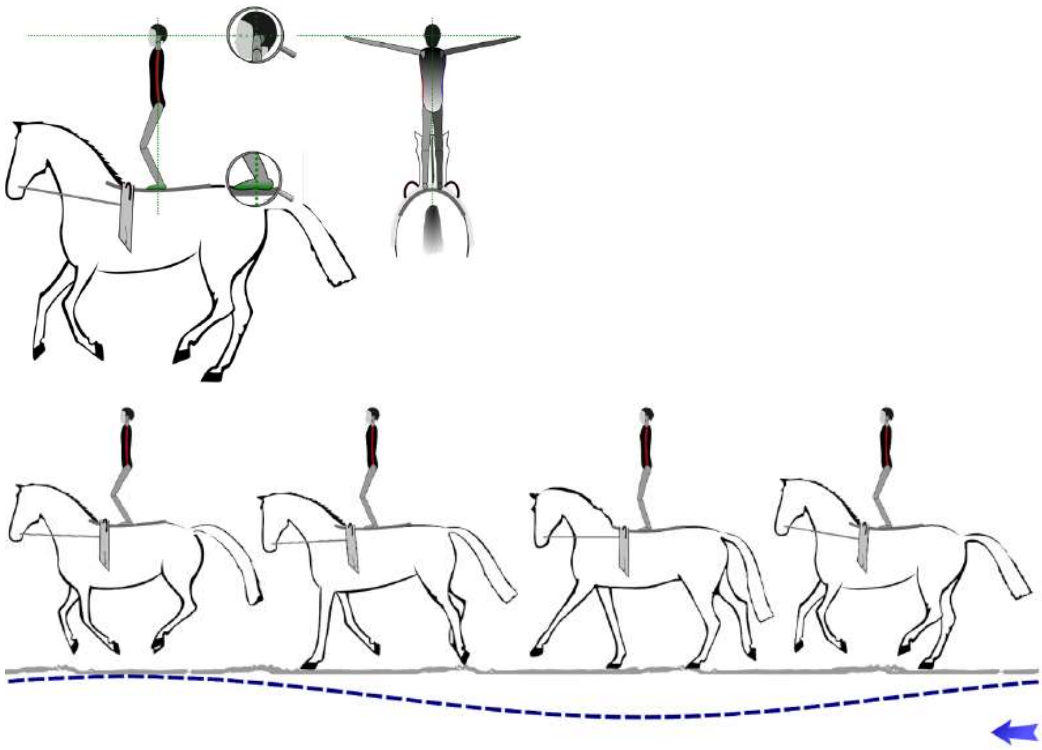

10	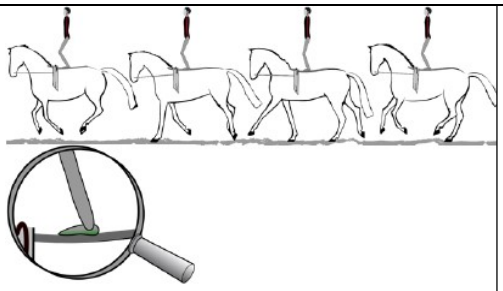	✓ Správna absorpcia pohybu koňa ✓ Rovnováha a stabilita: Váha je rovnomerne rozložená na chodidlách počas celého cvičenia (vrátane nasadenia a zosadenia) ✓ Správne držanie tela
9	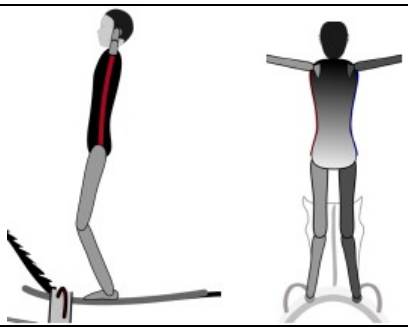	✓ Správna absorpcia pohybu koňa ✓ Rovnováha a stabilita: Váha je rovnomerne rozložená na chodidlách počas celého cvičenia – Rovnováha a stabilita: Mierna odchýlka počas nasadenia a zosadenia – Držanie tela: mierny záklon – Nohy nie sú rovnobežné so strednou rovinou koňa (nohy sú širšie ako šírka bedier)
8	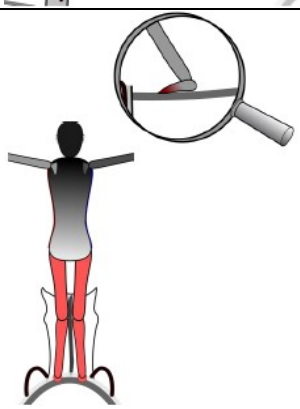	– Absorpcia pohybu koňa: menšie napätie v hornej časti tela a/alebo v nohách počas statickej fázy – Menší výpadok absorpcie počas nasadenia a zosadenia – Rovnováha a stabilita: váha nerovnomerne rozložená na chodidlách na krátky okamih (~1 cvalový skok) počas ktorejkoľvek fázy cvičenia. – Držanie tela: menšia odchýlka v polohe paží a/alebo ramien – Vzpriamený stoj, ale kĺby nôh sú ohnuté viac, ako je potrebné na vyrovnanie zmeny výšky chrbta koňa. – Kolená bližšie k sebe alebo širšie ako nohy

7		– Rovnováha a Stabilita: malý krok (kratší ako chodidlo) a okamžité napravenie späť – Rovnováha a stabilita: príliš veľká váha na špičkách, pätách alebo na jednej nohe (~2 cvalové skoky) počas ktorejkoľvek fázy cvičenia.
6	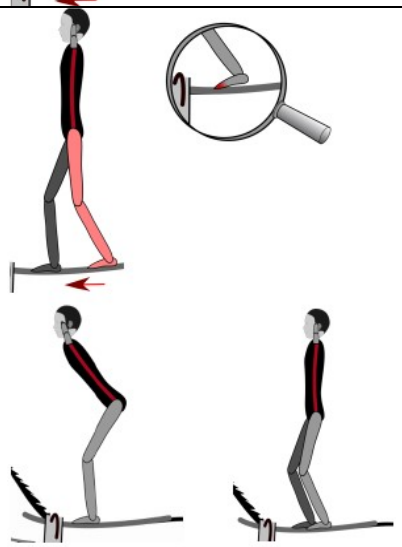	– Nedostatok absorpcie, nie je v rytme – Rovnováha a stabilita: príliš veľká váha na špičkách, pätách alebo na jednej nohe počas značného časového úseku (~3 cvalové skoky) v ktorejkoľvek fáze cvičenia. – Rovnováha a Stabilita: veľký krok (dlhší ako chodidlo) a okamžité napravenie späť – Rovnováha a Stabilita: malý krok (kratší ako chodidlo) a zostane v krokovej pozícií – Rovnováha a Stabilita: malý skok oboma nohami – Držanie tela: horná časť tela 45° pred vertikálou
5	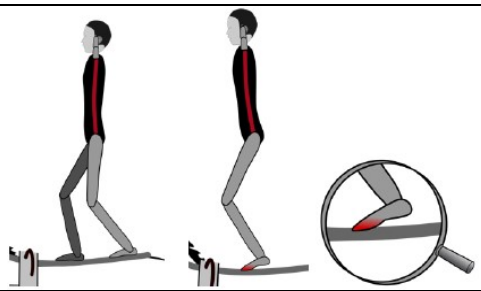	– Väčšina váhy je na špičkách, pätách alebo na jednom chodidle – Rovnováha a Stabilita: veľký krok (dlhší ako chodidlo) a zostane v krokovej pozícií
4	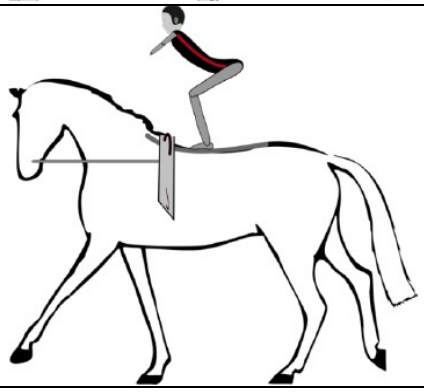	– Minimálna absorpcia pohybu koňa počas celého cvičenia – Rovnováha a stabilita: veľká strata rovnováhy: veľký skok ovplyvňujúci pohodlie koňa, neustále prešľapovanie, poskakovanie/skok dvakrát alebo viac krát – Držanie tela: horná časť tela viac ako 45° pred vertikálnou r. A veľké odchýlky od fyziologicky správnej polohy chrbtice

Zrážky

1 bod	• Za nenakľaknutie pred stojom (písmeno K)

4.2.11 KĽAK S UPAŽENÍM

Podstata:

Harmónia s koňom
Rovnováha
Kontrola tela a Držanie tela

Mechanika:

Kľak s upažením je statické cvičenie a pozostáva z 3 biomechanických fáz:

1. Fáza nasadenia — sa začína zo sedu vpred
2. Statická fáza — sa začína po zaujatí statickej polohy
3. Fáza zosadenia — sa začína po dokončení statickej fázy

1) Zo sedu sa voltižér dostane do polohy lavičky, pričom neustále absorbuje konský cval. Ruky sa súčasne púšťajú madiel, horná časť tela sa dvíha do vzpriameného kľaku, ruky sa upažia (počas vystierania sa tela, alebo po vystretí sa). Hlava po celú dobu smeruje dopredu.

2) Statická fáza a počítanie cvalových skokov sa začína, keď sa zaujme statická poloha.

- Cvalový skok absorbuje voltižér najmä kĺbmi od chodidiel po bedrá. Kĺby nôh sú ohnuté len toľko, koľko je potrebné na absorbovanie zmien stúpania chrbta koňa.
- Horná časť tela zostáva vo fyziologicky správnej polohe. Ramená a panva zostávajú v priečnej rovine koňa rovnobežnej s voltížnym pásom.
- Dolné končatiny sú rovnobežné so strednou osou koňa (pozri obrázok). Kolená sú od seba na šírku bedier a smerujú dopredu. Kolená a chodidlá zostávajú nehybné a váha je počas celej doby rovnomerne rozložená na dolných končatinách.
- V upažení sú špičky prstov vo výške očí.
- Telo je stále pružné a bez akéhokoľvek napätia okrem svalovej činnosti potrebnej na prispôsobenie sa cvalu a udržanie opísanej pozície. Voltižér je v stabilnej a kontrolovanej polohe.
- Počítanie cvalových skokov sa končí, keď sa začne fáza zosadenia.

3) Po ukončení statickej fázy Voltižér súčasne spustí ruky nadol za stáleho absorbovania cvalu, tvárou pred.

Voltižér sa chytí za vrchnú časť madiel, podoprie časť svojej váhy o paže, vystrie nohy nadol a jemne skĺzne do sedu vpred

10	Vzpriamená horná časť tela tvoriaca vertikálnu líniu cez ramená a boky, s rovnomerne rozloženou váhou
5	Horná časť tela je naklonená dopredu približne v 45° uhle

Zrážky

Do 1 bodu	• kolená nie sú rovnobežné s chrbticou koňa • kolená širšie ako bedrá • pomalé nasadenie cvičenia alebo nie plynulé
Do 2 bobov	• Nerovnomerne rozložená váha na dolných končatinách

4.2.12 PRVÁ ČASŤ ODSKOČENIA

Podstata:

Harmónia s koňom
Výška a pozícia ťažiska
Prechod z priamej osi do sklopenia

Mechanika:

Prvá časť odskočenia je dynamické cvičenie, ktoré pozostáva zo 4 biomechanických fáz:

1.	Energetická fáza	sa začína v sede vpred a zahŕňa zášvih
2.	Fáza švihu a stúpania	sa začína, keď telo voltižéra stratí kontakt s koňom a ruky sú jediným kontaktným bodom
3.	Fáza klesania	sa začína po dosiahnutí maximálnej výšky
4.	Fáza dopadu	začína dotknutím sa koňa (nohami, panvou) a končí sa v bočnom sede vo vnútri

1) Zo sedu vpred s rukami na madlách voltižér získava energiu tým, že zdvihne nohy dopredu a nahor (predšvih) a potom švihne nohami nadol a dozadu (zášvih), pričom sa horná časť tela pohybuje dopredu a nadol. Ruky sú na madlách.

2) Akonáhle telo stratí kontakt s koňom (s výnimkou rúk na madlách), nohy sú vystreté v línii s pozdĺžnou osou voltižéra a plynulo sa vyšvihnú nahor, aby dosiahli vertikálnu polohu - stojku na rukách - s úplne vystretými pažami a ramenami. Horná časť tela je počas celého cvičenia udržiavaná vo fyziologicky správnej polohe. Panva a os ramien voltižéra je rovnobežná s osou ramien koňa.

3) Po chvíľkovom stoji na rukách, voltižér posunie ramená dopredu, aby udržal ťažisko nad stredom opornej plochy (rúk) a zároveň absorboval cvalový skok ramenami a zachoval napnutosť paží. Nohy a telo sa spúšťajú dole pomaly s ohnutými bokmi kontrolovaným, plynulým a dobre vyváženým pohybom, s konštantnou rýchlosťou a správnym držaním tela podľa pozdĺžnej osi, ramená a panva sú v pravom uhle ku pásu.

4) Voltižér sa jemne dotkne vnútornej strany podušky blízko pásu vonkajšou stranou pravej dolnej končatiny, nohy sú celý čas spolu, panva a os ramien sú rovnobežné a smerujú k rukám. Voltižér jemne skĺzne do vzpriameného bočného sedu vo vnútri, os ramien je mierne natočená dopredu.

Z vnútorného sedu prenáša voltižér napnutú pravú nohu nad krkom koňa vo vysokom, širokom oblúku (ako polkruh). Horná časť tela zostáva vzpriamená vo fyziologicky správnej

polohe, zatiaľ čo ľavá noha zostáva dole a v kontakte s koňom bez zmeny polohy. Madlá sa uvoľnia a znovu sa uchopia, keď noha prechádza.

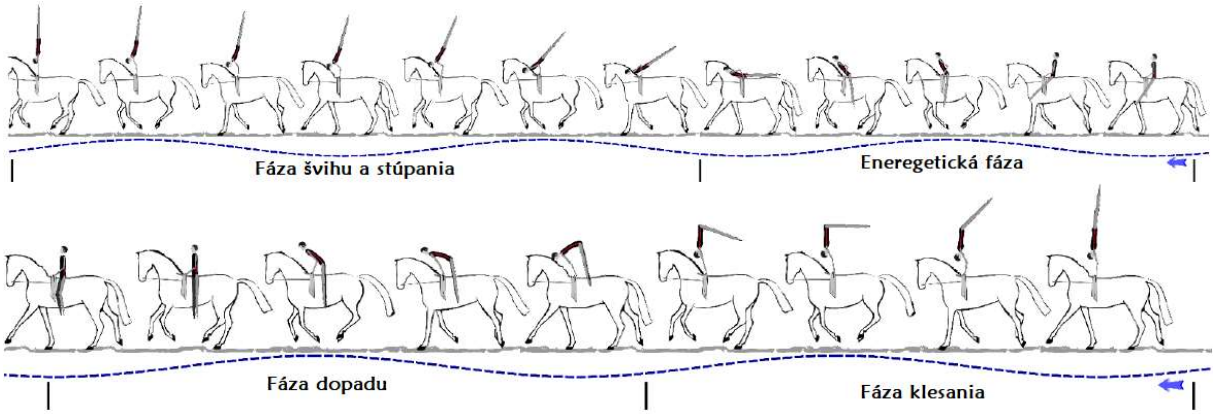

10	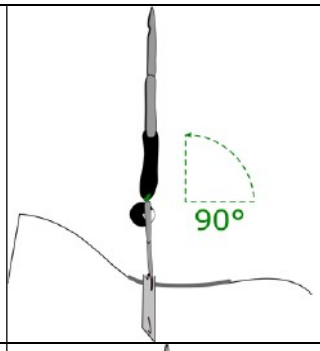	✓ V najvyššom bode: maximálne napnuté paže a ramená A uhol medzi hornou časťou tela a horizontálnou r.: 90° ✓ Kontrola tela a držanie tela: Správne ✓ Pomalé, kontrolované a vyvážené sklopenie s Jemným dopadom do správneho bočného sedu do vnútra ✓ Správna plynulosť pohybu
9	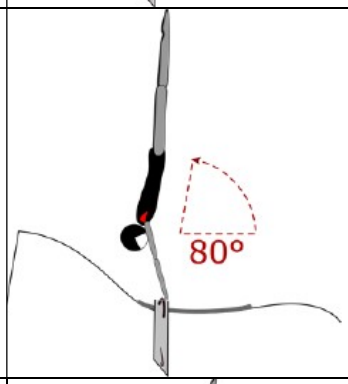	✓ Správna Kontrola tela /držania tela ✓ Pomalé, kontrolované a vyvážené sklopenie s jemným dopadom – V najvyššom bode: Uhol medzi hornou časťou tela a horizontálnou r.: 80° – V najvyššom bode: maximálne napnuté paže (bez ramien) – Mierna nepravidelnosť v plynulosti
8	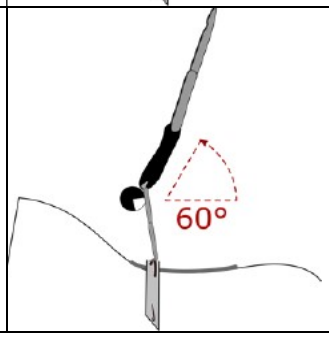	✓ Správna Kontrola tela /držania tela ✓ Pomalé, kontrolované klesanie dobrým/ vyváženým sklopením s jemným dopadom – V najvyššom bode: Maximálne napnutie paží A uhol medzi hornou časťou tela a horizontálnou r.: 60° – Menšie nepravidelnosti v plynulosti

7	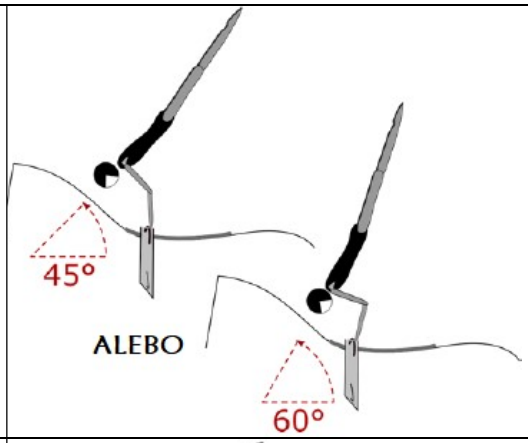	– V najvyššom bode: • Stredné napnuté paže A uhol medzi hornou časťou tela a horizontálnou r.: 45° **ALEBO** • Stredne napnuté paže A uhol medzi hornou časťou tela a horizontálnou r.: 60° – Pri klesaní chýba určitá kontrola tela a dopad nie je úplne jemný a harmonický – Malá nepravidelnosť v plynulosti – Kontrola tela a držanie tela: malé odchýlky, ako je prehnutý chrbát, nie je v súlade s pozdĺžnou osou koňa...
6	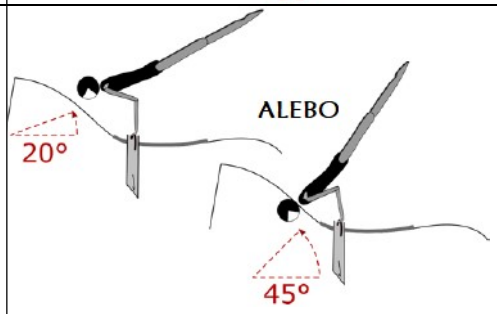	V najvyššom bode: • Stredné napnuté paže A uhol medzi hornou časťou tela a horizontálnou r.: 20° **ALEBO** • Minimálne napnuté paže A uhol medzi hornou časťou tela a horizontálnou r.: 45° – Stredná odchýlka v pohybe nôh – Kontrola tela a držanie tela: stredná odchýlka ako je prehnutý chrbát, nie je v jednej línii s pozdĺžnou osou koňa, nesprávne držanie tela, ako napr. pozdĺžna os nie je rovná, ramená a/alebo panva nie sú rovnobežné s konským chrbtom – Pomerne tvrdé dosadnutie
5	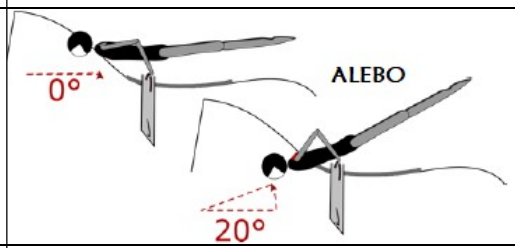	– V najvyššom bode: • Minimálne napnuté paže A uhol medzi hornou časťou tela a horizontálnou r.: 0° **ALEBO** • Žiadne napnutie paží A uhol medzi hornou časťou tela a horizontálnou r.: 20°
4	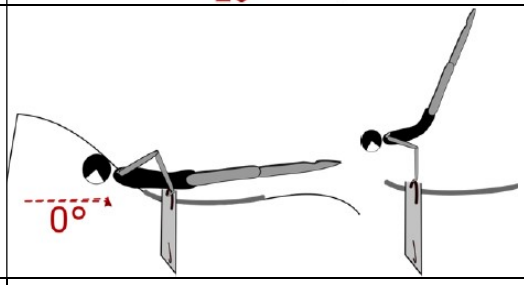	– V najvyššom bode: Žiadne napnutie paží A uhol medzi hornou časťou tela a horizontálnou r.: 0° – Kontrola / držanie tela: Veľké odchýlky, ako napríklad výrazne prehnutý chrbát, nie je v jednej línii s pozdĺžnou osou koňa, nedostatočné napnutie nôh. – Závažný pád na koňa, výrazné narušenie pohodlia alebo rovnováhy koňa
3		– Hmotnosť podopretá na ramenách počas celého cvičenia

Zrážky

Do 0,5 bodov	• Odchýlky od popísaného preloženia nohy do sedu vpred
Do 1 bodu	• V povinnej zostave 2: Odchýlky od popísaného odskočenia dovnútra

4.2.13 PRVÁ ČASŤ ODSKOČENIA S NÁSLEDNÝM ODSKOKOM DOVNÚTRA

Prvá časť odskočenia s následným odskokom dovnútra je dynamické cvičenie, ktoré pozostáva zo 5 biomechanických fáz:

Fáza 1 – 4: viď Prvá časť odskočenia bod 4.2.12.

Fáza 5 – Odskok dovnútra: začína sa z vnútorného sedu znožmo a os ramien je mierne natočená dopredu. So spolu nohami sa voltižér súčasne otočí celé telo do smeru jazdy s napnutými pažami a bokmi, následne sa odtlačí od madiel smerom hore a od koňa. Voltižér pustí madlá a predvedie správny odskok.

Platí referenčná známka a grafika ako pre Prvú časť odskočenia, pričom pri fáze Odskoku sa má postupovať podľa vyššie uvedeného opisu.

Zrážky

Do 1 bodu	• Odchýlky od popísaného odskočenia dovnútra

4.2.14 ZÁŠVIH S NOHAMI SPOLU

Podstata:

Harmónia s koňom
Kvalita pohybu
Kontrola tela a držanie tela

Mechanika:

Zášvih s nohami spolu je dynamické cvičenie, ktoré pozostáva zo 4 biomechanických fáz:

1. Energetická fáza — sa začína v sede a zahŕňa zášvih
2. Fáza švihu a stúpania — sa začína, keď telo stratí kontakt s koňom a ruky sú jediným kontaktným bodom
3. Fáza klesania — sa začína po dosiahnutí maximálnej výšky
4. Fáza dopadu — začína dotknutím sa koňa (nohami, panvou) a končí sa v sede vpred.

1) Zo sedu vpred s rukami na madlách voltižér získava energiu tým, že zdvihne nohy dopredu a nahor (predšvih) a potom švihne nohami nadol a dozadu (zášvih), pričom sa horná časť tela pohybuje dopredu a nadol. Ruky sú na madlách.
2) Akonáhle telo stratí kontakt s koňom (s výnimkou rúk na madlách), nohy sú vystreté v línii s pozdĺžnou osou voltižéra a plynulo sa vyšvihnú nahor, aby dosiahli vertikálnu polohu – stojka na rukách – s úplne vystretými pažami, ramenami a nohami spolu. Horná časť tela je počas celého cvičenia udržiavaná vo fyziologicky správnej polohe. Panva a os ramien sú rovnobežné s osou ramien koňa.
3) Po chvíľkovom stoji na rukách, voltižér posunie ramená dopredu, aby udržal ťažisko nad stredom opornej plochy (rúk) a zároveň absorboval cvalový skok ramenami a zachoval napnutosť paží. Nohy a telo klesajú dole pomalým kontrolovaným, plynulým a dobre vyváženým pohybom, s konštantnou rýchlosťou a správnym držaním tela podľa pozdĺžnej osi, ramená a panva sú v pravom uhle ku pásu.
4) Jemné, vzpriamené a vycentrované dosadnutie s vertikálnou hornou časťou tela.

Zášvih s nohami spolu sa vykonáva plynulo.

Platí referenčná známka a grafika ako pre Prvú časť odskočenia, okrem fázy klesania, pri ktorej sa má postupovať podľa vyššie uvedeného opisu.

Zrážky

1 bod	• V najvyššom bode nohy nie sú spolu

4.2.15 ODSKOK ZO SEDU VPRED DO VONKU

Podstata:

Harmónia s koňom
Kvalita pohybu
Kontrola tela a držanie tela

Mechanika:

Odskok zo sedu vpred do vonku je dynamické cvičenie, ktoré pozostáva zo 4 biomechanických fáz:

1. Energetická fáza — sa začína v sede a zahŕňa zášvih
2. Fáza švihu a stúpania — sa začína, keď telo stratí kontakt s koňom a ruky sú jediným kontaktným bodom
3. Letová fáza — sa začína keď obe ruky stratia kontakt s madlami
4. Fáza dopadu — sa začína tesne pred tým, ako sa nohy dotknú zeme, a končí sa vybehnutím po doskoku

Fáza 1 – 4: viď Prvá časť odskočenia bod 4.2.12.

Platí referenčná známka a grafika ako pre Druhú časť odskočenia.

Zrážky

1 bod	• Dopad inak ako na obe chodidlá (písmeno F)

4.2.16 DRUHÁ ČASŤ ODSKOČENIA

Podstata:

Harmónia s koňom
Kvalita pohybu
Kontrola tela a držanie tela

Mechanika:

Druh časť odskočenia je dynamické cvičenie, ktoré pozostáva zo 4 biomechanických fáz:

1.	Energetická fáza	sa začína v sede a zahŕňa zášvih
2.	Fáza švihu a stúpania	sa začína, keď telo stratí kontakt s koňom a ruky sú jediným kontaktným bodom
3.	Letová fáza	sa začína keď obe ruky stratia kontakt s madlami
4.	Fáza dopadu	sa začína tesne pred tým, ako sa nohy dotknú zeme, a končí sa vybehnutím po doskoku

1) Zo sedu vpred s rukami na madlách voltižér získava energiu tým, že zdvihne nohy dopredu a nahor (predšvih) a potom švihne nohami nadol a dozadu (zášvih), pričom sa horná časť tela pohybuje dopredu a nadol. Ruky sú na madlách.

2) Akonáhle telo stratí kontakt s koňom (s výnimkou rúk na madlách), nohy sú vystreté v línii s pozdĺžnou osou voltižéra a plynulo sa vyšvihnú nahor. Horná časť tela je počas celého cvičenia udržiavaná vo fyziologicky správnej polohe. V uhle 80° k horizontálnej rovine voltižér sa súčasne odtláča oboma rukami od madiel.

3) Na začiatku letovej fázy, voltižér získa dodatočnú výšku odtlačením sa od madiel a pokračuje v plynulom pohybe nahor a dozadu.

Nohy zostávajú vystreté počas celej letovej fáze. Paže sú takmer rovné a bez napätia; lakte a zápästia môžu byť mierne ohnuté. Paže môžu byť v akejkoľvek polohe/smere, pokiaľ sú symetrické a vykonávajú plynulý pohyb, ktorý je v súlade s pohybom tela.

4) Správny dopad vedľa konskej stopy.

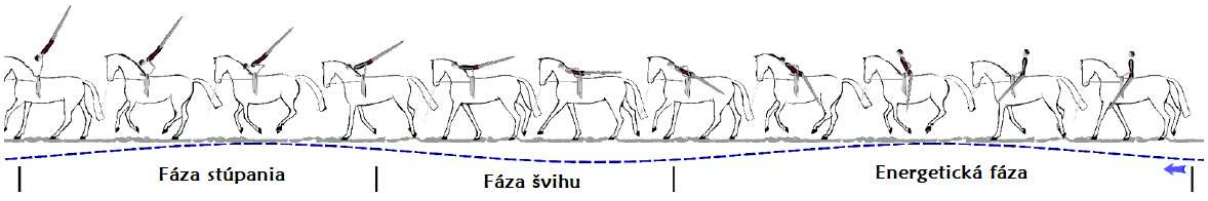

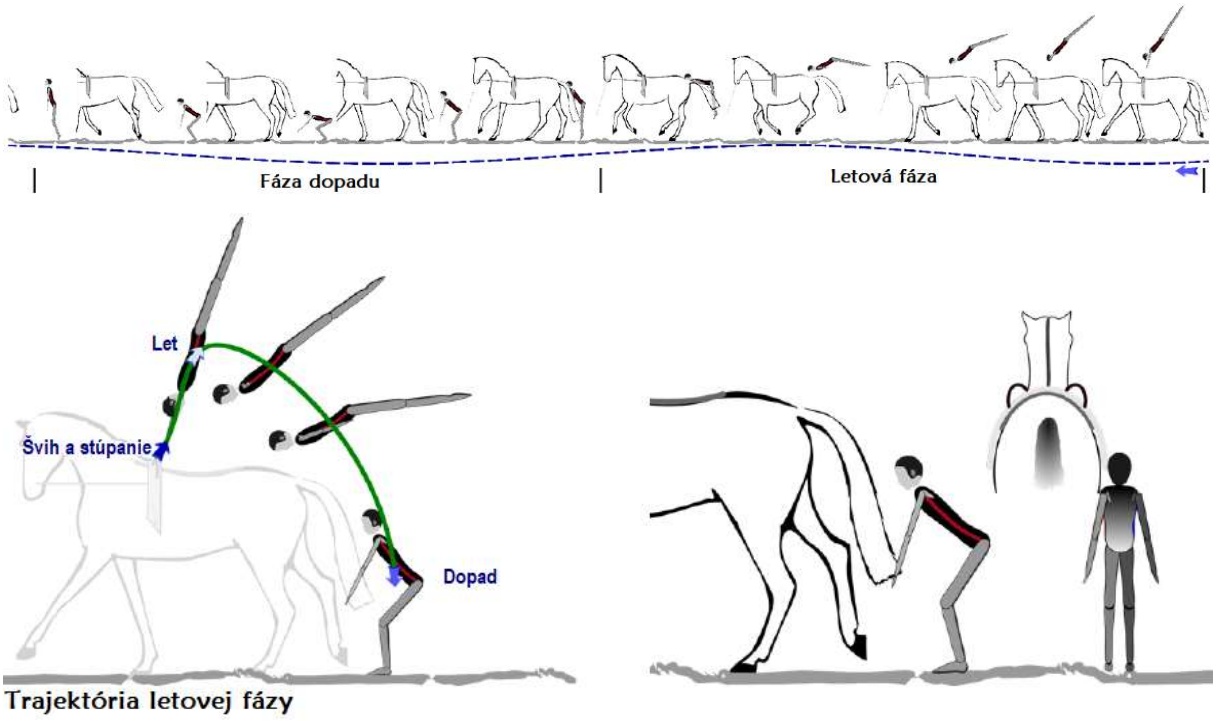

10	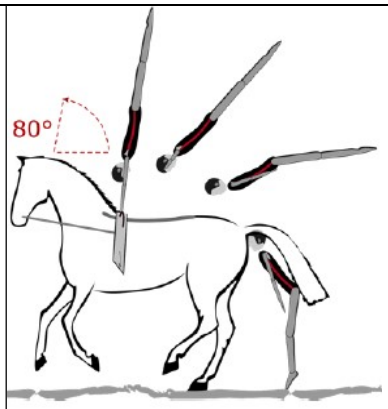	✓ Na konci fázy stúpania, úplne vystreté paže A uhol medzi hornou časťou tela a horizontálnou r.: 80° ✓ Odtlačenie oboma pažami súčasne bez oneskorenia ✓ Fáza letu: Správne ✓ Správna plynulosť ✓ Kontrola tela / držanie tela: Správne ✓ Nohy spojené počas fázy stúpania a letu ✓ Správne doskočenie
9	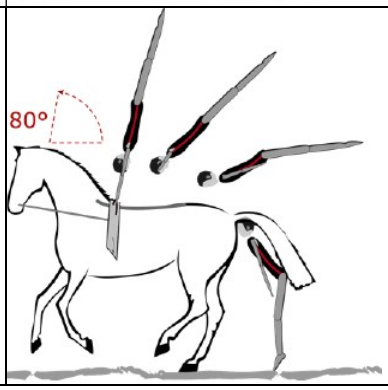	✓ Na konci fázy stúpania, úplne vystreté paže A uhol medzi hornou časťou tela a horizontálnou r.: 80° ✓ Správna plynulosť ✓ Kontrola tela / držanie tela: Správne ✓ Nohy sú spolu počas celej doby ✓ Správne doskočenie – Letová fáza: odtlačenie sa oboma rukami súčasne, ale s miernym oneskorením – Letová fáza: plynulý pohyb dozadu; bez ďalšieho stúpania.

8	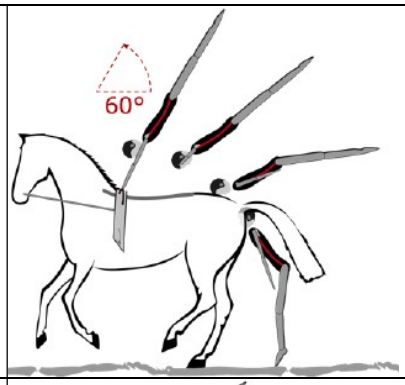	✓ Kontrola tela / držanie tela: Správne – Na konci fázy stúpania, úplne vystreté paže A uhol medzi hornou časťou tela a horizontálnou r.: 60° – Odtlačenie s menším oneskorením – Menšie nepravidelnosti v plynulosti – Nohy mierne otvorené
7	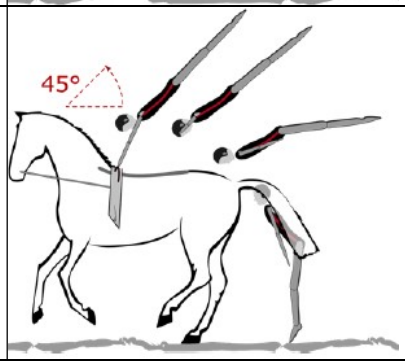	– Na konci fázy stúpania dostatočné vystreté paže A uhol medzi hornou časťou tela a horizontálnou r.: 45° – Kontrola tela / držanie tela: Menšie odchýlky v polohe chrbtice ("prehnutý chrbát"), ramien alebo bokov (nie sú rovnobežné s ramennou líniou koňa), nie sú v jednej rovine s pozdĺžnou osou koňa
6	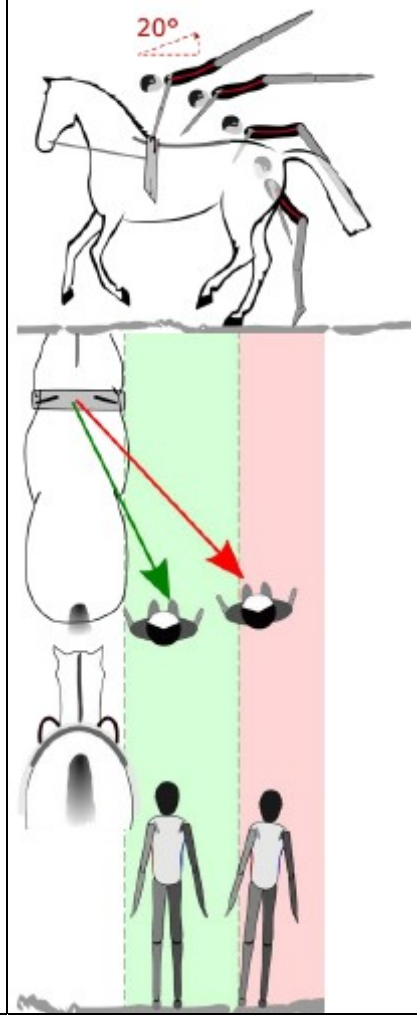	– Na konci fázy stúpania strede napnuté paže A uhol medzi hornou časťou tela a horizontálnou r.: 20° – Odtlačenie v horizontálnej polohe alebo neskôr – Stredná nepravidelnosť v plynulosti – Kontrola tela / držanie tela: Stredné odchýlky v polohe chrbtice ("prehnutý chrbát"), ramien alebo bokov (nie sú rovnobežné s líniou ramien koňa), nie sú v jednej rovine s pozdĺžnou osou koňa – Dotknutie sa podušky počas letovej fázy – Doskok: Voltižér dopadne viac na vonkajšiu stranu Koňa, než je správne

5	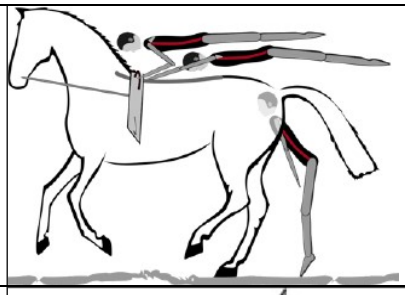	– Na konci fázy stúpania minimálne napnuté paže A uhol medzi hornou časťou tela a horizontálnou r.: 0°
4	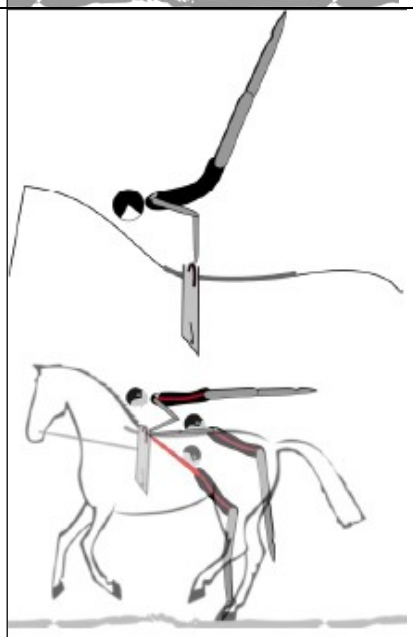	– Žiadna fáza stúpania A uhol medzi hornou časťou tela a horizontálnou r.: 0 – Veľká nepravidelnosť v plynulosti – Kontrola tela / držanie tela: Veľké odchýlky v polohe chrbtice ("prehnutý chrbát"), ramien alebo bokov (nie sú rovnobežné s líniou ramien koňa), nie sú v jednej rovine s pozdĺžnou osou koňa – Nohy s výrazným nedostatkom napnutia – Závažné prepadnutie na koňa, výrazné narušenie pohodlia alebo rovnováhy koňa
3		– Držanie sa madiel až do dopadu – Dopad na koňa a **následne zošuchnutie sa bez prerušenia pohybu**
0		– Dopad na koňa a pokračovanie zošuchnutím **s jasným prerušením v pohybe**

5 VOĽNÁ ZOSTAVA

5.1 Požiadavky voľnej zostavy

Skupiny voľná zostava test 1

Voľná zostava skupín môže obsahovať samostatné cvičenia, dvojice a trojice s maximálnym počtom 6 statických cvičení v trojici. Maximálne 20 cvičení bude počítaných do známky za obtiažnosť.

Skupiny voľná zostava test 2

Voľná zostava skupín môže obsahovať samostatné cvičenia, dvojice a trojice. Maximálne 25 cvičení bude počítaných do známky za obtiažnosť.

Voľná zostava jednotlivcov

Voľná zostava jednotlivcov obsahuje statické a dynamické cvičenia. Maximálne 10 cvičení bude počítaných do známky za obtiažnosť.

Voľná zostava dvojíc – Test 1

Voľná zostava dvojíc obsahuje náskoky, zoskoky a cvičenia vo dvojici. V priebehu zostavy musia byť obaja voltižéri v kontakte s koňom, s madlami alebo vzájomne (okrem výskokov bez pomoci). Cvičenia jednotlivca sa nezapočítajú do obtiažnosti. Maximálne 10 cvičení bude počítaných do známky za obtiažnosť.

Voľná zostava dvojíc – Test 2

Voľná zostava dvojíc obsahuje náskoky, zoskoky a cvičenia vo dvojici. V priebehu zostavy musia byť obaja voltižéri v kontakte s koňom, s madlami alebo vzájomne (okrem výskokov bez pomoci). Cvičenia jednotlivca sa nezapočítajú do obtiažnosti Maximálne 13 cvičení bude počítaných do známky za obtiažnosť.

5.2 Štruktúra skupín cvičení voľnej zostavy

Všetky informácie týkajúce sa Štruktúrnych skupín a Hodnotenia aj cvičenia voľnej zostavy nájdete v Kapitole III – „Hodnotenie cvičenia“

5.3 Kritéria hodnotenia techniky

Na CVI 1* súťažiach (deti, juniori a seniori) je známka za techniku predstavovaná iba prevedením voľnej zostavy.

Na CVI 2* a súťažiach vyššej úrovne (deti, juniori, mladý jazdec a seniori) je technika rozdelená medzi známku za prevedenie (70%) a známku za obtiažnosť (30%).

Známka za techniku v kategórii mladších detí, rovnako ako CVI 1, obsahuje iba prevedenie cvičení. (nie obtiažnosť).*

Známka za techniku v kategórii staršie deti, juniori, mladý jazdec a seniori je známka rozdelená rovnako ako na CVI 2, t.j. 30% známky predstavuje obtiažnosť a 70% známky prevedenie.*

*V prípade **voľnej zostavy** prevedenej **v kroku** vo všetkých kategóriách je známka za **Techniku polovičná**. Rozhodca zaznačí v listine, že zostava bola predvedená v kroku, výpočet polovičnej známky zabezpečí výpočtové stredisko.*

5.3.1 Prevedenie

Maximálna známka je 10 bodov. Bodovanie môže byť v desatinách. Výsledná známka za prevedenie bude počítaná na tri desatinné miesta.

Rozhodovanie sa začína keď sa (prvý) voltižér dotkne koňa, voltížneho pásu alebo podušky a končí keď sa posledný voltižér dotkne zeme po finálnom odskočení.

Priemerovací systém musí byť použitý vo všetkých voľných zostavách.

Priemerovací systém

Za každé cvičenie, ktoré nebolo prevedené excelentne (10) bude udelená zrážka od 1 po 10 bodov.

Zrážky za prechody môžu byť zahrnuté do zrážky z nasledujúceho cvičenia alebo zapísané samostatne. To isté platí pre prerušenie v prevedení (čakanie príliš dlho na prevedenie nasledujúceho cvičenia).

Zrážky sú uvedené v kapitole "Hodnotenie cvičení", bod 3.3. Referenčné známky a všeobecné zrážky.

- Tieto zrážky budú spriemerované podľa počtu započítaných cvičení (E,M,D,R).

- Nepodržané Statické cvičenia nebudú rátané do stupňa obtiažnosti ani do priemeru cvičení avšak môže im byť udelená zrážka podľa prevedenia, môže sa odpočítať až do 10 bodov.

Pády

Pád je nekontrolovateľný pohyb, **ktorý môže viesť k tomu, že sa voltižér dotkne zeme, a hodnotí sa v závislosti od jeho závažnosti**.

Pády zaznamená Rozhodca pre Techniku a potrestá zrážkou z výsledku výkonu, pričom odpočítanie za pád sa nepriemeruje, ale odpočíta sa na konci. Pozri príklad pre Priemerný Systém hodnotenia nižšie.

Pády sa zaznamenávajú do výsledkovej listiny zapísaním "F" a príslušnej zrážky.

Kategórie pádov sú uvedené v bode 3.6. "Pády vo voľnej a technickej zostave".

Príklad pre Priemerovací systém

Jednotlivec voľná zostava

D 3 E 2 R 8 2 D 2 3 M 1 D 5 (F 1,0) 3 D D 2 (F 2,0) E D R 5 D M 3 M 2 (F 0,4)

Počet pádov: 1,0 + 2,0 + 0,4 = 3,4

Počet cvičení:		
	E	2
	M	3
	D	7
	R	2
	SPOLU	14

Zrážky: 41

Priemerná zrážka: 41 zrážka / 14 cvičení = 2,929

Priemer odpočítaný od 10,0	10,000	
	- 2,929	7,071
Zrážka za pády:		3,400
Body za prevedenie		**3,671**

V tomto príklade dva prvky (bod E) dostali zrážky (2,3), ktoré sú pripočítané k zrážkam za cvičenia. Jedno D - cvičenie nebol podržaný a dostal zrážku (3) za zlé prevedenie.

Počas zostavy sa vyskytli tri pády, jeden z nich pád po doskoku.

Pády sú zapísané do kolónky „pád“ v listine rozhodcu, ktorý hodnotí Techniku.

Zrážky za pády sa sčítajú v samostatnom políčku (1,0 + 2,0 + 0,4 = 3,4) a na konci sa odpočítajú od výsledku.

5.3.2 Stupeň obtiažnosti – všeobecne

Maximálna známka je 10 bodov. Bodovanie môže byť v desatinách.

Rozhodovanie sa začína keď sa prvý voltižér dotkne koňa, voltížneho pásu alebo podušky a končí uplynutím časového limitu.

Náročnosť cvičenia možno posúdiť pomocou piatich všeobecných kritérií uvedených v kapitole 3. "Hodnotenie cvičení".

Čím vyššie sú požiadavky týkajúce sa piatich všeobecných kritérií, tým sa zvýši aj stupeň náročnosti.

Body sa neudeľujú za:

- statické cvičenie držané menej ako tri cvalové skoky;
- voľná zostava- cvičenie začaté po časovom limite;
- cvičenie z ktorejkoľvek povinnej zostavy, bez ohľadu na polohu paží;
- cvičenie prevedené nie v cvalovom skoku (klus);
- opakovanie toho istého cvičenia
- asistované zoskoky a náskoky zo zeme

V „Katalógu obtiažnosti“ sú roztriedené cvičenia voľnej zostavy podľa ich stupňa obtiažnosti.

Pozri aj prílohu I. Stupeň obtiažnosti.

Stupeň obtiažnosti – JEDNOTLIVEC

Cvičenia sú rozdelené do štyroch stupňov obtiažnosti.

Iba 10 cvičení s najvyšším stupňom obtiažnosti bude hodnotených nasledovne:

Rizikové cvičenie	(R)	1,3 bodu
Obtiažnosť	(D)	0,9 bodu
Obtiažnosť	(M)	0,4 bodu
Obtiažnosť	(E)	0,0 bodu

Rizikové cvičenia vo voľnej zostave jednotlivca

Cvičenia D sa stávajú rizikovými (R):

- Ak prevedené cvičenie je variácia existujúceho D- cvičenia, ale je prevedený s oveľa vyššou náročnosťou (vyšší stupeň náročnosti podmienok). Napríklad: salto je obťažnosť D, avšak salto s dvoma obratmi sa stane R- cvičením.;
- Variácie existujúceho D - cvičenia, ktorého obtiažnosť už nemôže byť vyššia, napríklad: stojka na jednej ruke;
- Ak nasadenie alebo zakončenie cvičení je veľmi náročné;
- Ak je séria D – cvičení prevedená v bezprostrednej následnosti (zakončenie jedného cvičenia sa stáva nasadením druhého).

Stupeň obtiažnosti – SKUPINA

Cvičenia sú rozdelené do troch stupňov obtiažnosti.

Skupina Voľná zostava 1

Iba 20 cvičení s najvyšším stupňom obtiažnosti bude hodnotených nasledovne:

Ťažké cvičenia	(D)	0,5 bodu
Stredne ťažké cvičenia	(M)	0,3 bodu
Ľahké cvičenia	(E)	0,1 bodu

Skupina Voľná zostava 2

Iba 25 cvičení s najvyšším stupňom obtiažnosti bude hodnotených nasledovne:

Ťažké cvičenia	(D)	0,4 bodu
Stredne ťažké cvičenia	(M)	0, bodu
Ľahké cvičenia	(E)	0,1 bodu

Stupeň obtiažnosti - DVOJICA

Cvičenia sú rozdelené do troch stupňov obtiažnosti.

Dvojica Voľná zostava 1

Iba 10 cvičení s najvyšším stupňom obtiažnosti bude hodnotených nasledovne:

Ťažké cvičenia	(D)	1 bodu
Stredne ťažké cvičenia	(M)	0,5 bodu
Ľahké cvičenia	(E)	0,0 bodu

Dvojica Voľná zostava 2

Iba 13 cvičení s najvyšším stupňom obtiažnosti bude hodnotených nasledovne:

Ťažké cvičenia	(D)	0,8 bodu
Stredne ťažké cvičenia	(M)	0,4 bodu
Ľahké cvičenia	(E)	0,0 bodu

♦ Na národných pretekoch sa v súťaži dvojíc do obtiažnosti ráta 10 najobťažnejších cvičení.

Cvičenia, ktoré sa započítavajú do hodnotenia voľnej zostavy Dvojíc:

- Náskok a odskok oboch voltižérov.
- Jednotlivecké cvičenia na koni **nie sú hodnotené** do obtiažnosti.
- Cvičenia dvojíc: (double exercises)
  - Statické cvičenia, ktoré sa predvádzajú súčasne: najťažšie cvičenie je hodnotené,
  - 1 statické a 1 dynamické cvičenie je predvádzané súčasne: každé cvičenie dostane samostatnú známku za obtiažnosť, (len ak sa voltižéri navzájom nepodporujú alebo nestabilizujú)
  - predvádzajú sa 2 dynamické cvičenia z rôznych štruktúrnych skupín (napr. jeden voltižér predvádza kotúľ, zatiaľ čo druhý predvádza džigitovku): každé cvičenie dostane samostatnú známku podľa úrovne obtiažnosti,
  - vykonávajú sa 2 dynamické cvičenia z rovnakej štruktúrnej skupiny (napr. dva podobné džigitovky): hodnotí sa najťažšie z nich.

Cvičenia, ktoré sa započítavajú do hodnotenia voľnej zostavy Skupín:

- Náskok a odskok (statické, dynamické) **sú všetky hodnotené**.
- Všetky jednotlivecké cvičenia (statické a dynamické) sú hodnotené.
- Dvojicové a trojicové cvičenia:
  - Statické cvičenia, ktoré sa predvádzajú súčasne: najťažšie cvičenie je hodnotené,
  - 1 statické a 1 dynamické cvičenie je predvádzané súčasne: každé cvičenie dostane samostatnú známku za obtiažnosť, (len ak sa voltižéri navzájom nepodporujú alebo nestabilizujú)
  - predvádzajú sa 2 dynamické cvičenia z rôznych štruktúrnych skupín (napr. jeden voltižér predvádza kotúľ, zatiaľ čo druhý predvádza džigitovku): každé cvičenie dostane samostatnú známku podľa úrovne obtiažnosti,
  - vykonávajú sa 2 dynamické cvičenia z rovnakej štruktúrnej skupiny (napr. dva podobné džigitovky): hodnotí sa najťažšie z nich.

5.4 Umelecký dojem

5.4.1 Všeobecné

Hodnotenie umeleckého dojmu sa začína v okamihu, keď sa prvý voltižér dotkne voltížneho pásu, podušky alebo koňa, a končí sa uplynutím časového limitu.

Maximálny počet bodov je 10. Bodovanie môže byť v desatinách.

- *V súťaži skupín je povolený 1 náskok a 1 zoskok s asistenciou zo zeme bez trestu. Za každé ďalšie naskočenie a/alebo zoskočenie s asistenciou zo zeme sa odpočíta 0,5 bodu z celkovej známky umeleckého dojmu.*

Ozdobné doplnky/ rekvizity

Ozdobné doplnky musia byť vyrobené z mäkkého, látkového a/alebo poddajného materiálu. Nesmú nijakým spôsobom ohrozovať bezpečnosť koňa ani voltižéra (voltižérov). (Príkladom nepovoleného príslušenstva sú ostré a/alebo špicaté vlasové doplnky vyrobené z tvrdého materiálu).

Tvár voltižéra musí byť viditeľná pre rozhodcu (rozhodcov): Nie sú povolené žiadne masky ani kompletné pomaľovanie tváre. (Namaľovaná môže byť maximálne jedna štvrtina tváre).

Rekvizity nie sú v aréne povolené. Rekvizity sú akékoľvek predmety, ktoré sa prenášajú alebo nosia v aréne a ktoré sa dajú oddeliť od voltižéra (voltižérov) alebo lonžéra, napríklad: opasky (nosené na vonkajšej strane šiat), klobúky, plášte, úpravy šiat na zlepšenie úchopu, pomôcky (vrátane svetiel) sú v aréne prísne zakázané.

Oblečenie lonžéra musí byť čisté a upravené a malo by dopĺňať oblečenie voltižéra, ak je to praktické.

SKUPINY Voľná Zostava - výsledková listina

ŠTRUKTÚRA 50%	**Rôznorodosť cvičení** Pomer medzi statickými a dynamickými cvičeniami. Pomer medzi jednotlivými, dvojitými a trojitými cvičeniami. Výber cvičení, pozícií a prechodov z rôznych štrukturálnych skupín.	**C1**	**25%**
	Rôznorodosť pozícií Rôznorodosť pozícií jednotlivých cvičení vo vzťahu ku koňovi a k smeru pohybov. Vyvážené využívanie priestoru; využívanie všetkých oblastí chrbta, krku a zadku koňa vrátane skokov na zemi. Rovnaká zapojenosť všetkých voltižérov, nie nadmerné využívanie jedného alebo dvoch voltižérov.	**C2**	**25%**
CHOREOGRÁFIA 50%	**Celistvosť kompozície a komplexnosť** Výber prvkov a sekvencií tak, aby boli v harmónii s koňom. Plynulé prechody a pohyby demonštrujúce nadväznosť a plynulosť. Vysoká komplexnosť prvkov, sekvencií, prechodov, pozícií a kombinácií cvičení. Schopnosť kontrolovať a spájať pohyby a pozície v nestabilnej rovnováhe. Voľnosť pohybov, vyhýbanie sa prázdnemu koňovi Cvičenia, ktoré nepreťažujú Koňa.	**C3**	**30%**
	Interpretácia hudby Hlboké zapojenie do plne rozvinutého hudobného konceptu. Pútavá interpretácia hudby. Vysoká rozmanitosť prejavov v reakcii na rôzne a meniace sa hudobné zložky. Komplexnosť reči tela a viacsmerných gest a pohybov.	**C4**	**20%**

JEDNOTLIVCI Voľná Zostava 2* a 3*- výsledková listina

ŠTRUKTÚRA 50%	**Rôznorodosť cvičení** Pomer medzi statickými a dynamickými cvičeniami. Výber cvičení, pozícií a prechodov z rôznych štrukturálnych skupín.	**C1**	**20%**
	Rôznorodosť pozícií Rôznorodosť pozícií jednotlivých cvičení vo vzťahu ku koňovi a k smeru pohybov. Vyvážené využívanie priestoru; využívanie všetkých oblastí chrbta, krku a zadku koňa vrátane skokov na zemi.	**C2**	**15%**
CHOREOGRÁFIA 50%	**Celistvosť kompozície a komplexnosť** Výber prvkov a sekvencií tak, aby boli v harmónii s koňom. Plynulé prechody a pohyby demonštrujúce nadväznosť a plynulosť. Vysoká komplexnosť prvkov, sekvencií, prechodov, pozícií a kombinácií cvičení. Schopnosť kontrolovať a spájať pohyby a pozície v nestabilnej rovnováhe. Voľnosť pohybov.	**C3**	**35%**
	Interpretácia hudby Hlboké zapojenie do plne rozvinutého hudobného konceptu. Pútavá interpretácia hudby. Vysoká rozmanitosť prejavov v reakcii na rôzne a meniace sa hudobné zložky. Komplexnosť reči tela a viacsmerných gest a pohybov.	**C4**	**30%**

JEDNOTLIVCI Voľná Zostava 1* a Dieťa 1* a 2* - výsledková listina

ŠTRUKTÚRA 50%	**Rôznorodosť cvičení** Pomer medzi statickými a dynamickými cvičeniami. Výber cvičení, pozícií a prechodov z rôznych štrukturálnych skupín.	**C1**	**30%**
	Rôznorodosť pozícií Rôznorodosť pozícií jednotlivých cvičení vo vzťahu ku koňovi a k smeru pohybov. Vyvážené využívanie priestoru; využívanie všetkých oblastí chrbta, krku a zadku koňa vrátane skokov na zemi.	**C2**	**25%**
CHOREOGRÁFIA 50%	**Celistvosť kompozície a komplexnosť** Výber prvkov a sekvencií tak, aby boli v harmónii s koňom. Plynulé prechody a pohyby demonštrujúce nadväznosť a plynulosť. Schopnosť kontrolovať a spájať pohyby a pozície v nestabilnej rovnováhe. Voľnosť pohybov.	**C3**	**35%**
	Interpretácia hudby Hlboké zapojenie do plne rozvinutého hudobného konceptu. Pútavá interpretácia hudby. Vysoká rozmanitosť prejavov v reakcii na rôzne a meniace sa hudobné zložky. Komplexnosť reči tela a viacsmerných gest a pohybov.	**C4**	**10%**

DVOJICE Voľná Zostava – výsledková listina

ŠTRUKTÚRA 50%	**Rôznorodosť cvičení** Pomer medzi statickými a dynamickými cvičeniami. Výber cvičení, pozícií a prechodov z rôznych štrukturálnych skupín. Započítajú sa len dvojicové cvičenia, náskoky a odskoky.	**C1**	**25%**
	Rôznorodosť pozícií Rôznorodosť pozícií jednotlivých cvičení vo vzťahu ku koňovi a k smeru pohybov. Vyvážené využívanie priestoru; využívanie všetkých oblastí chrbta, krku a zadku koňa vrátane skokov na zemi. Rovnaká na rôznych pozíciách oboch voltižérov.	**C2**	**25%**
CHOREOGRÁFIA 50%	**Celistvosť kompozície a komplexnosť** Výber prvkov a sekvencií tak, aby boli v harmónii s koňom. Plynulé prechody a pohyby demonštrujúce nadväznosť a plynulosť. Vysoká komplexnosť prvkov, sekvencií, prechodov, pozícií a kombinácií cvičení. Schopnosť kontrolovať a spájať pohyby a pozície v nestabilnej rovnováhe. Voľnosť pohybov. Vyhýbanie sa prázdnemu koňovi.	**C3**	**30%**
	Interpretácia hudby Hlboké zapojenie do plne rozvinutého hudobného konceptu. Pútavá interpretácia hudby. Vysoká rozmanitosť prejavov v reakcii na rôzne a meniace sa hudobné zložky. Komplexnosť reči tela a viacsmerných gest a pohybov.	**C4**	**20%**

Známky C1 až C4 sa zapíšu do výsledkovej listiny a výpočtové stredisko ich vypočíta.

5.4.2 C1 – Rôznorodosť cvičenia – jednotlivci

Voľná zostava jednotlivcov by mala zahŕňať širokú škálu štruktúr/skupín cvičení, ktoré preukazujú technické a fyzické zdatnosti voltižéra.

Skupiny cvičení C1 a jednotlivé cvičenia sú definované v Katalóg obtiažnosti. Každá skupina obsahuje viacero štruktúrnych skupín, ktoré vykazujú podobnú techniku a fyzickú náročnosť.

Základná známka 10 v hodnotení C1

V C1 je udelená známka 10 v prípade, že je predvedený minimálny počet určených cvičení. Je umeleckou slobodou voltižéra predviesť viac ako jedno predpísané cvičenie zo skupiny 1 – 10.

C1 je vypočítaná na základe dosiahnutia minimálnych požiadaviek pre základnú známku 10 s odpočítaním zrážok (viď nižšie uvedenú definíciu známkovania a zrážok) alebo odchýlok od známky 10.

Skupiny C1:

Skupina č. 1 až č. 5 predstavuje statické cvičenia; skupina č. 6 až č. 10 dynamické cvičenia. Je možné, že jedno cvičenie sa započítava do viac ako jednej skupiny.

#	Skupiny cvičení	Katalóg obtiažnosti	Poznámka	Min. počet cvičení
1	**SEDY** **ZÁVESY** **KĽAKY** **LAVIČKY** (vrátane váhy a pod) **ĽAHY**	1.1 1.6 – 01 iba 1.2 1.4 1.7	• Roznožky a cvičenia v ľahu, ktoré prezentujú pružnosť môžu byť rátané do #1 aj #2 (napr. Roznožka v sede)	1 cvičenie
2	Skupina predstavuje cvičenia preukazujúce pružnosť hornej časti tela, bedier a/alebo nôh **VÁHY** **STOJE** (vrátane stoja kde je noha horizontálne a vyššie) **ROZNOŽKY** (v sede alebo ľahu)	1.4 – 0.3 až 1.4 – 04 1.4 – 0.8 až 1.4 – 13 1.3 – 0.5 až 1.3 – 06 (iba R a D obtiažnosť) 1.1 – 0.4 iba	• Váhy a stoje sa počítajú do #2 iba ak je noha aspoň v horizontálnej pozícii alebo vyššie. • Cvičenia v stoji a roznožky, ak spĺňajú požiadavky sa môžu započítať aj do skupiny #4.	1 cvičenie

3	**VZPORY** **OHNUTIE CHRBTA (MOSTÍK)**	1.5 1.3 – 10 iba		1 cvičenie
4	„Hlava HORE“ **STOJE**	1.3 – 0.1 až 1.3 – 09	• Musí byť prevedený 1 stoj (nerozlišuje sa smer, napr. stoj bokom dovnútra a von je počítaný za to isté cvičenie)	1 cvičenie
5	„Hlava DOLE“ **STOJKY** **RAMENNÉ ZÁVESY**	 1.3 – 12 až 1.3 – 18 1.6 – 0.2 iba		1 cvičenie
6	**VÝSKOKY** (na koni)	2.1 – 0.1 až 2.1 – 03	• Výskok je počítaný do #6 pokiaľ dosiahol aspoň obtiažnosť **M**. • Pokiaľ bol výskok predvedený s **polobrat**om patrí **tiež do #8**.	1 cvičenie
7	**ŠVIHY** (vrátane akéhokoľvek druhu krúženia nohou a voľných vysokých kopov 2.2 – 06) **MLYNSKÉ KOLÁ** (pohyby rotujúce okolo sagitálnej osi tela, môže sa opierať na predlaktí, rukách, ramenách atď.) **VÝŠVIH** (na koni)	2.2 2.4 2.8		2 cvičenia
8	**OBRATY** (pohyby rotujúce okolo pozdĺžnej osi tela) **KOTÚLE** (pohyby rotujúce okolo priečnej osi tela) Rybička bokom cez stojku na rukách **SALTÁ** **PREMETY**	2.3 2.1 – 03 2.7 2.6	• Obrat je započítaný pokiaľ je aspoň o 180°. • Obraty môžu byť započítané v kombinácií s inými #. Skok polobratom je započítaný do #6 aj #8. • 2.1. – 03 je počítaný ako výskok aj ako kotúľ.	2 cvičenia
9	**NASKOČENIE A ZOSKOČENIE** obtiažnosť D		• Iba naskočenie a zoskočenie obtiažnosti D je počítané do #9 respektíve do ostatných skupín.	Náskok 0,5 bodu Zoskok 0,5 bodu
10	**DŽIGITOVKY** obtiažnosť D	3.1 – 3.7		1 **Zvnútra** (0,5 bodu) 1 **Zvonku** (0,5 bodu)

C1 Pravidla hodnotenia

1. Jedno cvičenie môže byť započítané do dvoch kategórií (napr. džigitovka okolo madiel spadá do #10 aj #8, stoj na jednej nohe v rúčke ak druhá je zdvihnutá do vodorovnej polohy alebo vyššie sa započíta do skupiny #2 a #4).
2. Aby mohlo byť statické cvičenie započítané musí byť predvedené na 3 cvalové skoky.
3. Náskok bude započítaný ako cvičenie, ktoré je predvedené v záverečnej pozícii (viď Katalóg obtiažnosti 3.1 – 3.7.) a môže obsahovať aj dynamický prvok. Náskok môže byt započítaný do viac ako jednej kategórie ak spĺňa kritériá (napr. náskoku s kotúľom do kľaku sa započíta do skupiny #8 a #1).
4. Zoskok bude započítaný ako dynamické cvičenie do tej skupiny, do ktorej spadá, (viď Katalóg obtiažnosti 4.1 – 4). Zoskok môže byt započítaný do viac ako jednej kategórie ak spĺňa kritériá (napr. Salto #9 aj #8).
5. Náskoky a zoskoky so stupňom obtiažnosti D budú automaticky započítané do #9.
6. V prípade požiadavky predviesť 2 cvičenia v určitej skupine, voltižér musí predviesť dve rôzne cvičenia danej skupiny. (napr. mlynské kolo z krku na chrbát koňa a mlynské kolo zvnútra do von sa berie ako jedno cvičenie).
7. Nadmerné používanie jedného cvičenia alebo jednej skupiny cvičení (napr. stoje) v porovnaní s ostatnými cvičeniami môže mať za následok udelenie zrážok.

Nadmerné používanie jedného cvičenia rovnakého druhu	**0,5 – 1 bod**
Pomer statických a dynamických cvičení prekračuje pomer 60:40 a opačne.	**0,5 – 1 bod**
Vynechaná skupina cvičení	**1 bod**
Chýbajúci počet cvičení vyžadovaných pre určitú skupinu	**0,5 bodu**

5.4.3 C2 – Rôznorodosť pozícií – jednotlivci

Voľná zostava jednotlivcov by mala zahŕňať širokú škálu pozícií vo vzťahu ku koňovi, rôzne smery a tiež rôzne pozície vo vzťahu k telu voltižéra. Voľná zostava by tiež mala optimálne využívať celý priestor na koni.

Základná známka 10 v hodnotení C2

Známka 10 je udelená v prípade, že sú predvedené aspoň raz všetky pozície (6) a tiež všetky smery (6). C2 je vypočítaná na základe dosiahnutia minimálnych požiadaviek pre základnú známku 10 s odpočítaním zrážok (viď nižšie uvedenú definíciu známkovania a zrážok) alebo odchýlok od známky 10.

Požadované smery:

	Smer	Definícia v Katalógu obtiažnosti	Poznámka	Statický/Dynamický
1	**Dopredu**	Voltižér stojí tvárou v smere pohybu koňa		Statický
2	**Dozadu**	Voltižér stojí v protismere		Statický
3	**Bokom tvárou dnu**	Voltižér je natočený tvárou do stredu kruhu		Statický
4	**Bokom tvárou von**	Voltižér je natočený tvárou von z kruhu		Statický
5	**Obrat dopredu/dozadu**	Obrat okolo horizontálnej osi	Napr. kotúľ vpred alebo vzad	Dynamický
6	**Obrat dnu/von**	Obrat vedúci do stredu alebo ku stredu, obrat vedúci zo stredu alebo od stredu	Mlynské kolo naprieč zvonku dnu, výskok s polovičným obratom dnu alebo von.	Dynamický

Požadované pozície:

	Pozícia	Poznámka
1	**Krk (neck)**	Pozícia ja započítaná ak je ťažisko na krku alebo cez krk
2	**Rúčky (handles)**	Pozícia je započítaná ak je ťažisko nad rúčkami
3	**Chrbát (back)**	Pozícia je započítaná ak je ťažisko na chrbte
4	**Zadok (croup)**	Pozícia je započítaná ak je ťažisko na zadku
5	**Dnu (inside)**	Pozícia je započítaná ak ide o džigitovku dnu alebo zavesenie vo vnútornej slučke
6	**Von (outside)**	Pozícia je započítaná ak ide o džigitovku zvonku alebo zavesenie vo vonkajšej slučke

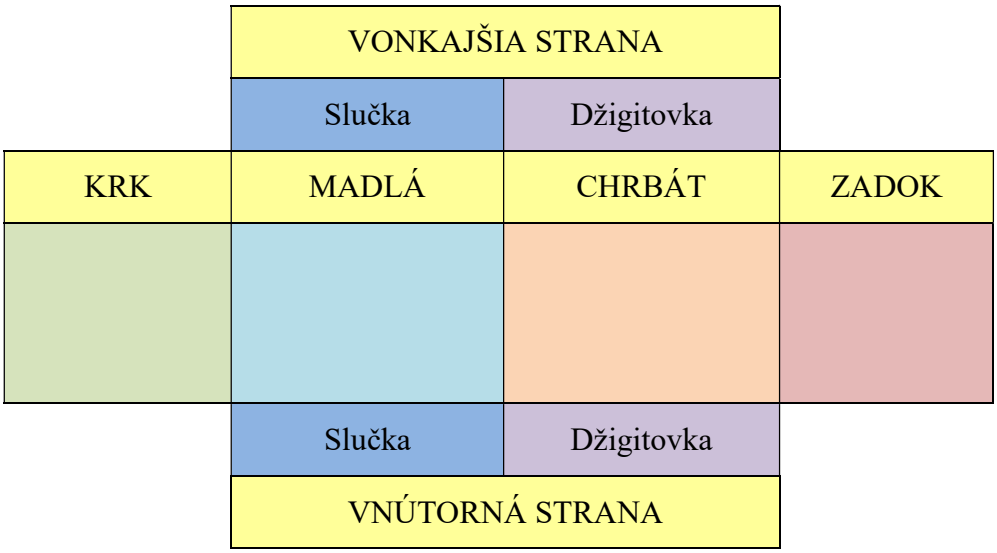

C2 pravidlá hodnotenia

1. Jedno statické cvičenie je započítané za jednu pozíciu a smer.
2. Jedno dynamické cvičenie je započítané za počiatočnú aj záverečnú pozíciu, a jeden smer.
3. Smer statického cvičenia je určené smerom, do ktorého je natočených 70% tela voltižéra (merané osou ramien a bokov).
4. Zoskok má jednu začiatočnú pozíciu a jeden dynamický smer (napr. kotúľ dopredu z kľaku na chrbte koňa je pozícia #3 a smer #5
5. Náskok má jednu záverečnú pozíciu a môže mať jeden statický a jeden dynamický smer (napr. naskočenie do kľaku v protismere – pozícia #3, smer #6 a #2. Ale Naskočenie do kľaku vpred – pozícia #3 a smer #1)
6. Za každú nepredvedenú pozíciu a smer bude udelená zrážka.
7. Za nadmerné používanie jedného smeru alebo pozície bude udelená zrážka.
8. Polohy na chrbte koňa môžu byť proporcionálne používané viacej ako iné polohy. Je to spôsobené najmä tým, že na chrbte koňa začína a končí väčšina dynamických cvičení, krk a madlá majú menšiu nosnú silu a nemali by byť nadmerne používané. Pomer 1:5 bude považovaný za nadmerné používanie chrbta koňa a bude udelená zrážka.

Zrážky:

Nepredvedenie každej polohy alebo smeru	**1 bod**
Nadmerné používanie smeru alebo pozície v porovnaní s celkovým počtom predvedených cvičení (pomer viac ako 1:3) pre polohy na chrbte koňa je povolený pomer vyšší (1:5)	**Do 1 bodu**

5.4.4 C1 – Rôznorodosť cvičení – skupiny a dvojíc

Voľná zostava skupín a dvojíc by mala zahŕňať veľké množstvo štruktúr a kombinácií.

Štruktúry: skupiny cvičení viď v bode 5.4.2.

Kombinácie: viď nižšie

- Cvičenia jednotlivca: iba jeden voltižér na koni
- Dvojice:
    - Dvojité podporné cvičenia Jeden voltižér výrazne podopiera druhého voltižéra;
    - Dvojité kombinované cvičenia: Dvaja voltižéri predvádzajú samostatné cvičenia jednotlivca bez vzájomnej podpory alebo iba s minimom vzájomnej podpory.
    - Kombinované dynamické cvičenia
- Trojice:
    - Trojité podporné cvičenia: Dvaja voltižéri výrazne podopierajú tretieho voltižéra; tretí voltižér (flyer) je prevažne podopieraný jedným alebo oboma voltižérmi;
    - Trojité čiastočne kombinované cvičenia: podporované cvičenie dvojice v kombinácii s cvičením jednotlivca;
    - Trojité kombinované cvičenia: traja voltižéri predvádzajú tri samostatné cvičenia nezávisle od seba bez vzájomnej podpory alebo iba s minimom vzájomnej podpory

Pre dosiahnutie *excelentnej variácie* v štruktúre musia byť zohľadnené aj nasledovné aspekty:

- Excelentná komplexnosť: Dvojice alebo trojice s veľmi vysokými nárokmi na zložitosť postavenia a/alebo rovnováhy opornej plochy (napr. voltižér zdvíhajúci tretieho voltižéra (flyer) nemá žiadnu podporu od druhého voltižéra);
- Excelentná koordinácia: Dvojice alebo trojice s vysokou mierou koordinácie medzi voltižérmi. (komplexné nasadenie alebo zosadenie cvičení, excelentná koordinácia súbežných dynamických cvičení);
- Excelentné podporné alebo stabilizačné sekvencie: sekvencia cvičení v ktorých podporný voltižér vykoná zmenu postoja, úrovne a/alebo zmenu smeru počas podpory.

5.4.5 C2 – Rôznorodosť pozícií – skupiny a dvojíc

Voľná zostava skupín a dvojíc by mali zahŕňať veľké množstvo pozícií, smerov a úrovni s takmer rovnovážnym zapojením sa všetkých voltižérov v rôznych rolách.

Pozície: všetky pozície v bode 5.4.3 by mali byť použité

Smery: pozície v bode 5.4.3 by mali byť použité

Úrovne: všetky úrovne nižšie by mali byť použité.

- Nízka úroveň (low): ľahy, sedy, podporné cvičenia a podobné
- Stredná úroveň (medium): kľaky, lavičky a podobné
- Vysoká úroveň (high): vysoké lavičky, stoje a podobne

Pre excelentné dosiahnutie variácie v pozíciách by mala byť predvedená aj najvyššia úroveň:

- Letecká úroveň (aerial): akékoľvek cvičenie, pohyby kedy telo najvyššie zdvíhaného voltižéra (flyer) je vyššie ako hlava toho kto ho zdvíha.

Role voltižérov – Jednotlivé role by mali byť takmer rovnomerne rozdelené medzi všetkých voltižérov v skupine/ vo dvojici.

- **Podporná rola:** zdvíha iného voltižéra.
- **Stabilizačná rola:** pomáha zastabilizovať rovnováhu podpornému voltižérovi (len skupiny) alebo asistovanému voltižérovi.
- **Asistovaný voltižér**: je podporovaný stabilizačnou základňou, ktorá pomáha asistovanému voltižérovi udržať rovnováhu, ale nepodporuje väčšinu jeho hmotnosti (iba jej časť).
- **Letec (flyer):** voltižér, ktorý je zdvíhaný iným/inými voltižérmi
- **Jednotlivec:** predvádza individuálne cvičenie s veľmi malou alebo žiadnou oporou o iného voltižéra.

5.4.6 C3 – Celistvosť kompozície – jednotlivci, skupiny, dvojice

Základné známky:

10	**Vynikajúce** – vynikajúci výber cvičení a sekvencií, ktoré pôsobia plynule a v súlade s koňom
6	**Uspokojivé** – zodpovedajúci výber cvičení a sekvencií, ktoré prevažne pôsobia plynulým dojmom v súlade s koňom
3	**Celkom zle** – slabý, nedostatočný výber cvičení a sekvencií, ktoré len málokedy pôsobia plynule a v harmónii s koňom
0	**Žiadny súlad s koňom**

5.4.7 C4 – Interpretácia hudby – jednotlivci, skupiny, dvojice

Základná zn.	Popis	Vysvetlivky
Do 10 bodov	Hlboké zapojenie sa do plnohodnotne rozvinutého hudobného a umeleckého konceptu. Vysoký stupeň a rôznorodosť výrazov ako reakcia na rôzne hudobné motívy. Stelesnenie postavy alebo hudby voltižérom.	• Voltižér podchytil hudobný motív a jeho zostava je silne spojená s hudbou. • Predvádzané cvičenia a sekvencie sú v súlade s umeleckým konceptom. • Kreatívna reč tela s komplexnými, viacsmernými gestami a pohybmi, (vyjadrujúcimi/komunikujúcimi) koncept/hudobný vesmír. • Zostava je v súlade so zmenou tempa, rytmu a štýlu hudby, ak také hudobné zmeny nastali. Sekvencie prvkov a pohybov plynule nadväzujú na hudbu. • Voltižér je veľmi expresívny, celkovo pohltený počas celej zostavy, výrazne emocionálne zapojený.
Do 8 bodov	Zapojenie sa do zostavy. Výrazná interpretácia niektorých hudobných prvkov, zodpovedajúca reči tela (body language). Dobrá úroveň vo výraze v spojitosti s hudobnými motívmi a dobrá rozmanitosť.	• Umelecký koncept je ľahko identifikovateľný a rozpoznateľný počas väčšiny zostavy. • Umelecký koncept je načrtnutý prostredníctvom pohybov a reči tela (body language) • Zostava sa vo väčšine prispôsobuje meniacemu sa tempu a rytmu hudby, ak také zmeny nastali. • Voltižér/i občas vyjadrí/ia hudobný motív tvárou, pohybmi a telom (body language) v súlade s hudbou a umeleckým konceptom. • Interpretácia je niekedy prerušená pri predvedení ťažkých cvičení a sekvencií • Voltižér/i predvádza/jú dobrý výraz, rozmanitosť v interpretácií a určité emocionálne zapojenie.
Do 6 bodov	Čiastočne zapojený voltižér. Jednoduchá interpretácia hudobných motívov. Nízka úroveň výrazu v spojitosti s hudobnými motívmi, chýbajúca rôznorodosť.	• Jednoduchý umelecký koncept je možné identifikovať, ale je stvárnený iba pár krát počas zostavy. • Jednoduché vyjadrenie hudby telom. Jednoduché pohyby/gestá predvádzané najmä počas stabilných a statických cvičení. • Niektoré cvičenia/pohyby sú v súlade s rytmom a melódiou hudby, ale voltižér nereflektuje meniace sa tempo, rytmus a štýl hudby. • Pri predvádzaní dynamických cvičení a komplexných pohybov sa sústreďuje najmä na prevedenie jednotlivých cvičení s malým dôrazom na rytmus /tempo/melódiu hudby. • Voltižér predvádza určitý výraz, ale žiadne emocionálne zapojenie.
Do 4 bodov	Veľmi obmedzená, chudobná, nevyvinutá interpretácia hudby.	• Pokus o zapojenie umeleckého konceptu je rozpoznateľný, ale nie je jednoznačne identifikovateľný. • Jednoduchá reč tela, väčšinou nie je spojená s hudbou • Hlavný dôraz sa kladie na predvedenie cvičení a takmer žiadne sústredenie nie je zapojené do interpretácie hudby (rytmus/tempo/melódia). • Nevýrazné pohyby a gestá.
Do 2 bodov	Nevýrazný voltižér Žiadna interpretácia hudby.	• Umelecký koncept nie je možné rozpoznať. • Veľmi obmedzené pohyby telom bez súladu s vybranou hudbou. • Nedá sa identifikovať prepojenie medzi zostavou a hudbou. • Bez výrazu

0 bodov	Žiadna hudba nehrá	

5.4.8 Zrážky z umeleckého dojmu

Skupiny voľná zostava:

0,5 bodu	• Za asistované naskočenie/odskočenie (viď 5.4.1 – **iba jeden** asistovaný náskok/zoskok je povolený)
1 bod	• Za akékoľvek cvičenie , vrátane zoskoku, predvedený po vypršaní časového limitu (zvonček). • Nenaskočenie na koňa po páde, keď je kôň prázdny (**BEZ ODSKOČENIA**)
1 bod	• Skupiny junior /TEST 1 – Viac ako 6 statických trojíc • Dres je v rozpore s článkom 713.2.3. – 7
2 body	• Za každého voltižéra, ktorý nepredvedie aspoň jedno cvičenie okrem náskoku vo voľnej zostave

◆ ***V prípade, že v skupine bude menej ako 6 voltižérov, v povinnej zostave sa uvedú pri každom chýbajúcom voltižérovi nuly, pri voľnej zostave sa pri hodnotení umeleckého dojmu strhnú za každého chýbajúceho voltižéra 2 body.***

Jednotlivci voľná zostava:

1 bod	• Za akékoľvek cvičenie, vrátane zoskoku, predvedený po vypršaní časového limitu (zvonček). • Nenaskočenie na koňa po páde **(BEZ ODSKOČENIA)** • Dres je v rozpore s článkom 713.2.3. – 7

Dvojice voľná zostava:

1 bod	• Za akékoľvek cvičenie, vrátane zoskoku, predvedený po vypršaní časového limitu (zvonček). • Nenaskočenie na koňa po páde keď je kôň prázdny **(BEZ ODSKOČENIA)** • Dres je v rozpore s článkom 713.2.3. – 7

6 TECHNICKÁ ZOSTAVA

6.1 Všeobecné

Päť povinných technických cvičení je uvedených nižšie. Nové cvičenia nájdete na webovej stránke FEI.

Rozhodovanie technickej zostavy sa začína okamihom, keď sa voltižér dotkne pásu, podušky alebo koňa, a končí sa dotykom zeme po odskoku.

6.2 Požiadavky technickej zostavy

Technická zostava sa skladá z technických cvičení a doplnkových cvičení voľnej zostavy, ktoré si zvolí voltižér. Technické cvičenia sa môžu predvádzať v ľubovoľnom poradí.

- Jednotlivec Senior 3* musí predviesť všetkých 5 technických cvičení v ľubovoľnom poradí
- Jednotlivec Mladý jazdec 2* musí predviesť 3 z 5 technických cvičení podľa vlastného výberu a to v ľubovoľnom poradí. Ak sa predvedú viac ako 3 technické cvičenia, prvé 3 predvedené sa budú hodnotiť ako technické cvičenie a všetky ostatné sa budú rátať ako doplnkové cvičenia voľnej zostavy.

6.3 Hodnotenie technickej zostavy

6.3.1 Technické cvičenia

Každé technické cvičenie sa známkuje podľa hodnotiacich kritérií, maximálny počet bodov za každé technické cvičenie je 10. Bodovanie môže byť v desatinách.

Konkrétne chyby v Technických cvičeniach s trestami a zrážkami sú uvedené v Kapitole 3 "Hodnotenie cvičení" v bode 3.5. "Špecifické zrážky v povinných (Comp) a technických (Tech) cvičeniach".

6.3.2 Prevedenie doplnkových cvičení

Hodnotenie doplnkových cvičení a prechodov sa musí zohľadniť v hodnotení cvičení ako samostatná známka.

Tieto cvičenia a príslušné zrážky sa zaznamenajú podľa hodnotenia voľnej zostavy ("priemerový systém").

Hodnotenie prevedenia sa začína v okamihu, keď sa voltižér dotkne pásu, podušky alebo koňa, a končí sa dotykom zeme po doskoku.

Do celkového počtu cvičení sa **započítavajú** len cvičenia, ktoré **boli predvedené alebo začaté** pred koncom časového limitu.

Priemer zrážok sa vypočíta na tri desatinné miesta.

Pády

Pád je nekontrolovateľný pohyb, **pri ktorom sa voltižér dotkne zeme**, a hodnotí sa v závislosti od jeho závažnosti.

Kategórie pádov sú uvedené v bode 3.6. "Pády vo voľnej a technickej zostave".

Pády budú zaznamenané rozhodcom pre hodnotenie cvičenia a ohodnotené zrážkou z hodnotenia za prevedenie. Zrážka za pád sa nepriemeruje, ale odpočíta sa na konci. Pozri „Príklad
pre priemerovací systém“ vo voľnej zostave.

Pády sa zaznamenávajú do výsledkovej listiny zapísaním "F" a zrážky.

6.4 Popis technických cvičení a kritéria hodnotenia

6.4.1 STOJ V PROTISMERE (ROVNOVÁHA)

Podstata:

Harmónia s koňom
Rovnováha
Kontrola tela a držanie tela

Mechanika:

Stoj v protismere je statické cvičenie a má jednu biomechanickú fázu:

1. Statická fáza sa začína po zaujatí statickej polohy.

Statická fáza a počítanie cvalových skokov sa začína, keď sa zaujme statická poloha.

- Cvalový skok absorbuje voltižér najmä kĺbmi od chodidiel po bedrá. Kĺby nôh sú ohnuté len toľko, koľko je potrebné na absorbovanie zmien stúpania chrbta koňa.
- Horná časť tela zostáva vo fyziologicky správnej polohe. Ramená, panva a chodidlá zostávajú v priečnej rovine koňa rovnobežnej s voltížnym pásom.
- Nohy sú rovnobežné so strednou rovinou koňa (pozri obrázok). Kolená a chodidlá sú od seba na šírku bedier a smerujú dozadu. Chodidlá zostávajú nehybné a váha je počas celej doby rovnomerne rozložená na celých chodidlách.
- Paže sú v ľubovoľnej statickej polohe. Telo je stále pružné a bez akéhokoľvek napätia okrem svalovej činnosti potrebnej na prispôsobenie sa cvalu a udržanie opísaného postoja. Voltižér je v stabilnej a kontrolovanej polohe.

Stoj v protismere sa má podržať na 3 cvalové skoky a cvičenie sa ukončí až po treťom cvalovom skoku. Chyby po treťom cvalovom skoku budú v ďalšom cvičení označené ako chyby prevedenia (napr. pád v rámci štvrtého cvalového skoku).

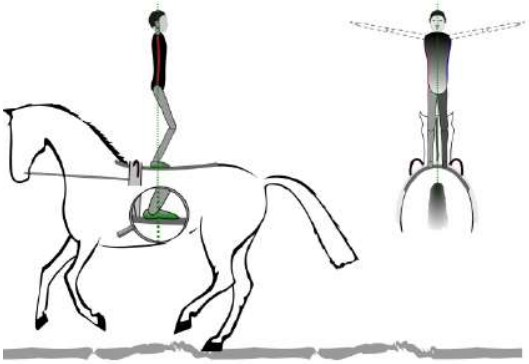

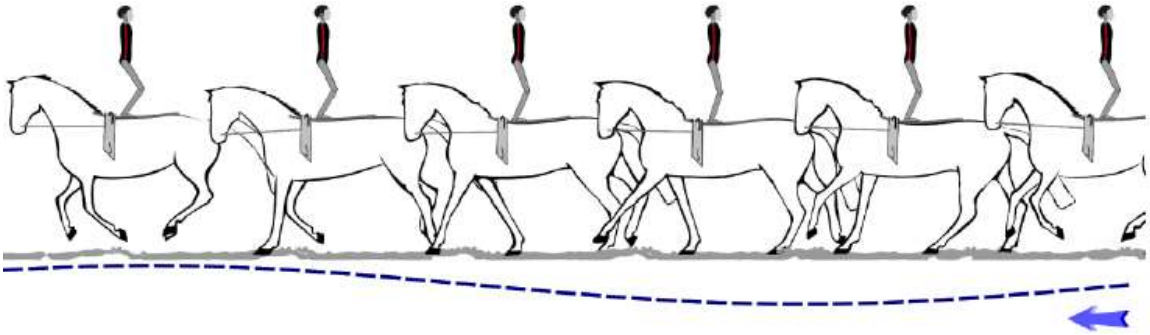

Referenčné známky:

10	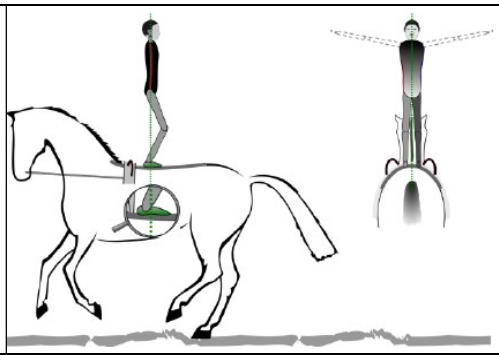	✓ Správna absorpcia pohybu koňa ✓ Rovnováha a stabilita: Váha je rovnomerne rozložená na chodidlách počas celého cvičenia ✓ Správne držanie tela
9	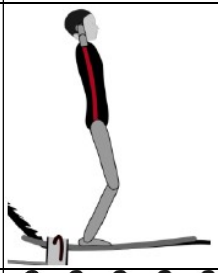	✓ Správna absorpcia pohybu koňa ✓ Rovnováha a stabilita: Váha je rovnomerne rozložená na chodidlách počas celého cvičenia – Držanie tela: mierny záklon – Nohy nie sú rovnobežné so strednou rovinou koňa (nohy sú širšie ako šírka bedier)
8	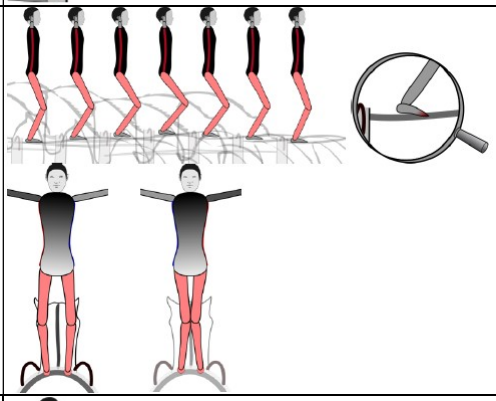	– Absorpcia pohybu koňa: menšie napätie v hornej časti tela a/alebo v nohách – Rovnováha a stabilita: váha nerovnomerne rozložená na chodidlách na krátky okamih (~1 cvalový skok) – Držanie tela: menšia odchýlka v polohe paží a/alebo ramien – Vzpriamený stoj, ale kĺby nôh sú ohnuté viac, ako je potrebné na vyrovnanie zmeny výšky chrbta koňa – Kolená bližšie k sebe alebo širšie ako chodidlo
7	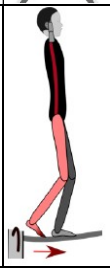	– Rovnováha a Stabilita: malý krok (kratší ako chodidlo) a okamžité napravenie späť

6		– Nedostatok absorpcie, nie je v rytme – Rovnováha a stabilita: príliš veľká váha na špičkách, pätách alebo na jednej nohe (~2 cvalové skoky) – Rovnováha a Stabilita: veľký krok (dlhší ako chodidlo) a okamžité napravenie späť – Rovnováha a Stabilita: malý krok (kratší ako chodidlo) a zostane v krokovej pozícií – Rovnováha a Stabilita: malý skok oboma nohami – Držanie tela: horná časť tela 45° pred vertikálou
5	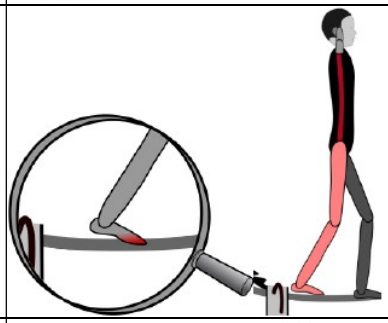	– Rovnováha a stabilita: príliš veľká váha na špičkách, pätách alebo na jednej nohe – Rovnováha a Stabilita: veľký krok (dlhší ako chodidlo) a zostane v krokovej pozícií
4		– Minimálna absorpcia počas celého cvičenia – Rovnováha a stabilita: veľká strata rovnováhy: veľký skok ovplyvňujúci pohodlie koňa, neustále prešľapovanie, poskakovanie/skok dvakrát alebo viac krát – Držanie tela: horná časť tela viac ako 45° pred vertikálou A veľké odchýlky od fyziologicky správnej polohy chrbtice
0		– Postavenie sa na krk alebo pás jednou alebo oboma nohami počas celého obdobia

6.4.2 MLYNSKÉ KOLO Z KRKU NA CHRBÁT (načasovanie/koordinácia)

Podstata:

Harmónia s koňom
Rovnováha
Kontrola tela a držanie tela

Mechanika:

Mlynské kolo je dynamické cvičenie ktoré pozostáva zo 4 biomechanických fáz:

1. Energetická fáza — sa začína v na krku v kontra stoji na jednej nohe, ruky sú na vrchu madiel
2. Fáza stúpania — sa začína, keď chodidlo stratí kontakt s krkom koňa
3. Fáza klesania — sa začína klesaním prvej (švihovej) nohy
4. Fáza dopadu — sa začína keď sa chodidlo švihovej nohy dotkne chrbta koňa

1) **Východisková poloha cvičenia**: kontra stoj na jednej nohe (*druhá podporná noha*) na krku koňa, obe ruky sa držia vrchu madiel, prvá noha (*švihová noha*) je napnutá smerom nadol. Ruky sú napnuté ako aj počas energetickej fázy. Prvá noha sa švihá smerom hore. Druhá noha sa následne odrazí od krku zreteľne oneskorene.
2) + 3) **Fáza stúpania a klesania**:

   Počas fázy stúpania (od momentu, keď druhá noha stratí kontakt s koňom) a fázy klesania (kým sa prvá noha nedotkne koňa) zostáva vzdialenosť medzi nohami rovnaká – široko roznožená (viď obrázok). Hlavný dôraz sa kladie na stálosť uhlu medzi nohami, ktorý zabezpečuje, aby pohyb zostal plynulý.

   Ťažisko sa posunie nad stred opornej plochy (oporné ruky).

   Počas fázy stúpania a klesania sa nohy pohybujú plynulo a zostávajú napnuté, zatiaľ čo horná časť tela vykonáva plynulý švih a obrat. Voltižér sa pohybuje vo vyváženej polohe s roznoženými nohami v stojke na rukách, pričom os bedier je na začiatku fázy klesania rovnobežná s pozdĺžnou osou koňa; paže, ramená, boky a horná časť tela sú vyrovnané. Ako sa voltižér otáča, paže sa pretáčajú a krížia, prvá noha sa ohýba v bedrovom kĺbe a nohy sa spúšťajú pomaly a kontrolovane.

   Počas všetkých fáz sa mlynské kolo vykonáva pozdĺž strednej roviny koňa s fyziologicky správnym držaním tela a rovnou líniou tela.

4) Prvá noha dopadá na konský chrbát jemne na chodidlo do kontrolovaného stoja vpred na jednej nohe s oboma rukami na madlách absorbujúc pohyb koňa. Druhá noha nasleduje v plynulom kontrolovanom pohybe.

Konečná pozícia cvičenia:

Mlynské kolo sa končí, keď voltižér predvedie stoj na prvej nohe na chrbte koňa aspoň na jeden cvalový skok. Pri dopade je prvá noha od bedier po špičky v podobnej polohe ako pri povinnom cvičení Stoj, a jemne tlmí cvalový pohyb; obe ruky sa držia vrchu madiel. Druhá noha môže vykonávať akúkoľvek polohu alebo pohyb po tom, ako prejde pod uhol 45° vzhľadom k horizontálnej rovine.

Referenčné známky:

10		✓ Pohyb mlynského kola je plynulý, neprerušovaný a harmonický s pohybom koňa. ✓ Ťažisko voltižéra zostáva nad stredom opornej plochy a celé telo sa po celý čas pohybuje pozdĺž stredovej roviny koňa. ✓ Správne držanie tela ✓ Ruky sú vystreté a zostávajú napnuté počas fázy stúpania. ✓ Na začiatku fázy klesania je os bedier voltižéra rovnobežná s pozdĺžnou osou koňa. ✓ Počas fázy stúpania a klesania, keď obe nohy stratia kontakt s koňom, a na začiatku fázy klesania, kým sa prvá noha nedotkne koňa, zostáva vzdialenosť medzi nohami rovnaká a široko roznožená. ✓ Dopad: jemné dopadnutie na chrbát Koňa chodidlom prvej nohy.

8		✓ Pohyb mlynského kola je plynulý, neprerušovaný a harmonický s pohybom koňa. ✓ Počas fázy stúpania a klesania, zostáva vzdialenosť medzi nohami rovnaká a široko roznožená až do fázy dopadu. ✓ Dopad: jemné dopadnutie na chrbát Koňa chodidlom prvej nohy. – Ťažisko voltižéra je nad stredom opornej plochy, ale niektoré časti tela nie sú úplne v jednej línii so strednou rovinou (horná časť tela menej ako 10° od strednej roviny). – Menšia odchýlka od fyziologicky správneho držania tela a rovnej línie tela voltižéra – Paže a nohy nemusia byť počas fázy stúpania a klesania úplne napnuté. – Na začiatku fázy klesania nie je os bedier voltižéra úplne rovnobežná s pozdĺžnou osou koňa
6		– Stredné prerušenie pohybu jednej alebo oboch nôh. – Uhol medzi nohami počas fázy stúpania a klesania je príliš malý, čo bráni voltižérovi vykonávať plynulú a súvislú rotáciu. – Ťažisko voltižéra nie je vždy nad stredom opornej plochy a niektoré časti tela nie sú v línii so strednou rovinou (uhol medzi hornou časťou tela a strednou rovinou koňa 30°). – Stredná odchýlka od fyziologicky správneho držania tela a rovnej línie tela voltižéra. – Stredné odchýlky od napnutia paží a nôh počas fázy stúpania. – Na začiatku fázy klesania je výrazný uhol medzi osou bedier voltižéra a pozdĺžnou osou koňa (nie je rovnobežná). – Dopad: stredná odchýlka v ovládaní
4		– veľké prerušenie pohybu jednej alebo oboch nôh. – Ťažisko voltižéra nie je nikdy nad stredom opornej plochy a telo nie je v jednej línii so strednou rovinou (uhol medzi hornou časťou tela a strednou rovinou 60°). – Veľká odchýlka od fyziologicky správneho držania tela a rovnej línie tela voltižéra – Veľké odchýlky od napnutia paží a nôh počas fázy stúpania a klesania – Počas fázy stúpania a klesania sa vzdialenosť medzi nohami výrazne mení. – Dopad: tvrdo na chrbát koňa chodidlom prvej nohy.
0		– Dopad inak ako je popísaný: • nie len na chodidlo prvej nohy (napr. pristátie priamo v „polohe princa“ – kľak) • druhá noha pred prvou nohou • prevedenie konečnej polohy na menej ako 1 cvalový krok • Nie je otočený dopredu: viac ako 45° medzi smerom prvej nohy (ukazovateľ = smer kolena) a strednou rovinou koňa. (pristátie s chodidlom/kolenom vytočeným o viac ako 45°) – Použitie iných častí tela ako ruky a chodidlá na podoprenie

6.4.3 STOJKA NA PREDLAKTÍ (sila)

Podstata:

Harmónia s koňom
Kontrola tela a držanie tela
Rovnováha

Mechanika:

Stojka na predlaktí je statické cvičenie a má jednu biomechanickú fázu:

1. Statická fáza sa začína po zaujatí statickej polohy.

Statická fáza a počítanie cvalových skokov sa začína, keď sa zaujme statická poloha.

- Každá ruka sa drží za jednu samostatnú rúčku; jedno predlaktie je položené na poduške.
- Hmotnosť je hlavne na predlaktí, ktorá je v kontakte s poduškou. Lakeť druhej ruky je nad podpornou rukou a drží sa vrchu rúčky.
- Ťažisko je nad stredom opornej plochy
- Línia ramien a panvy voltižéra sú rovnobežné (fyziologické držanie tela vrátane hlavy) a takmer rovnobežné s pozdĺžnou rovinou koňa.
- Pozdĺžna os voltižéra je rovnobežná so strednou rovinou koňa a vytvára s pozdĺžnou rovinou koňa uhol 90°.
- Ak sa cvičenie vykonáva na pravom predlaktí, voltižérov hrudník smeruje do vnútra kruhu. Ak sa cvičenie vykonáva na ľavom predlaktí, hrudník voltižéra smeruje do vonkajšej časti kruhu.
- Nohy sú počas celej doby napnuté a znožmo.

Stojka na predlaktí sa má podržať na 3 cvalové skoky a cvičenie sa ukončí až po treťom cvalovom skoku. Chyby po treťom cvalovom skoku budú v ďalšom cvičení označené ako chyby prevedenia (napr. pád v rámci štvrtého cvalového skoku).

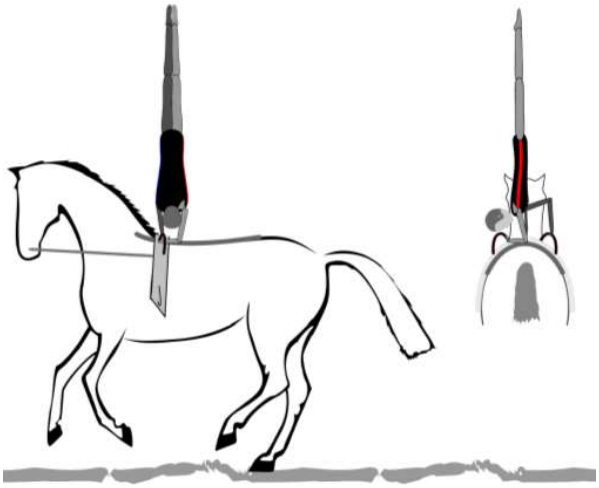

Referenčné známky:

10	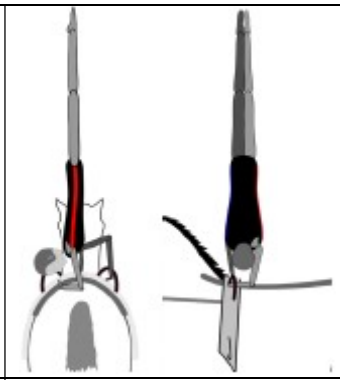	✓ Správna absorpcia pohybu koňa ✓ Správne držanie tela ✓ Správna vyrovnanosť ✓ Nohy sú znožne a napnuté ✓ Rovnováha a stabilita: Ťažisko je nad stredom opornej plochy ✓ Správna pozícia nôh počas celej doby
9		✓ Správna absorpcia pohybu koňa ✓ Správne držanie tela ✓ Správna vyrovnanosť ✓ Rovnováha a stabilita: Ťažisko je nad stredom opornej plochy – Rovnováha a stabilita: krátka strata rovnováhy (približne 1 cvalový skok) s miernou intenzitou – Mierna odchýlka v pozícii nôh počas celej doby
8	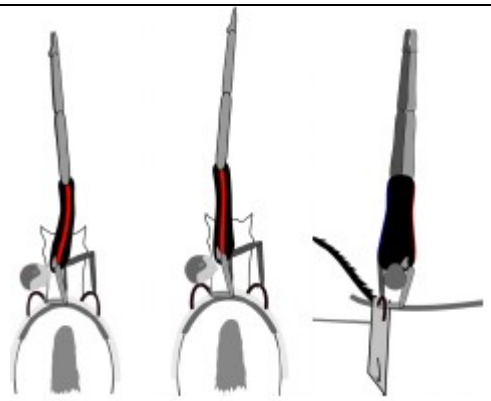	– Menší pohyb smerom nahor a nadol v porovnaní s chrbtom koňa. – Menšie odchýlky v držaní tela: menší prehnutý chrbát, prepadnutý pás. – Pozdĺžna os mierne naklonená dovnútra alebo von z kruhu. – Drobná odchýlka od uhla 90° k pozdĺžnej osi koňa – Menšie ohnutie v bedrách.

7		– Malá odchýlka od uhla 90° k pozdĺžnej roviny koňa A bedrá sú mierne ohnuté.
6		– Stredný pohyb smerom nahor a nadol v porovnaní s chrbtom koňa. – Stredné odchýlky v držaní tela: stredne prehnutý chrbát, prepadnutý pás. – Rovnováha a stabilita: • Väčšina váhy je po celý čas na lakti. • Strata rovnováhy so strednou intenzitou.
5	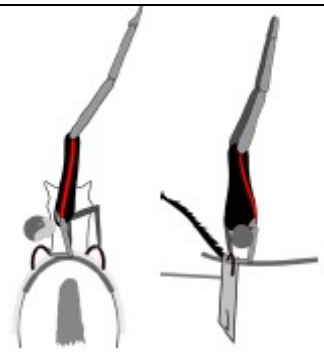	– Výrazné odchýlky v držaní tela
4		– Minimálna absorpcia pohybu koňa počas celej doby: predlaktie sa opakovane zdvíha z podušky. – Výrazná odchýlka v držaní tela: výrazne prehnutý chrbát, prepadnutý pás – Bedrá sú veľmi ohnuté – Rovnováha a stabilita: Veľká strata rovnováhy.
0	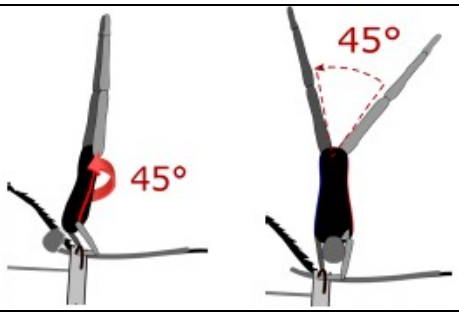	– Uhol medzi líniou ramien a pozdĺžnou osou koňa je väčší ako 45° – Uhol medzi stehnami väčší ako 45°

Zrážky:

3body	Druhá ruka sa nedrží vrchu madiel ale je v madle.

6.4.4 NÁSKOK DO STOJKY NA RAMENE V PROTISMERE (odrazová sila)

Môže byť prevedený ako náskok alebo ako džigitovka zvnútra alebo zvonku.

Podstata:

Harmónia s koňom
Kvalita pohybu
Kontrola tela a držanie tela

Mechanika:

Náskok do stojky na ramene v protismere pozostáva z 3 biomechanických fáz:

1. Fáza odrazu — sa začína keď voltižér odrazí od zeme
2. Fáza švihu — sa začína keď chodidlá voltižéra stratia kontakt so zemou
3. Fáza dopadu — začína, keď sa horná časť ramena dotkne chrbta koňa, a končí, keď sa dosiahne poloha stojky na ramene.

1) Ruky sa držia jednej alebo oboch madiel, voltižér sa odrazí znožmo blízko koňa. Horná časť tela je vzpriamená.

2) Kolená, päty a špičky zostávajú blízko pri sebe od okamihu, keď chodidlá stratia kontakt so zemou, horná časť tela zostáva vo fyziologickej polohe. Pri stúpaní sa ramená pohybujú smerom k chrbtu koňa a panva sa dvíha vyššie ako ramená. Koňa sa môže dotýkať iba paža, ktoré je bližšie k nemu.
Ťažisko sa presúva nahor a ponad koňa, pozdĺž priečnej roviny koňa (zo strany odkiaľ sa voltižér odrazil); nohy sú počas švihovej fázy skrčené.

3) Horná časť ramena sa dotýka chrbta koňa, rameno jemne dopadá na chrbát koňa, zatiaľ čo boky sa pohybujú ďalej nahor. Ak boli počas fázy skoku obe ruky na jednom madle, jedna ruka plynulým pohybom prejde na druhé madlo tak, aby každá ruka držala samostatné madlo.
Na konci fázy dopadu nohy sa vystierajú plynulým pohybom

Konečná pozícia cvičenia: vyvážená stojka na ramene na chrbte koňa. Frontálna rovina voltižéra je rovnobežná s priečnou rovinou koňa. Horná časť tela je vo fyziologickej polohe a nohy sú napnuté znožmo vo vertikálnej polohe. Obidve horné končatiny sú blízko trupu voltižéra. Táto poloha sa musí dosiahnuť do tretieho cvalového skoku od začiatku fázy odrazu a musí sa udržať počas troch cvalových skokov so spolu nohami.

Toto cvičenie sa má podržať na 3 cvalové skoky a cvičenie sa ukončí až po treťom cvalovom skoku. Chyby po treťom cvalovom skoku budú v ďalšom cvičení označené ako chyby prevedenia (napr. pád v rámci štvrtého cvalového skoku).

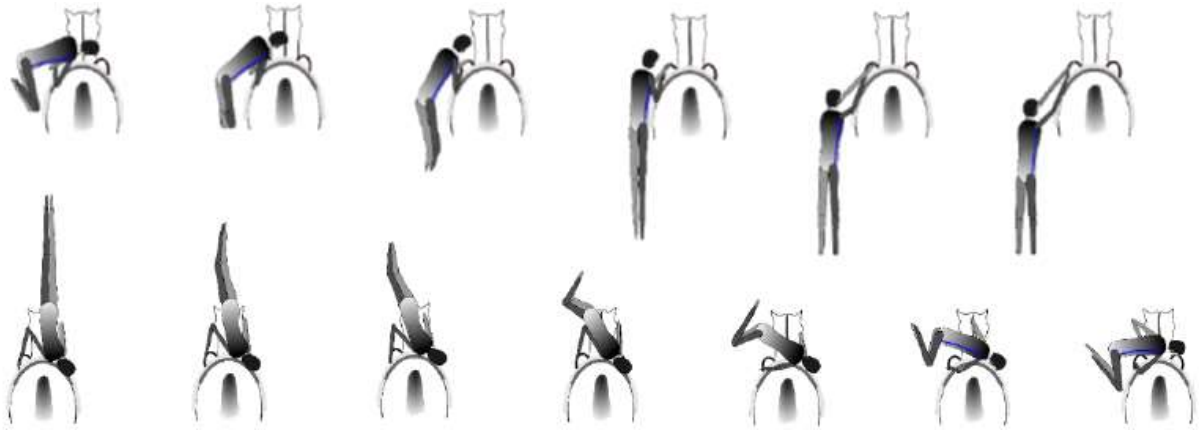

10		✓ Fáza odrazu, švihu a dopadu zvládnuté za 3 cvalové skoky ✓ Vynikajúca plynulosť, ✓ Ťažisko sa pohybuje pozdĺž priečnej roviny koňa (zo strany odkiaľ sa voltižér odrazil) ✓ Vo fáze odrazu a švihu: správny pohyb nôh a držanie tela. ✓ Jemné dopadnutie na rameno a správna absorpcia cvalu v stojke na ramene. Voltižérovo rameno jemne dopadá na chrbát koňa a telo absorbuje cvalový pohyb počas stojky na ramene. ✓ V stojke na ramene: správne držanie tela ✓ Konečná pozícia: správne držanie tela **A** frontálna rovina voltižéra je rovnobežná s priečnou rovinou koňa.
9		– Vo fáze odrazu, švihu a dopadu: mierna odchýlka v pohybe nôh: špičky, päty a nohy nie sú pri sebe počas celej doby. – V stojke na ramene: paže nie sú blízko trupu ✓ Konečná pozícia: frontálna rovina voltižéra je rovnobežná s priečnou rovinou koňa.
8		– Menšie odchýlky v plynulosti – Menšie odchýlky od optimálnej trajektórie: menšie posunutie dozadu počas švihovej a/alebo fázy dopadu; lopatka sa dotýka koňa, ale držanie tela je v stojke na ramene správna – Vo fáze odrazu, švihu a dopadu: menšia odchýlka v pohybe nôh: špičky, päty a nohy nie sú pri sebe počas celej doby. – Konečná pozícia: menšia odchýlka od správneho držania tela, vyrovnania tela alebo pozície; frontálna rovina voltižéra nie je úplne rovnobežná s priečnou rovinou koňa.
7		– Fáza odrazu, švihu a dopadu zvládnuté za 4 cvalové skoky

6		– stredné odchýlky v plynulosti – posunutie dozadu počas švihovej a/alebo fázy dopadu; **bočná časť trupu/panvy** sa dotýka koňa (bez odtláčania) – Noha sa počas švihovej fázy dotýka koňa alebo pásu (**bez** odtláčania). – Konečná pozícia: stredná odchýlka od požadovaného vyrovnania medzi frontálnou rovinou voltižéra a priečnou rovinou koňa: uhol 30°.
5		– Fáza odrazu, švihu a dopadu zvládnuté za 5 cvalových skokov – Konečná pozícia: stredná odchýlka od požadovaného vyrovnania medzi frontálnou rovinou voltižéra a priečnou rovinou koňa: uhol 45°.
4		– Fáza odrazu, švihu a dopadu zvládnuté za viac ako 5 cvalových skokov – Veľké odchýlky v plynulosti – posunutie dozadu počas švihovej a/alebo fázy dopadu; **bočná časť trupu/panvy** sa dotýka koňa (**s** odtláčaním) – Noha sa počas švihovej fázy dotýka koňa alebo pásu (**s** odtláčaním). – Voltižér zdvíha jednu nohu za druhou (90 stupňov alebo viac medzi nimi) – Závažný pád na koňa, výrazné narušenie pohodlia alebo rovnováhy koňa – Konečná pozícia: veľká odchýlka od požadovaného vyrovnania medzi frontálnou rovinou voltižéra a priečnou rovinou koňa: uhol 45°.
0		– Voltižér dopadne svojim chrbtom na chrbát koňovi, na krk alebo na pas predtým ako sa dostane do stojky na ramene: **hrudná chrbtica (vrchná a stredná časť chrbta) sa dotýka podušky** – Dopad do závesu pred zaujatím správnej pozície stojky na ramene – Dosiahnutá konečná pozícia, ale nepodržané aspoň na 1 cvalový skok – Konečná pozícia: nadmerná odchýlka od požadovaného vyrovnania medzi frontálnou rovinou voltižéra a priečnou rovinou koňa: uhol (natočenie) väčší ako 45°

6.4.5 IHLICA V PROTISMERE (pružnosť)

Podstata:

Harmónia s koňom
Rovnováha
Kontrola tela a držanie tela

Mechanika:

Ihlica v protismere je statické cvičenie a má jednu biomechanickú fázu:

1. Statická fáza sa začína po zaujatí statickej polohy.

Statická fáza a počítanie cvalových skokov sa začína, keď sa zaujme statická poloha.

- Celé chodidlo opornej nohy je na chrbte koňa. Oporná noha je rovná; je blízko a rovnobežná so strednou rovinou koňa a je takmer vertikálna.
- Ťažisko je v strednej rovine koňa.
- Ruky sú položené na poduške/chrbte/zadku v priečnej rovine koňa. Ramená sú tiež v priečnej rovine koňa.
- Druhá noha je napnutá a smeruje nahor blízko a rovnobežne so strednou rovinou koňa; uhol medzi opornou nohou a horizontálou je 90°.
- Horná časť tela zostáva vo fyziologicky správnom postavení v stredovej rovine koňa.
- Voltižér absorbuje cvalový pohyb, najmä prostredníctvom paží a panvy. Kĺby paží sú ohnuté len toľko, koľko je potrebné na absorbovanie zmien stúpania chrbta koňa.

Ihlica v protismere sa má podržať na 3 cvalové skoky a cvičenie sa ukončí až po treťom cvalovom skoku. Chyby po treťom cvalovom skoku budú v ďalšom cvičení označené ako chyby prevedenia (napr. pád v rámci štvrtého cvalového skoku).

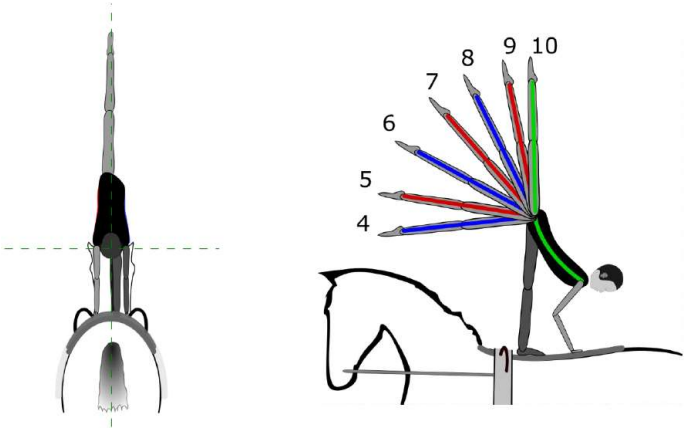

Referenčné známky:

10	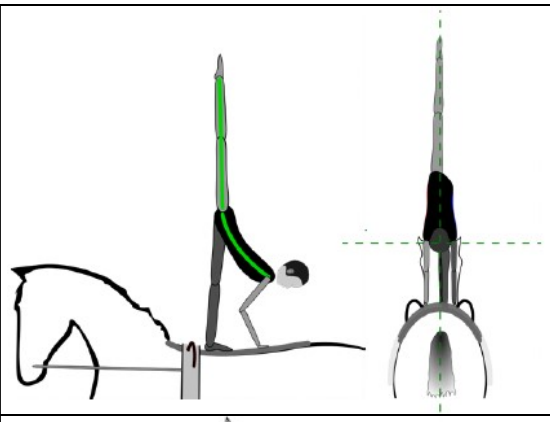	✓ Správna absorpcia pohybu koňa, horná noha stabilná ✓ Ruky a chodidlo opornej nohy sú celou plochou na poduške ✓ Správne držanie a narovnanie tela ✓ Oporná noha je rovná ✓ Uhol medzi hornou nohou a horizontálnou líniou: 90°
9	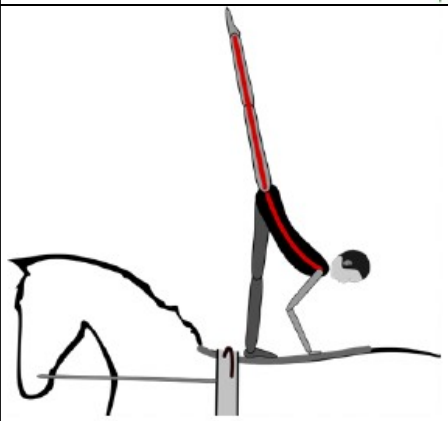	✓ Správne držanie a narovnanie tela ✓ Oporná noha je rovná – Uhol medzi hornou nohou a horizontálnou líniou: viď obrázok – Horná noha sa mierne hýbe (kopíruje pohyb koňa, nie je dostatočne spevnená)
8	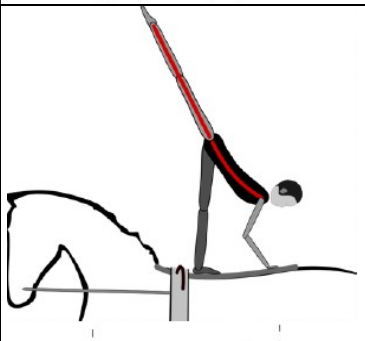 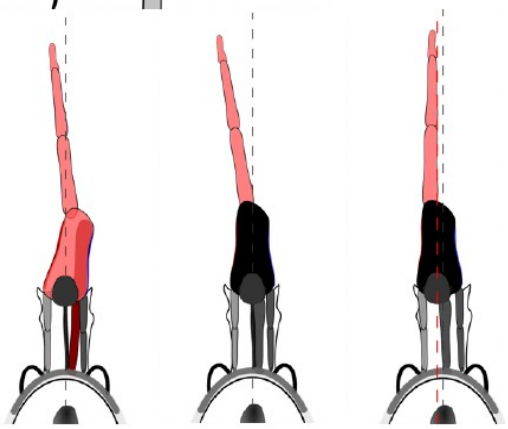	• Oporná noha je rovná – Uhol medzi hornou nohou a horizontálnou líniou: viď obrázok – Menšie odchýlky v rovnováhe: ťažisko sa mierne vychyľuje od strednej roviny koňa – Menšia odchýlka v nasmerovaní nohy, panvy alebo ramien

7	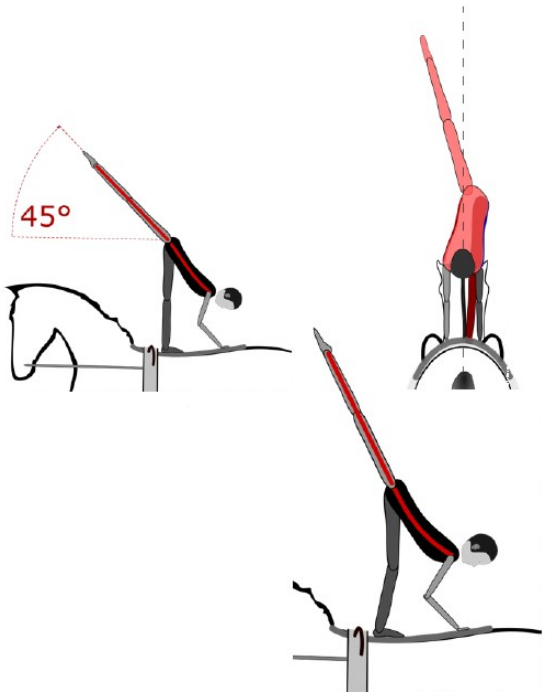	– Uhol medzi hornou nohou a horizontálnou líniou: 45° (viď obrázok) – Malá odchýlka v nasmerovaní nohy, panvy alebo ramien – Oporná noha mierne pokrčená
6	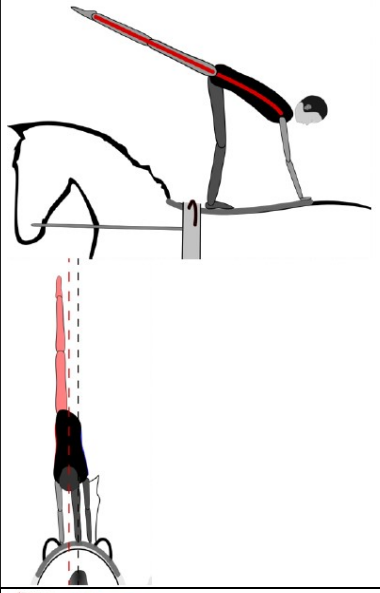	– Uhol medzi hornou nohou a horizontálnou líniou: viď obrázok – Stredne závažne pohybovanie sa vrchnej nohy počas celého cvičenia – Stredná odchýlka v rovnováhe: ťažisko sa vychyľuje od strednej roviny koňa
5	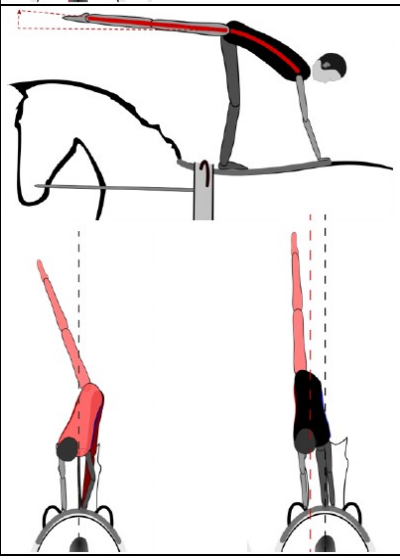	– Uhol medzi hornou nohou a horizontálnou líniou: 90° (viď obrázok) – Výrazná odchýlka v nasmerovaní nohy alebo ramien

4	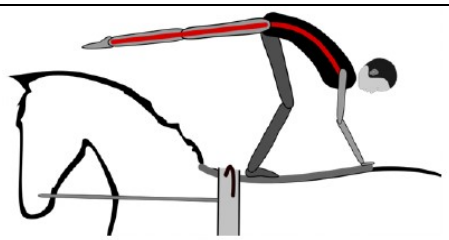	– Uhol medzi hornou nohou a horizontálnou líniou: tesne pod horizontálnou líniou – Veľká odchýlka v rovnováhe počas celého cvičenia – Väčšie narušenie pohodlia alebo rovnováhy koňa – Pokrčená oporná noha
0	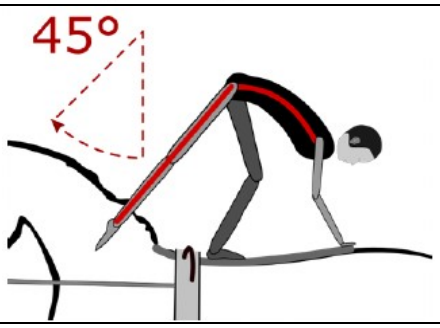	– Uhol medzi vertikálnou líniou a hornou nohou je menej ako 45°

Zrážky:

1 bod	Oporné chodidlo je v kontakte s pásom
Do 2 bodov	Držanie sa za podušku

6.5 Umelecký dojem

Maximálna známka je 10 bodov. Bodovanie môže byť v desatinách.

Rozhodovanie sa začína, keď sa prvý voltižér dotkne koňa, voltížneho pásu alebo podušky a končí uplynutím časového limitu.

Umelecký dojem technickej zostavy sa hodnotí podľa nasledujúcich kritérií:

Štruktúra 40%	**Výber prvkov/sekvencií/prechodov** • Použitie jedinečných, originálnych prvkov, sekvencií, prechodov a/alebo prvkov vysokej komplexnosti , sekvencií, prechodov alebo ich kombinácie v rámci sekvencií technických cvičení.	**T1**	**40%**
Choreografia 60%	**Celistvosť kompozície** • Plynulé prechody a pohyby demonštrujúce nadväznosť a plynulosť všetkých cvičení (technických a doplnkových cvičení). • Bezproblémové začlenenie technických cvičení do technickej zostavy celkovo demonštruje efektívnosť, prepojenie a plynulosť. • Výber prvkov a sekvencií tak, aby boli v harmónii s koňom. • Vyvážené využívanie priestoru a smerov.	**T2**	**30%**
	Interpretácia hudby • Hlboké zapojenie do plne rozvinutého hudobného konceptu. • Pútavá interpretácia hudby. • Vysoká rozmanitosť prejavov v reakcii na rôzne a meniace sa hudobné zložky. • Komplexnosť reči tela a viacsmerných gest a pohybov.	**T3**	**30%**

1 bod	• Predvedenie akýchkoľvek cvičení, vrátane odskočenia po uplynutí časového limitu. • Nenaskočenie na koňa po páde/ straty kontaktu s koňom (BEZ ODSKOČENIA)

T1 Hodnotenie – Jednotlivec 3*:

1. Technická zostava je rozdelená do 6 sekvencií. Prvou sekvenciou je náskok až po prvé technické cvičenie, 4 sekvencie od jedného technického cvičenia k ďalšiemu a záverečná sekvencia je od posledného technického cvičenia po zoskok.
2. Každá sekvencia je známkovaná samostatne. Známky sú udelené na základe nasledujúcich kritérií: Obtiažnosť a/alebo originalita A individualita a/alebo sekvencia prvkov a/alebo prechodov.
3. Ak voltižér začne svoju technickú zostavu technickým cvičením (napr. náskok do stojky na ramene), obdrží za prvú sekvenciu známku 5.
4. Ak technické cvičenie nie je predvedené, známka za sekvenciu bude 0.

T2 Hodnotenie – Jednotlivec Mladý jazdec 2*:

1. Technická zostava je rozdelená do 4 sekvencií. Prvou sekvenciou je náskok až po prvé technické cvičenie, 2 sekvencie od jedného technického cvičenia k ďalšiemu a záverečná sekvencia je od posledného technického cvičenia po zoskok.
2. Každá sekvencia je známkovaná samostatne: známky sú udelené na základe nasledujúcich kritérií: Obtiažnosť a/alebo originalita A individualita a/alebo sekvencia prvkov a/alebo prechodov.
3. Ak voltižér začne svoju technickú zostavu technickým cvičením (napr. náskok do stojky na ramene), obdrží za prvú sekvenciu známku 5.
4. Ak niektoré z troch požadovaných technických cvičení nie je predvedené, známka za sekvenciu bude 0.

Príklad 1

	S1	S2	S3	S4	S5	S6	T1 Známka
Obtiažnosť a/alebo originalita a/alebo jedinečnosť sekvencie	5,5	6	8	7,5	4	6	6,167

Výsledky T1 až T3 sa zapíšu do výsledkovej listiny a výpočtové stredisko ich vypočíta.

Výsledná známka T1 pre 3* je priemer 6tich známok/ pre 2* je priemer 4och známok za sekvencie a zaokrúhlené na 3 desatiny.

Základné známky T1

Do 10 bodov	Sekvencia pozostáva **z jedného alebo viacerých** cvičení/prechodov, z **ktorých aspoň jeden** spĺňa tieto požiadavky: o veľmi komplexné a/alebo originálne (veľmi dobré až vysoko kvalitné) a/alebo je predvedené R – cvičenie o dobrá až výborná nadväznosť
Do 8 bodov	Sekvencia pozostáva **z jedného alebo viacerých** cvičení/prechodov, **z ktorých aspoň jeden** spĺňa tieto požiadavky: o Komplexnosť a/alebo originalita o dobrá nadväznosť v závislosti od zložitosti predvedeného cvičenia.
Do 6 bodov	Sekvencia pozostáva **z jedného alebo viacerých** cvičení/prechodov, **z ktorých aspoň jeden** spĺňa tieto požiadavky: o stredne dobrá komplexnosť a/alebo originalita o vykazuje určitú nadväznosť bez väčších prerušení (stredná plynulosť) Plynulá nadväznosť medzi dvomi technickými cvičeniami jedným prechodom.
Do 4 bodov	Sekvencia pozostáva **z jedného** cvičenia alebo prechodu, ktorá má: o nízky stupeň komplexnosti a originality o nízku úroveň nadväznosti s niekoľkými narušeniami.
Do 2 bodov	**Žiadne doplnkové cvičenia/prechody - žiadna zložitosť** v postupnosti, veľký nedostatok alebo žiadna nadväznosť, vrátane veľkých prestávok medzi jednotlivými technickými cvičeniami.

Počet cvičení potrebných pre základnú známku

Základná známka	Počet cvičení
Do 2 bodov	Žiadne cvičenie alebo prechod
Do 4 bodov	JEDNO cvičenie alebo prechod
Do 6 bodov	JEDNO alebo viac cvičení alebo prechodov, z ktorých aspoň JEDEN spĺňa kritériá
Do 8 bodov	JEDEN alebo VIAC cvičení alebo prechodov, kde aspoň JEDEN spĺňa zvýšené kritériá v porovnaní s "do 6 bodov"
Do 10 bodov	JEDEN alebo VIAC cvičení alebo prechodov, kde aspoň JEDEN spĺňa zvýšené kritériá v porovnaní s "do 8 bodov"

Komplexnosť: sa vzťahuje na stupeň obtiažnosti cvičenia alebo na riziko prechodu. Určitú zložitosť v rámci technickej zostavy môže predstavovať aj kombinácia viacerých prechodov.

Originalita: Cvičenia, prechody a/alebo ich kombinácie, ktoré môžu byť jedinečné. Originalita sa môže tiež prejaviť ako umelecký prvok/element, ktorý podporuje hudobnú interpretáciu.

Nadväznosť: Vzťahuje sa na plynulé nadviazanie dvoch cvičení alebo prechodov, pri ktorých nie sú viditeľné žiadne prerušenia a harmónia s koňom je stála. Nedostatok prepojenia (prerušenie) bude mať negatívny vplyv na umelecký výsledok.

Poznámka:

- Po uplynutí časového limitu iba odskok bude zarátaný do poslednej sekvencie.

Zrážka:

1 bod	Odskok prevedený po uplynutí časového limitu

7 Príloha I Stupeň obtiažnosti

Stupeň obtiažnosti vo Voľnej Zostave Jednotlivcov

Pri určovaní stupňa obtiažnosti vo voľnej zostave jednotlivcov by sa malo zohľadniť 10 najťažších cvičení. Maximálny počet bodov pre stupeň obtiažnosti je 10.

Obtiažnosť (DOD)	Násobiteľ
R	1,3
D	0,9
M	0,4
E	0

Bez R cvičenie

	0 D	1 D	2 D	3 D	4 D	5 D	6 D	7 D	8 D	9 D	10 D
0 M	0,0	0,9	1,8	2,7	3,6	4,5	5,4	,3	7,2	8,1	9,0
1 M	0,4	1,3	2,2	3,1	4,0	4,9	5,8	6,7	7,6	8,5	
2 M	0,8	1,7	2,6	3,5	4,4	5,3	6,2	7,1	8,0		
3 M	1,2	2,1	3,0	3,9	4,8	5,7	6,6	7,5			
4 M	1,6	2,5	3,4	4,3	5,2	6,1	7,0				
5 M	2,0	2,9	3,8	4,7	5,6	6,5					
6 M	2,4	3,3	4,2	5,1	6,0						
7 M	2,8	3,7	4,6	5,5							
8 M	3,2	4,1	5,0								
9 M	3,6	4,5									
10 M	4,0										

Obtiažnosť SKUPINY JUNIORI /TEST 1

D - cvičenia		M - cvičenia		Výsledná známka		E - cvičenia	
	Známka		Známka				Známka
20	10,0	0	0,0	10,0		0	0,0
19	9,5	1	0,3	9,8		1	0,1
18	9,0	2	0,6	9,6		2	0,2
17	8,5	3	0,9	9,4		3	0,3
16	8,0	4	1,2	9,2		4	0,4
15	7,5	5	1,5	9,0		5	0,5
14	7,0	6	1,8	8,8		6	0,6
13	6,5	7	2,1	8,6		7	0,7
12	6,0	8	2,4	8,4		8	0,8
11	5,5	9	2,7	8,2		9	0,9
10	5,0	10	3,0	8,0		10	1,0
9	4,5	11	3,3	7,8		11	1,1
8	4,0	12	3,6	7,6		12	1,2
7	3,5	13	3,9	7,4		13	1,3
6	3,0	14	4,2	7,2		14	1,4
5	2,5	15	4,5	7,0		15	1,5
4	2,0	16	4,8	6,8		16	1,6
3	1,5	17	5,1	6,6		17	1,7
2	1,0	18	5,4	6,4		18	1,8
1	0,5	19	5,7	6,2		19	1,9
0	0,0	20	6,0	6,0		20	2,0

Obtiažnosť SKUPINY SENIORI /TEST 2

D - cvičenia		M - cvičenia		Výsledná známka		E - cvičenia	
	Známka		Známka				Známka
25	10,0	0	0,0	10,0		0	0,0
24	9,6	1	0,3	9,9		1	0,1
23	9,2	2	0,6	9,8		2	0,2
22	8,8	3	0,9	9,7		3	0,3
21	8,4	4	1,2	9,6		4	0,4
20	8,0	5	1,5	9,5		5	0,5
19	7,6	6	1,8	9,4		6	0,6
18	7,2	7	2,1	9,3		7	0,7
17	6,8	8	2,4	9,2		8	0,8
16	6,4	9	2,7	9,1		9	0,9
15	6,0	10	3,0	9,0		10	1,0
14	5,6	11	3,3	8,9		11	1,1
13	5,2	12	3,6	8,8		12	1,2
12	4,8	13	3,9	8,7		13	1,3
11	4,4	14	4,2	8,6		14	1,4
10	4,0	15	4,5	8,5		15	1,5
9	3,6	16	4,8	8,4		16	1,6
8	3,2	17	5,1	8,3		17	1,7
7	2,8	18	5,4	8,2		18	1,8
6	2,4	19	5,7	8,1		19	1,9
5	2,0	20	6,0	8,0		20	2,0
4	1,6	21	6,3	7,9		21	2,1
3	1,2	22	6,6	7,8		22	2,2
2	0,8	23	6,9	7,7		23	2,3
1	0,4	24	7,2	7,6		24	2,4
0	0,0	25	7,5	7,5		25	2,5

Obtiažnosť DVOJICE /TEST 1

D - cvičenia		M - cvičenia		Výsledná známka
	Známka		Známka	
10	10,0	0	0,0	10,0
9	9,0	1	0,5	9,5
8	8,0	2	1,0	9,0
7	7,0	3	1,5	8,5
6	6,0	4	2,0	8,0
5	5,0	5	2,5	7,5
4	4,0	6	3,0	7,0
3	3,0	7	3,5	6,5
2	2,0	8	4,0	6,0
1	1,0	9	4,5	5,5
0	0,0	10	5,0	5,0

Obtiažnosť DVOJICE /TEST 2

D - cvičenia		M - cvičenia		Výsledná známka
	Známka		Známka	
13	10,0	0	0,0	10,0
12	9,6	1	0,4	10,0
11	8,8	2	0,8	9,6
10	8,0	3	1,2	9,2
9	7,2	4	1,6	8,8
8	6,4	5	2,0	8,4
7	5,6	6	2,4	8,0
6	4,8	7	2,8	7,6
5	4,0	8	3,2	7,2
4	3,2	9	3,6	6,8
3	2,4	10	4,0	6,4
2	1,6	11	4,4	6,0
1	0,8	12	4,8	5,6
0	0,0	13	5,2	5,2

8 Príloha II Kód komentárov

Skratky, ktoré môžu rozhodcovia používať na vyjadrenie spätnej väzby

Písmeno	Zrážka	Popis
C(canter)	1 bod za každý chýbajúci cvalový skok	chyba v počítaní v povinnej zostave chyba v počítaní v technickej zostave technických cvičení
K (kneel)	1 bod	chýbajúce nakľaknutie pred váhou alebo stojom
N (neck)	1 bod	vo váhe: opretie sa o krk koňa bez straty tvaru váhy
T (tact)	1 bod za každú taktovú chybu	chyby rytmu v mlyne
F (fall)	1 bod	pre každé dopadnutie inak ako na obe nohy.
R (repeat)	2 body	opakovanie alebo jeden krát opätovné uchopenie rúčok

A - Arms - paže	INT – Interruption - prerušenie	RB - Rounded Back – guľatý chrbát
AB - Arched Back – prehnutý chrbát	KZ - Knees - kolená	SC - Scope - rozsah
AL - Alignment - vyrovnanie	L - Landing - dopad	SH - Shoulders - ramená
B - Balance – rovnováha	LA - Legs Apart – nohy od seba	SI - Side Seat – bočný sed
CO – Collapse	LD - Late Dismount – neskorý odskok	SL - Slow - pomaly
CS – Chair Seat – stoličkový sed	LF - Legs Forward – nohy vpredu	SP - Suppleness - pružnosť
CT - Control – kontrola tela	LH - Lands Heavily – tvrdý dopad	ST - Step(s) – krok/vykročenie
D - Dismount - odskok	LT - Late Turn – oneskorené otočenie	SX - Stretch
DL - Down Leg - spodná noha	LZ - Legs - nohy	TD - Twisted
E - Elevation - zdvíhanie	MX – Mechanics – mechanika pohybu	TH- Touched Horse – dotknutý kôň
FH - Front High – predok vysoko	NC - Not Clear of Horse	TI - Turned In
FK - Frog Kick	OC - Off Center – mimo stredu	TL - Tilting
FL - Flight	OH - Off Horse – mimo koňa	TW - Time Wasted – dlhé čakanie
FT - Feet - chodidlo	P - Posture - držanie tela	TZ - Toes – špičky na nohách
H - Head - hlava	PB - Push Back – „rybyčkový pohyb“	UE - Uneven Elevation
HA - Handles - madlá	PD - Pad - poduška	UR - Uneven Rhythm – nerovnomerný rytmus
HH - Hit Horse – buchnutie koňa	PK - Pike - sklopenie	UW - Uneven Width – nerovnomerný rozsah
HM – Harmony - harmónia	PT - Partial Turn – čiastočné otočenie	W - Wrap
HZ - Hands - ruky	Q - Quick - rýchlo	X - Extension